

“ญี่ปุ่นอย่างที่เป็น”
ลำดับที่ 16

นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก
(Proactive Contribution to Peace)
ของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ

“ญี่ปุ่นอย่างที่เป็น”
ลำดับที่ 16

นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก
(Proactive Contribution to Peace)
ของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ

“ญี่ปุ่นอย่างที่เป็น” ลำดับที่ 16

นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก (Proactive Contribution to Peace)
ของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ

ข้อมูลบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

กฤษวัฒน์ วัฒนคำแสง.

ญี่ปุ่นอย่างที่เป็น ลำดับที่ 16 นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก
(Proactive Contribution to Peace) ของนายกรัฐมนตรีชินโซะ อาเบะ.–
กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2564.

168 หน้า.

1. ญี่ปุ่น -- ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ. I. ชื่อเรื่อง.

337.52

ISBN 978-616-488-164-8

ผู้เขียน กฤษวัฒน์ วัฒนคำแสง

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2564

จำนวนพิมพ์ 300 เล่ม

จัดทำโดย โครงการสันติไมตรีไทย-ญี่ปุ่น (Japan Watch)
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โทรศัพท์ 02-221-2422 โทรสาร 02-221-2422
www.japanwatch.today

พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 0-2218-3557 โทรสาร 0-2218-3547
<http://www.cupress.chula.ac.th>
E-mail: cuprint@hotmail.com

คำนำ

โครงการสันติไมตรีไทย-ญี่ปุ่นสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เป็นชุดโครงการประสานงานที่ก่อตั้งขึ้นจากวิสัยทัศน์ว่าในบริบทโลกสมัยใหม่ ประเทศต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเกี่ยวพันและส่งอิทธิพลต่อกันลึกซึ้งกว้างขวาง ดังนั้น การทำความรู้จักและเข้าใจประเทศอื่น ๆ จึงมีความสำคัญและจำเป็นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศสำคัญ ๆ เช่น ประเทศญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นมีบทบาทและอิทธิพลต่อโลก ภูมิภาค และต่อประเทศไทยทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม การปรับเปลี่ยนโครงสร้างภายในประเทศ หรือบทบาทพฤติกรรมแสดงออกของญี่ปุ่นส่งผลต่อไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งรวดเร็วรุนแรง และเป็นไปอย่างซ้ำ ๆ การทำความรู้จักและเข้าใจประเทศญี่ปุ่นจึงเป็นประโยชน์ทั้งในแงุ่มที่เกี่ยวข้อกับการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาประเทศ หรือกำหนดจุดยืนของประเทศต่อญี่ปุ่น และต่อประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และในแงุ่มของการมองมุมกลับเปรียบเทียบทบทวนเพื่อเห็นภาพและเข้าใจประเทศไทยที่ชัดเจนมากขึ้นด้วยเช่นกัน

เอกสารชุด “ญี่ปุ่นอย่างที่เป็น” เป็นส่วนหนึ่งของผลผลิตตามเป้าหมายของโครงการฯ เพื่อประมวลข้อมูลความรู้เกี่ยวกับญี่ปุ่นเผยแพร่ในสังคมไทย โครงการฯ มีความคาดหวังว่าสังคมไทยจะได้รับประโยชน์จากเอกสารชุดนี้ตามสมควร

โครงการสันติไมตรีไทย-ญี่ปุ่น

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
บทที่ 1 : ภาพรวมของนโยบายการสนับสนุน สันติภาพเชิงรุก	7
1. นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของ นายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ	7
2. พัฒนาการของบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการ รักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น	12
บทที่ 2 : สถาบันที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก	19
1. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy)	20
2. พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง (Legislation for Peace and Security)	37
3. แผนแนวทางการป้องกันประเทศ (National Defense Program Guidelines)	58
4. แผนป้องกันระยะกลาง (Medium Term Defense Program)	72
บทที่ 3 : องค์กรที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก	87
1. สภาความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Council)	88

สารบัญ

	หน้า
2. กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น กระทรวง การป้องกันประเทศ (Japan Self-Defense Force, Ministry of Defense)	97
บทที่ 4 : การดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก : 119 กรณีศึกษาปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ของประเทศญี่ปุ่นในประเทศชูดานใต้	
1. เบื้องหลัง และภาพรวมของปฏิบัติการรักษา สันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้	121
2. บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นใน ปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศชูดานใต้ ก่อน และหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุน สันติภาพเชิงรุก	123
3. บทสรุป	128
บทที่ 5 : บทสรุป: นัยยะต่อประเทศไทย	131
1. การขยายบทบาทของประเทศญี่ปุ่น ในความร่วมมือเพื่อรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ	131
2. การปรับโครงสร้างของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น	136
3. นัยยะต่อประเทศไทย	139
บรรณานุกรม	145

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ แผนแนวทางการป้องกันประเทศ แผนป้องกันระยะกลาง และแผนงบประมาณประจำปี	33
รูปภาพที่ 1 : รูปภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของแผนแนวทางป้องกันประเทศ	70
รูปภาพที่ 2 : รูปภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของอัตรากำลังและยุทธภัณฑ์ของกองกำลังป้องกันตนเองตามแผนแนวทางป้องกันประเทศ	71
รูปภาพที่ 3 : รูปภาพแสดงโครงสร้างของสภามันคงแห่งชาติ	97
รูปภาพที่ 4 : รูปภาพพิธีก่อตั้งหน่วยป้องกันไซเบอร์ (cyber defense unit)	102
รูปภาพที่ 5 : รูปภาพพิธีก่อตั้ง Space Operations Squadron	106
รูปภาพที่ 6 : รูปภาพแสดงสถานะของแผนการให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพ ค.ศ. 2016	112
รูปภาพที่ 7 : รูปภาพแสดงความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพ (capacity building assistance) ของกองกำลังป้องกันตนเอง กระทรวงการป้องกันประเทศในประเทศต่าง ๆ ภายในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก	113

สารบัญตาราง

หน้า

- ตารางที่ 1 : โครงร่างของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ 34
- ตารางที่ 2 : ตารางสรุปจำนวนยุทธภัณฑ์ที่ประจำการ 79
ของกองกำลังป้องกันตนเองตามแผนป้องกัน
ระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023
(แบ่งตามเหล่า)

บทนำ

นับตั้งแต่ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง แนวนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นเป็นแบบลดบทบาท กล่าวคือ เมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้งที่อาจส่งผลกระทบต่อสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่นจะไม่เข้าไปมีบทบาท หรือมีบทบาทเฉพาะให้การสนับสนุนทางการเงิน และสิ่งของแก่หน่วยงานภายใต้สังกัดขององค์การสหประชาชาติที่ปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ แม้ว่าภายหลังเหตุการณ์สงครามอิรัก-คูเวต ประเทศญี่ปุ่นจะขยายบทบาทในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศมากขึ้น หากแต่การขยายบทบาทดังกล่าวของประเทศญี่ปุ่นอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่จำกัด อาทิ เงื่อนไขการใช้อาวุธ เงื่อนไขของสถานการณ์ความขัดแย้ง เงื่อนไขของระยะเวลาการปฏิบัติการ และยังคงอยู่บนพื้นฐานของนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงแบบลดบทบาท

การกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญภายหลังจากที่ นายชินโซะ อาเบะ ชนะการเลือกตั้ง และดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อีกครั้งใน ค.ศ. 2012 รัฐมนตรี นายชินโซะ อาเบะ เลือกที่จะไม่กำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคง

ในแบบนโยบายลดบทบาทอีก และผลักดันให้ประเทศญี่ปุ่น มีบทบาทในประเด็นการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคง ระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้นด้วยการประกาศนโยบายการสนับสนุน สันติภาพเชิงรุก (Proactive Contribution to Peace) บนพื้นฐาน ของหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศ¹ ให้เป็นนโยบาย ต่างประเทศ และความมั่นคงใหม่ของญี่ปุ่นในวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 2013 (Akimoto, 2018) ซึ่งการเลือกกำหนดและ ดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงแบบนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ก็ส่งผลให้เกิดการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของ ประเทศญี่ปุ่นครั้งใหญ่

การเปลี่ยนแปลงนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคง ของประเทศญี่ปุ่นในครั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญ คือ การเตรียม ความพร้อมของญี่ปุ่นเพื่อตอบสนองต่อบริบทความมั่นคง ระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา บริบทความมั่นคงระหว่างประเทศใหม่มีลักษณะ “ไม่แน่นอน” (uncertain) “รุนแรงมากขึ้น” (more severe) (Ministry of Foreign Affairs, 2019) และ “ไม่มีประเทศใดประเทศหนึ่ง

¹ ในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนจะขอละ “นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกบนพื้นฐาน ของหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศ” ว่า “นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก”

ที่สามารถดำรงรักษาสันติภาพในบริบทความมั่นคงระหว่างประเทศใหม่” (Hornung, 2015)

ภัยคุกคามที่ประเทศญี่ปุ่นจะต้องเผชิญประกอบไปด้วย (Ministry of Foreign Affairs, 2019)

1. ความมั่นคงแบบดั้งเดิม (traditional security) หรือความมั่นคงทางทหาร เป็นภัยคุกคามที่ประเทศญี่ปุ่นเผชิญ และประเทศญี่ปุ่นมีสถาบัน และองค์กรสำหรับการจัดการกับภัยความมั่นคงนี้ ตัวอย่างความมั่นคงแบบดั้งเดิมที่ประเทศญี่ปุ่นเผชิญ ได้แก่ การสะสม และทดลองอาวุธนิวเคลียร์ และระเบิดไฮโดรเจน (hydrogen bomb) ของประเทศเกาหลีเหนือ การเปลี่ยนแปลงของระบบดุลแห่งอำนาจซึ่งมีลักษณะที่ทำลายระเบียบโลกเดิมของประเทศจีนหรือความขัดแย้งทางด้านพรมแดนระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน

2. ความมั่นคงใหม่ (Non-traditional security) คือ ภัยคุกคามอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากความมั่นคงแบบเดิม ประเทศญี่ปุ่นเผชิญกับภัยคุกคามดังกล่าว หากแต่ประเทศญี่ปุ่นไม่มีสถาบัน และองค์กรสำหรับการจัดการกับภัยความมั่นคงนี้ ตัวอย่างความมั่นคงใหม่ที่ประเทศญี่ปุ่นเผชิญ ได้แก่ ปัญหาโจรสลัด (piracy) ปัญหาการโจมตีพื้นที่ไซเบอร์ (cyberattack) ปัญหาการก่อการร้าย (terrorism) หรือภัยพิบัติ (disaster)

ในหนังสือเรื่อง “นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก (Proactive Contribution to Peace) ของนายกรัฐมนตรี ซินโงะ อาเบะ” ผู้เขียนต้องการศึกษานโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ซึ่งเป็นนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ซินโงะ อาเบะ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ ศึกษา และทำความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น และศึกษา และทำความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงของกระบวนการกำหนด และดำเนินนโยบาย ความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นผ่านสถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้องทางด้านความมั่นคงที่สำคัญ ทั้งนี้หนังสือเล่มนี้ประกอบไปด้วย 4 ส่วน อันได้แก่ 1. ภาพรวมของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก 2. สถาบันที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก 3. องค์กรที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และ 4. บทสรุป: นัยยะต่อประเทศไทย

วิธีการศึกษาของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนทำการศึกษา และอธิบายนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ซินโงะ อาเบะ ด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร (documentary research) โดยมุ่งเน้นศึกษาเอกสารทางด้านความมั่นคงที่ถูกจัดทำ และเผยแพร่โดยกระทรวงการป้องกันประเทศ (Ministry of Defense) และคณะรัฐมนตรี (Prime Minister

of Japan and His Cabinet) อันได้แก่ เอกสารบันทึก
การแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีต่อรัฐสภา (Policy
Speech by Prime Minister Shinzo Abe to the Session
of the Diet) รายงานประจำปีของกระทรวงการป้องกัน
ประเทศ (Defense of Japan (Annual White Paper))
รายงานประจำเดือนของกองกำลังป้องกันตนเอง (Japan Defense
Focus) ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ พระราชบัญญัติ
สำหรับสันติภาพ และความมั่นคง (Legislation for Peace
and Security) แผนแนวทางป้องกันประเทศ (National
Defense Program Guidelines) และแผนป้องกันระยะกลาง
(Medium Term Defense Program)

บทที่ 1

ภาพรวมของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

1. นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ

ในช่วงก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ในปี ค.ศ. 2013 การกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นมีลักษณะเป็น “นโยบายลดบทบาท” ในขณะเดียวกัน บทบาทในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นมีอย่างจำกัด โดยเฉพาะบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนทางด้านกำลังพล ซึ่งการปฏิบัติการรักษาสันติภาพร่วมของกองกำลังป้องกันตนเองจะต้องเผชิญข้อจำกัดที่สำคัญคือ เงื่อนไขการใช้อาวุธ และในสถานการณ์ความขัดแย้งที่ยังไม่บรรลุน้ำหนักถึงขีดสุด ซึ่งประเทศญี่ปุ่นจะไม่เข้าไปมีบทบาทสนับสนุนในด้านกำลังพลจนกว่าสถานการณ์ความขัดแย้งยุติลง บรรลุน้ำหนักถึงขีดสุดหรือเข้าไปมีบทบาทในพื้นที่ที่ไม่มี ความขัดแย้ง ดังนั้น บทบาทหลักในการสนับสนุนการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น คือ บทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการในด้านมนุษยธรรม และการฟื้นฟู

บุรณะ ตัวอย่างที่สำคัญ ได้แก่ บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเอง ในการให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม และการฟื้นฟู บุรณะประเทศอิรัก บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองใน การให้ความช่วยเหลือฉุกเฉินแก่ประเทศฟิลิปปินส์ ในเหตุการณ์ ภัยพิบัติไต้ฝุ่นไห่เยี่ยน ค.ศ. 2003

ภายหลังชนะการเลือกตั้ง และดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ของนายชินโสะ อาเบะ ในปี ค.ศ. 2012 นายกรัฐมนตรี ชินโสะ อาเบะ มีแนวนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของ ประเทศญี่ปุ่นโดยเฉพาะในประเด็นบทบาทของประเทศญี่ปุ่น ในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ที่แตกต่างจากอดีต กล่าวคือ นายกรัฐมนตรี ชินโสะ อาเบะ ต้องการปรับแนวนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของ ประเทศญี่ปุ่นให้มีลักษณะโดดเด่น และขยายบทบาทของ ประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ระหว่างประเทศในลักษณะ “นโยบายเชิงรุก” (high profile)

ความต้องการที่จะขยายบทบาทของประเทศญี่ปุ่น ในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโสะ อาเบะ ถูกสะท้อนระหว่าง การกล่าวในที่ประชุมสามัญแห่งองค์การสหประชาชาติ สมัยที่ 68 เดือนกันยายน ค.ศ. 2013 โดยนายกรัฐมนตรี ชินโสะ อาเบะ กล่าวว่า ประเทศญี่ปุ่นจะยึดถือหลักการใหม่ นั่นคือ นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ที่มุ่งเน้นความร่วมมือกับ

ประชาคมระหว่างประเทศ และพยายามนำสันติภาพ และความมั่งคั่งมาสู่โลก นอกจากนี้ภายใต้นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ประเทศญี่ปุ่นจะมีบทบาทในมาตรการรักษาความมั่นคงร่วมขององค์การสหประชาชาติมากขึ้น ซึ่งรวมไปถึงปฏิบัติการรักษาสันติภาพ การกล่าวในที่ประชุมของนายกรัฐมนตรี ชิโนะ อাবে ในครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่นายกรัฐมนตรี ชิโนะ อাবে กล่าวถึงนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกอย่างเป็นทางการ (Prime Minister of Japan and His Cabinet, 2013a)

ความหมาย และวัตถุประสงค์ของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยในการแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีต่อรัฐสภาครั้งที่ 185 เดือนตุลาคม ค.ศ. 2013 นายกรัฐมนตรี ชิโนะ อাবে แถลงว่า “ในโลกที่พวกเราจะต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน ญี่ปุ่นไม่สามารถรักษาสันติภาพของประเทศได้อย่างยาวนานถ้าปราศจากการรับผิดชอบต่อสันติภาพ และเสถียรภาพของโลกอย่างเชิงรุก” “การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่นจะไม่เป็นเพียงคำพูดเท่านั้น แต่ประเทศญี่ปุ่นจะกลายเป็นชาติที่มีส่วนร่วมในสันติภาพ และเสถียรภาพของโลกอย่างเชิงรุกบนพื้นฐานของหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศ” นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี ชิโนะ อাবে แถลงว่า “ตนเชื่อมั่นว่านโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก คือ หลักการที่สำคัญ

ที่ประเทศญี่ปุ่นควรยึดถือในศตวรรษที่ 21” (Prime Minister of Japan and His Cabinet, 2013c)

ภายหลังการบังคับใช้ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ และก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นสถาบันและองค์กรที่สำคัญในการผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2013 นายกรัฐมนตรี ซินโตะ อาเบะ ยืนยันว่านโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกเป็นนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น และมีความต้องการที่จะแก้ไขสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงที่กำหนด ขอบเขตบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น เพื่อขยายขอบเขตบทบาท การให้การสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ของประเทศญี่ปุ่น โดยในการแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ของนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 186 เดือนมกราคม ค.ศ. 2014 นายกรัฐมนตรี ซินโตะ อาเบะ กล่าวถึงนโยบายการสนับสนุน สันติภาพเชิงรุกว่า การปฏิบัติการกิจของกองกำลังป้องกัน ตนเอง อาทิ การปฏิบัติการต่อต้านโจรสลัดในอ่าวเอเดน ของกองกำลังป้องกันตนเอง การให้ความช่วยเหลือเพื่อ การพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance: ODA) และการปฏิบัติการร่วมเพื่อกำจัดอาวุธเคมี (chemical weapons) ของกองกำลังป้องกันตนเองในประเทศ ซีเรีย ได้นำไปสู่สันติภาพและเสถียรภาพของโลก ซึ่งกิจกรรม

ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกจะเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญสำหรับยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ และถูกผลักดันโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติ นอกจากนี้รัฐบาลในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ จะมีการพิจารณาถึงวิธีการจัดการกับประเด็นสิทธิในการป้องกันตัวเองร่วม (right of collective self-defense) และความมั่นคงร่วม (collective security) และจัดทำเป็นรายงานเพื่อเสนอให้คณะกรรมการใช้ในการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น (Prime Minister of Japan and His Cabinet, 2014)

ภายหลังที่พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง ซึ่งเป็นสถาบันที่สำคัญในการผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และขยายขอบเขตบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนสันติภาพระหว่างประเทศ ผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2015 ได้เกิดข้อวิพากษ์ว่าการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายที่จะนำไปสู่สงคราม (War Bill) นายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ กล่าวถึงข้อวิพากษ์ดังกล่าวระหว่างการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาของนายกรัฐมนตรี ครั้งที่ 190 เดือนมกราคม ค.ศ. 2016 ว่า “พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงได้รับการสนับสนุน และ

การประเมินในระดับสูงจากประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่ง
สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าการกล่าวหาว่าพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว
เป็นกฎหมายจะนำไปสู่สงครามนั้นไม่เป็นความจริง” นอกจากนี้
นายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ยืนยันถึงความสำคัญของ
นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกต่อการขยายบทบาท
ของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพ
ระหว่างประเทศ โดยกล่าวว่า “กองกำลังป้องกันตนเอง
จะยังคงให้การสนับสนุนสันติภาพของประชาคมระหว่างประเทศ
ภายใต้หลักการนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก”
(Prime Minister of Japan and His Cabinet, 2016)

2. พัฒนาการของบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการ รักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น

นับตั้งแต่ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง การกำหนด และ
ดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น
ที่มีต่อประเด็นการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศเป็นแบบ
“นโยบายลดบทบาท” (low profile) กล่าวคือ เมื่อเกิดสถานการณ์
ความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อสันติภาพ และความมั่นคง
ระหว่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่นจะไม่เข้าไปมีบทบาทร่วม
หรือเข้าไปมีบทบาทอย่างจำกัดเฉพาะให้การสนับสนุนทางด้าน
การเงินแก่หน่วยงานภายใต้สังกัดขององค์การสหประชาชาติ
ที่ดำเนินการจัดการกับสถานการณ์ความขัดแย้งดังกล่าว และ

ประเทศญี่ปุ่นจะไม่ส่งกองกำลังป้องกันตนเองเข้าร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศกับองค์การสหประชาชาติ นอกจากนี้ประเทศญี่ปุ่นไม่เข้าไปมีบทบาทร่วมในการจัดการกับสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศภายในกรอบความร่วมมือแบบพหุภาคีอื่นที่ไม่อยู่ภายใต้สังกัดขององค์การสหประชาชาติ

ภายหลังเหตุการณ์สงครามอิรัก-คูเวตหรือสงครามอ่าว (Gulf war) ค.ศ. 1990-1991 การกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นที่มีต่อประเด็นการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศแบบลดบทบาทถูกตั้งคำถามทั้งในด้านความเหมาะสมของสถานะ และบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในฐานะประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับสองของโลกต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพระหว่างประเทศ และในด้านความสอดคล้องของการกำหนด และดำเนินนโยบายดังกล่าวของประเทศญี่ปุ่นในสถานการณ์ทางการเมือง และความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป จากประชาชนภายในประเทศ และประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่งการทำทายนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นที่มีต่อประเด็นการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในครั้งนี้ได้นำไปสู่การปรับแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น โดยมุ่งเน้นการเข้าไปมีบทบาทร่วมของ

ประเทศญี่ปุ่นในปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ
ที่ดำเนินการโดยองค์การสหประชาชาติให้มากขึ้น

พัฒนาการของบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการรักษา
สันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นนับตั้งแต่ภายหลัง
สงครามอิรัก-คูเวตจนถึงนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก
ของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ Akio Miyajima เอกอัครราชทูต
ญี่ปุ่นประจำประเทศตุรกี และอดีตรัฐทูตญี่ปุ่น (minister
plenipotentiary) ประจำสหราชอาณาจักร อธิบายพัฒนาการ
ของบทบาทดังกล่าวว่ามีทั้งหมด 5 ชั้น แบ่งตามสาระสำคัญ
และขอบเขตของการสนับสนุนที่แตกต่างกัน สำหรับนโยบาย
การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ถือได้ว่าเป็นชั้นที่ 5 ของพัฒนาการ
ของบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่าง
ประเทศของประเทศญี่ปุ่น โดยพัฒนาการของบทบาท
การสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ
ของประเทศญี่ปุ่นในแต่ละชั้นมีสาระสำคัญ และขอบเขต
การให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

ชั้นแรก การเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการรักษา
สันติภาพระหว่างประเทศ และการอนุญาตการใช้อาวุธ
เหตุการณ์ที่สำคัญในชั้นแรก ได้แก่ เหตุการณ์วิกฤตการณ์อ่าว
และเหตุการณ์เลือกตั้งในประเทศกัมพูชา ค.ศ. 1993 โดย
ในเหตุการณ์วิกฤตการณ์อ่าว ประเทศญี่ปุ่นต้องการมีบทบาท
ในการแก้ไขปัญหา หากแต่รูปแบบของความร่วมมือที่เป็นไปได้

มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นขอบเขตการสนับสนุนการรักษาสันติภาพของประเทศญี่ปุ่นในเหตุการณ์วิกฤตการณ์อ่าวจึงอยู่ในเฉพาะ “การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน” ในส่วนของเหตุการณ์เลือกตั้งในประเทศกัมพูชา ค.ศ. 1993 เป็นครั้งแรกที่กองกำลังป้องกันตนเองเข้าไปมีบทบาทร่วมในภารกิจรักษาสันติภาพขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งระหว่างการปฏิบัติการร่วมของกองกำลังป้องกันตนเองในประเทศกัมพูชา เจ้าหน้าที่อาสาสมัครองค์การสหประชาชาติชาวญี่ปุ่นถูกสังหาร โดยภายหลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว มีการกำหนดให้กองกำลังป้องกันตนเองที่ปฏิบัติการร่วมกับองค์การสหประชาชาติสามารถมี และใช้อาวุธเพื่อปกป้องตนเองได้เท่านั้น ไม่สามารถใช้เพื่อปกป้องพลเรือนได้

ขั้นที่สอง การขยายขอบเขตให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถให้การสนับสนุนทางการขนส่งแก่กองกำลังสหรัฐอเมริกาในบริเวณโดยรอบประเทศญี่ปุ่นในสถานการณ์ที่มีใช้การสู้รบ เหตุการณ์ที่สำคัญ คือ วิกฤตการณ์นิวเคลียร์ประเทศเกาหลีเหนือ ค.ศ. 1993-1994 และการยิงขีปนาวุธข้ามประเทศญี่ปุ่นในเดือนมกราคม ค.ศ. 1998 เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการไม่มีศักยภาพในการสกัดกั้นขีปนาวุธ และขอบเขตที่จำกัดของความเป็นพันธมิตรระหว่างสหรัฐอเมริกา กับประเทศญี่ปุ่นที่จำกัดเฉพาะในสถานการณ์การถูกโจมตีโดยกองกำลังติดอาวุธ ดังนั้นจึงมีการขยายขอบเขตให้

กองกำลังป้องกันตนเองสามารถให้การสนับสนุนทางด้านการขนส่งแก่กองกำลังสหรัฐอเมริกาในบริเวณโดยรอบประเทศญี่ปุ่นในสถานการณ์ที่มีใช้การสู้รบได้

ขั้นที่สาม การขยายขอบเขตให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถปฏิบัติการสนับสนุนทางด้านน้ำมัน และการฟื้นฟูบูรณะ ภายหลังเหตุการณ์ 9-11 ค.ศ. 2001 และสงครามอิรัก ค.ศ. 2003 ประเทศญี่ปุ่นให้การสนับสนุนโดยรัฐบาลญี่ปุ่นออกกฎหมายพิเศษที่กำหนดให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถปฏิบัติการสนับสนุนทางด้านน้ำมัน (refuelling operation) ในมหาสมุทรอินเดีย และสามารถส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปปฏิบัติการร่วมในประเทศอิรักเพื่อดำเนินภารกิจฟื้นฟูบูรณะในพื้นที่ที่ไม่มีการต่อสู้

ขั้นที่สี่ ความไม่ต่อเนื่องในการปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองอันเนื่องมาจากกฎหมายเฉพาะ ในปี ค.ศ. 2012 ประเทศญี่ปุ่นเข้าร่วมปฏิบัติการในภารกิจต่อต้านโจรสลัดในอ่าวเอเดน และชายฝั่งประเทศโซมาเลีย ซึ่งการปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองในแต่ละครั้งถูกรับรองโดยกฎหมายเฉพาะซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาการผ่านกฎหมาย ส่งผลให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเอง และไม่เอื้อต่อการขยายบทบาทในการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น

ขั้นที่ห้า การป้องกันร่วม (collective self-defense)
และการมีกฎหมายถาวรที่เอื้อต่อการขยายบทบาทในการรักษา
สันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น ประเทศญี่ปุ่น
เผชิญกับสถานการณ์ทางด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป
และไม่มีประเทศใดที่สามารถจัดการได้โดยประเทศเดียวซึ่ง
รวมไปถึงประเทศญี่ปุ่น ดังนั้น การจัดการกับสถานการณ์
ความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบันจึงจำเป็นที่จะต้อง
ปฏิบัติการร่วมกับประเทศอื่น ๆ ในลักษณะของการป้องกันร่วม
นอกจากนี้เพื่อขยายบทบาทในการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ
ของประเทศญี่ปุ่น จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติม และออกกฎหมาย
ฉบับใหม่ที่มีสถานะเป็นกฎหมายถาวรเพื่อรับรอง และ
ระบุขอบเขตของการสนับสนุนของประเทศญี่ปุ่นในการรักษา
สันติภาพระหว่างประเทศ ตัวอย่างกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่
พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง (Legislation
for Peace and Security) พระราชบัญญัติสนับสนุนสันติภาพ
ระหว่างประเทศ (International Peace Support Act) และ
แผนแนวทางการป้องกันประเทศ (National Defense
Program Guidelines)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าก่อนการประกาศ
นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกในปี ค.ศ. 2013
ประเทศญี่ปุ่นมีการขยายบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการ
รักษาสันติภาพระหว่างประเทศนับตั้งแต่ภายหลังสงคราม

อิรัก-คูเวต และนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของ นายกรัฐมนตรี ซินโสะ อาเบะ เป็นขั้นตอนต่อไปของการขยายบทบาท การสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ของประเทศญี่ปุ่น โดยในขั้นแรกจนถึงขั้นที่สี่ เป็นการขยาย บทบาทการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น ที่ปฏิบัติการร่วมกับองค์การสหประชาชาติด้วยการขยาย ขอบเขตการปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองที่ปฏิบัติการ รักษาสันติภาพระหว่างประเทศร่วมกับกองกำลังรักษาสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ (UN Peace Keeping Operation: UN PKO) ในส่วนขั้นที่ห้า นอกจากขยายบทบาทการรักษา สันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นที่ปฏิบัติการร่วมกับ องค์การสหประชาชาติ ประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ซินโสะ อาเบะ ขยายขอบเขตความร่วมมือเพื่อการป้องกัน กับประเทศอื่นเพื่อจัดการกับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งการขยายขอบเขต ความร่วมมือเพื่อการป้องกันของประเทศญี่ปุ่นไม่เคยเกิดขึ้น นับตั้งแต่ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

บทที่ 2

สถาบันที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

“สถาบัน” คือ สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อกำกับพฤติกรรมของมนุษย์ อาทิ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ยุทธศาสตร์ หรือแผนปฏิบัติการ สถาบันถือได้ว่าเป็นแกนหลักสำคัญสำหรับการกำหนดนโยบาย และเป็นกลไกที่สำคัญสำหรับการดำเนินนโยบาย สำหรับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรูก นับตั้งแต่การประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ในปี ค.ศ. 2013 มีการบัญญัติและแก้ไขสถาบันภายในประเทศให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว เพื่อผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสถาบันภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ผู้เขียนจึงขอทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงที่สำคัญ 4 สถาบัน ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy) ในฐานะสถาบันหลักสำหรับการกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ

2. พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง (Legislation for Peace and Security) ในฐานะสถาบันที่บัญญัติ และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงที่สำคัญจำนวน 11 ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

3. แผนแนวทางการป้องกันประเทศ (National Defense Program Guidelines) ในฐานะสถาบันที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น

4. แผนป้องกันระยะกลาง (Medium Term Defense Programs) ในฐานะสถาบันที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นภายในกรอบระยะเวลา 5 ปีงบประมาณ

1. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy)

1.1 ข้อมูลเบื้องต้น

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy; NSS) ฉบับนี้เป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับแรกของประเทศญี่ปุ่น ถูกผลักดันโดยคณะรัฐมนตรีซึ่งนำโดยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ และประกาศให้มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 2013 วัตถุประสงค์สำคัญของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ได้แก่

1. เสริมสร้างการป้องปรามที่จำเป็น และสกัดกั้นภัยคุกคามโดยตรงที่มีต่อประเทศญี่ปุ่น
2. ทำให้สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกดีขึ้น และป้องกันการเกิดขึ้น และลดภัยคุกคามด้วยการเสริมสร้างความเป็นพันธมิตรระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาให้เข้มแข็ง และยกระดับความเชื่อใจ และสัมพันธ์แบบร่วมมือกันระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับหุ้นส่วนทั้งภายใน และภายนอกภูมิภาค
3. ทำให้สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงโลกดีขึ้น และสร้างความรุ่งเรืองให้แก่ประชาคมระหว่างประเทศ (Ministry of Defense, 2020a, p. 214)

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการกำหนดขอบเขตของผลประโยชน์แห่งชาติระยะยาวของประเทศญี่ปุ่นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ แล้ว ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่นฉบับนี้ยังแสดงให้เห็นถึงสาระสำคัญของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกซึ่งเป็นนโยบายการต่างประเทศที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน และแสดงให้เห็นถึงความพยายามของญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ในการขยายบทบาท และสร้างความร่วมมือทางด้านความมั่นคง

กับประเทศต่าง ๆ ที่ยึดถือค่านิยมสากล และกฎระเบียบ เช่นเดียวกันกับประเทศญี่ปุ่นเพื่อจัดการกับประเด็นความมั่นคงระหว่างประเทศที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น

1.2 แนวคิดพื้นฐานของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ระบุว่าแนวคิดพื้นฐานสำหรับความมั่นคงแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่นประกอบไปด้วย 2 แนวคิด อันได้แก่ “หลักการที่ประเทศญี่ปุ่นยึดถือ” และ “หลักการผลประโยชน์แห่งชาติ และวัตถุประสงค์ของความมั่นคงแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่น”

1.2.1. หลักการที่ประเทศญี่ปุ่นยึดถือ

หลักการที่ประเทศญี่ปุ่นยึดถือ คือ หลักการที่ประเทศญี่ปุ่นใช้สำหรับกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคง สำหรับหลักการที่ประเทศญี่ปุ่นยึดถือ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน อันได้แก่

1. หลักการที่ประเทศญี่ปุ่นยึดถือนับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งหลักการดังกล่าวรัฐบาลญี่ปุ่นจะยังคงยึดถือต่อไป

2. หลักการที่เกิดขึ้นในรัฐบาลแต่ละคณะ ซึ่งหลักการดังกล่าวจะมีความแตกต่างกันตามการกำหนดหลักการของรัฐบาลแต่ละคณะ

สำหรับหลักการที่ประเทศญี่ปุ่นยึดถือในสมัย
นายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ มีการระบุไว้ในยุทธศาสตร์
ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ทั้งหมด 6 ประการ อันได้แก่
(The Government of Japan, n.d., p. 17)

1. ประเทศญี่ปุ่นยังคงยึดมั่นค่านิยมสากล
(universal values) อันได้แก่ เสรีภาพ (freedom) ประชาธิปไตย
(democracy) การเคารพสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน (respect for
fundamental human rights) และหลักนิติธรรม (rule of law)

2. เพื่อให้ประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีทะเลล้อมรอบ
(maritime state) ยังคงรักษา และแสวงหาผลประโยชน์แห่งชาติ
ทางทะเลได้ ประเทศญี่ปุ่นผลักดันหลักการทะเลเปิด และ
ความมั่นคงทางทะเล (Open and Stable seas)

3. ญี่ปุ่นยังคงยึดมั่นในการเป็นชาติรักสันติ
(Peace-loving nation) ด้วยการยึดมั่นนโยบายที่เน้น
การป้องกันประเทศเท่านั้น รวมทั้งการไม่เป็นมหาอำนาจทางทหาร
ที่อาจจะเป็นภัยคุกคามต่อประเทศอื่น และยึดมั่นหลักการสามข้อ
ที่ไม่ใช่นิวเคลียร์ของญี่ปุ่น²

² สำคัญของหลักการสามข้อที่ไม่ใช่นิวเคลียร์ของญี่ปุ่น (Three Non-Nuclear Principles) คือ “ญี่ปุ่นจะไม่ครอบครอง หรือไม่ผลิต หรือไม่อนุญาตให้นำเข้า
อาวุธนิวเคลียร์เข้ามาในดินแดนของญี่ปุ่น”

4. ญีปุ่นยกระดับการเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา และสร้างความร่วมมือเชิงลึกกับประเทศอื่น ๆ ที่ยึดถือค่านิยมสากลร่วมกันมากยิ่งขึ้น

5. เพื่อให้ประชาคมระหว่างประเทศเกิดความมั่นคง และเจริญรุ่งเรือง ประเทศญีปุ่นจะขยายความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ

6. ญีปุ่นยังคงให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการดำเนินภารกิจขององค์การสหประชาชาติ และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ

1.2.2. หลักการผลประโยชน์แห่งชาติ และวัตถุประสงค์ของความมั่นคงแห่งชาติของญีปุ่น

สำหรับยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ค.ศ. 2013 ได้มีการระบุขอบเขตหลักการผลประโยชน์แห่งชาติทั้งหมด 7 ประการ อันได้แก่

1. การรักษาอำนาจอธิปไตย และความ เป็นอิสระ
2. การปกป้องบูรณภาพแห่งดินแดน
3. การรับประกันความปลอดภัยของชีวิตบุคคล และสมบัติของชาติ
4. การรับประกันความอยู่รอด ในขณะที่ยังคงรักษาสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญีปุ่นบนพื้นฐานของเสรีภาพ และประชาธิปไตย รวมไปถึงรักษาวัฒนธรรม และจารีตประเพณีที่หลากหลาย

5. เพื่อให้บรรลุถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศญี่ปุ่น และคนในชาติด้วยแนวคิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ดังนั้น สันติภาพและความมั่นคงควรที่จะแข็งแกร่ง

6. โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ประเทศญี่ปุ่นจะเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบการค้าเสรี เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยการค้าเสรี และการแข่งขัน และตระหนักถึงสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ ซึ่งเสนอให้มีความมั่นคง ความโปร่งใส และสามารถคาดการณ์ได้

7. การยึดมั่น และปกป้องระเบียบระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบ และค่านิยมสากล อาทิ เสรีภาพ ประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และหลักนิติธรรม (The Government of Japan, n.d., p. 18)

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ ยังกำหนดวัตถุประสงค์ของความมั่นคงแห่งชาติทั้งหมด 3 วัตถุประสงค์ อันได้แก่

1. เสริมสร้างการป้องกันที่จำเป็นเพื่อรักษาสันติภาพ และความมั่นคง และเพื่อรับประกันความอยู่รอดของประเทศญี่ปุ่น

2. การเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา และหุ้นส่วนทั้งภายใน และภายนอกภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงภายในภูมิภาคดีขึ้น และป้องกันการเกิดและลดภัยคุกคามทางตรงที่จะมีต่อประเทศญี่ปุ่น

3. เสริมสร้างระเบียบระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของค่านิยมสากล และกฎระเบียบ เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงของโลกดีขึ้น และสร้างสันติภาพ ความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประชาคมระหว่างประเทศ (The Government of Japan, n.d., p. 18)

1.3 สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงโดยรวม และความท้าทายทางด้านความมั่นคงที่มีต่อประเทศญี่ปุ่น และส่วนที่ 2 คือ แนวทางของยุทธศาสตร์ที่มีต่อความมั่นคงแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่น

1.3.1 สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงโดยรวม และความท้าทายทางด้านความมั่นคงที่มีต่อประเทศญี่ปุ่น

สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงถือได้ว่ามีผลสำคัญเป็นอย่างมากต่อการกำหนด และดำเนินนโยบายการต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากสภาพแวดล้อม และความท้าทายเป็นปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงโดยตรง ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ได้มีการระบุถึงสภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงโดยรวม และความท้าทาย

ทางด้านความมั่นคงที่มีต่อประเทศญี่ปุ่นทั้งหมด 2 ระดับ 9 ประเด็น
อันได้แก่ (The Government of Japan, n.d., p. 5-6, 19-22)

สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคง และความท้าทาย
ระดับโลก ซึ่งประกอบไปด้วย

ประเด็นที่ 1: การเปลี่ยนแปลงของระบบดุลแห่งอำนาจ
และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของนวัตกรรม การเกิดขึ้น และ
ความพยายามในการขยายบทบาทในประชาคมระหว่างประเทศ
ของประเทศเกิดใหม่ (emerging countries) โดยเฉพาะ
ประเทศจีน ส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศ
ต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมือง และในด้านเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลง
นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม
ส่งผลให้เกิดภัยคุกคามใหม่ ๆ เช่น ภัยคุกคามบนพื้นที่ไซเบอร์
ภัยการก่อการร้าย เป็นต้น

ประเด็นที่ 2: ภัยคุกคามจากการแพร่ขยายของอาวุธ
ทำลายล้างสูง และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเคลื่อนย้าย
และการแพร่ขยายของอาวุธทำลายล้างสูง และซีปนาวุธนำวิถี
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาศักยภาพอาวุธนิวเคลียร์ และ
ซีปนาวุธของประเทศเกาหลีเหนือ และประเทศอิหร่านถือได้ว่า
เป็นภัยคุกคามที่สำคัญต่อประเทศญี่ปุ่น และต่อประชาคม
ระหว่างประเทศ

ประเด็นที่ 3: ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายข้ามชาติ
การก่อการร้ายถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามที่สำคัญในปัจจุบัน และ
ประเทศญี่ปุ่น และประชาชนญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับภัยคุกคาม
จากการก่อการร้ายข้ามชาติทั้งภายในและต่างประเทศ

ประเด็นที่ 4: ความเสี่ยงต่อทรัพย์สินส่วนรวมของ
ประชาคมโลก (global commons) ในปัจจุบัน ภัยคุกคาม
ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเข้าถึงทรัพย์สินส่วนรวม
ของประชาคมโลก อาทิ ทะเล อวกาศ และพื้นที่ไซเบอร์
เพิ่มสูงขึ้น ตัวอย่างที่สำคัญได้แก่ จำนวนสถานการณ์ความขัดแย้ง
ระหว่างประเทศอันเนื่องมาจากผลประโยชน์ทางทะเลที่
ทับซ้อนกันเพิ่มสูงขึ้น

ประเด็นที่ 5: ความท้าทายของความมั่นคงของมนุษย์
ปัญหาในระดับโลก (global issues) อาทิ ปัญหาความยากจน
ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความมั่นคงทางอาหาร และปัญหา
ด้านสาธารณสุข ถือได้ว่าเป็นความท้าทายต่อความมั่นคง
ของมนุษย์ และไม่มีประเทศใดประเทศหนึ่งที่สามารถแก้ไข
ปัญหาดังกล่าวได้

ประเด็นที่ 6: เศรษฐกิจโลก และความเสี่ยง ระบบ
เศรษฐกิจโลกมีลักษณะแบบพึ่งพากัน และไม่มีระบบเศรษฐกิจ
ของประเทศใดประเทศหนึ่งที่ไม่พึ่งพาระบบเศรษฐกิจโลก
ระบบเศรษฐกิจโลกดังกล่าวส่งผลให้ความเสี่ยงของการขยายตัว

ของวิกฤตเศรษฐกิจจากประเทศหนึ่งไปสู่ระบบเศรษฐกิจโลก
เพิ่มสูงขึ้น

สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคง และความท้าทาย
ระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ประกอบไปด้วย

ประเด็นที่ 7: ลักษณะสภาพแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์
ของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก การเปลี่ยนแปลงของระบบดุล
แห่งอำนาจที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อ
ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และประเทศในเอเชีย
บางประเทศพยายามที่จะพัฒนาศักยภาพทางทหาร และพัฒนา
ศักยภาพของอาวุธนิวเคลียร์ ในขณะที่กรอบความร่วมมือ
ทางด้านความมั่นคงภายในภูมิภาคยังไม่มีความเป็นสถาบัน
ที่ชัดเจน

ประเด็นที่ 8: การสะสมกำลังทางทหาร และการปฏิบัติ
การช่วยเหลือของประเทศเกาหลีเหนือ การพัฒนาศักยภาพของ
อาวุธทำลายล้างสูง อันได้แก่ อาวุธนิวเคลียร์ และขีปนาวุธนำวิถี
ส่งผลให้ความตึงเครียดภายในภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น และ
ประเทศญี่ปุ่นจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหากลักพาทัว
พลเมืองญี่ปุ่นโดยรัฐบาลเกาหลีเหนืออย่างจริงจัง

ประเด็นที่ 9: การเติบโตอย่างรวดเร็วของประเทศจีน
และกิจกรรมที่ทวีความรุนแรงขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ในขณะที่
ประเทศจีนต้องการปฏิบัติตาม และแบ่งปันค่านิยมระหว่างประเทศ

รวมไปถึงต้องการขยายบทบาทในประชาคมระหว่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาค และในระดับโลกมากยิ่งขึ้น ประเทศจีน ก็มีความพยายามที่จะเปลี่ยนสถานะใหม่ในพื้นที่ทะเลและอากาศ โดยเฉพาะในบริเวณทะเลจีนตะวันออก (East China Sea) และบริเวณทะเลจีนใต้ (South China Sea) และประเทศจีน จัดสรรงบประมาณจำนวนมากที่ไม่มีความโปร่งใสเพื่อพัฒนา ศักยภาพทางทหารอย่างรวดเร็ว ซึ่งความพยายามของประเทศ จีนดังกล่าวไม่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ และ ส่งผลกระทบต่อประชาคมระหว่างประเทศ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อม และความท้าทายทางด้านความมั่นคงของญี่ปุ่นที่ระบุใน ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ครอบคลุมทั้งใน ระดับโลก และระดับภูมิภาค และครอบคลุมถึงประเด็นทาง ด้านความมั่นคงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงระหว่างประเทศใน ช่วงที่ผ่านมา อาทิ ประเด็นความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์ (cybersecurity) ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) ประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และประเด็น ความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งนี้สภาพแวดล้อม และความท้าทาย ทางด้านความมั่นคงที่ระบุในยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ฉบับนี้ก็มีข้อสังเกตที่สำคัญเช่นกัน นั่นคือ การที่ยุทธศาสตร์ ความมั่นคงฉบับนี้ได้มีการระบุไว้ การทะยาน และขยายอิทธิพล

ของประเทศที่มีได้ยึดถือค่านิยมสากล และกฎระเบียบระหว่างประเทศอย่างประเทศจีนส่งผลให้สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงเปลี่ยนแปลง ระบบดุลแห่งอำนาจเปลี่ยนแปลง และถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น (The Government of Japan, n.d., p. 19, 22)

1.3.2 แนวทางของยุทธศาสตร์ที่มีต่อความมั่นคงแห่งชาติของญี่ปุ่น

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ได้มีการกำหนดแนวทางของยุทธศาสตร์ทั้งหมด 6 แนวทางอันได้แก่

1. เสริมสร้าง และขยายขีดความสามารถ และกฎระเบียบของประเทศญี่ปุ่น ประเทศญี่ปุ่นขยายขีดความสามารถ และพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น และประชาคมระหว่างประเทศด้วยการพัฒนาและแก้ไขสถาบันองค์กร และสถาบันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้ก็เพื่อให้ญี่ปุ่นสามารถตอบสนองต่อภัยคุกคามเก่า และภัยคุกคามใหม่ที่อาจจะมีต่อประเทศญี่ปุ่นอย่างไร้รอยต่อ

2. เสริมสร้างความเป็นพันธมิตรระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาให้เข้มแข็ง ประเทศญี่ปุ่นเน้นย้ำถึงความสำคัญของสหรัฐอเมริกาในฐานะพันธมิตรสำคัญในการรักษาสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่น และภูมิภาค

เอเชีย-แปซิฟิก และขยายขอบเขตของความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา

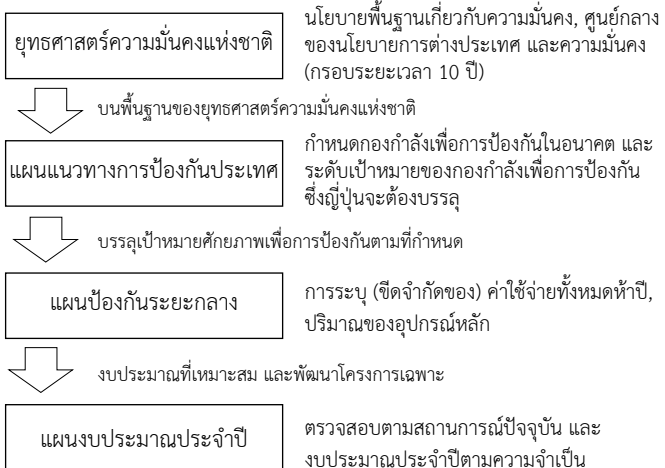
3. เสริมสร้างความร่วมมือทางการทูต และความมั่นคงกับหุ้นส่วนของประเทศญี่ปุ่นเพื่อสันติภาพ และความมั่นคงในประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางความมั่นคงระหว่างประเทศมั่นคง และคาดการณ์ได้ ประเทศญี่ปุ่นจะขยายบทบาทในกรอบความร่วมมือทางด้านความมั่นคงกับประเทศ และองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

4. การมีส่วนร่วมเชิงรุกต่อความพยายามระหว่างประเทศเพื่อสันติภาพ และความมั่นคงของประชาคมระหว่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่นดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกบนพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างประเทศในการสร้าง และขยายความร่วมมือกับประเทศและองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของการทูต การปฏิบัติการร่วม และการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้เพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศ

5. เสริมสร้างความร่วมมือบนพื้นฐานของค่านิยมสากลเพื่อแก้ประเด็นระดับโลก ประเทศญี่ปุ่นจะขยายบทบาทในการผลักดัน และสนับสนุนค่านิยมสากล อาทิ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ กระบวนการเป็นประชาธิปไตย หรือการค้าเสรีผ่านนโยบายการต่างประเทศแบบเชิงรุก และให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา

6. เสริมสร้างรากฐานภายในประเทศซึ่งสนับสนุนความมั่นคงของชาติ และส่งเสริมความเข้าใจทั้งในระดับภายในประเทศและต่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่นเสริมสร้างรากฐานภายในประเทศด้วยการพัฒนาเทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง รวมไปถึงพัฒนาระบบการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจของประชาชนต่อนโยบายความมั่นคงของญี่ปุ่น และสร้างความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ (The Government of Japan, n.d., p. 23-36)

แผนภาพที่ 1 : แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ แผนแนวทางการป้องกันประเทศ แผนป้องกันระยะกลาง และแผนงบประมาณประจำปี

ที่มา: แปลจาก outline of the NSS (Ministry of Defense, 2020a, p. 214)

ตารางที่ 1 : โครงร่างของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ

<p>หลักการพื้นฐานของความมั่นคงแห่งชาติ คือ นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกบนพื้นฐานหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศ</p>	
<p>ผลประโยชน์แห่งชาติ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รักษาสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น และรับประกันความอยู่รอด 2. ทำให้สันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่นมั่นคงมากขึ้น 3. รักษา และปกป้องระเบียบระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของค่านิยม และกฎระหว่างประเทศ
<p>วัตถุประสงค์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสริมสร้างการป้องปรามที่จำเป็น และสกัดกั้นภัยคุกคามโดยตรงที่มีต่อญี่ปุ่น 2. ทำให้สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกดีขึ้น และป้องกันการเกิดขึ้น และลดภัยคุกคามด้วยการเสริมสร้างความเป็นพันธมิตรระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาให้เข้มแข็ง และยกระดับความเชื่อใจ และสัมพันธ์แบบร่วมมือกันระหว่างญี่ปุ่นกับหุ้นส่วนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค 3. ทำให้สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงโลกดีขึ้น และสร้างความรุ่งเรืองให้แก่ประชาคมระหว่างประเทศ
<p>แนวทางของยุทธศาสตร์ที่มีต่อความมั่นคงแห่งชาติของญี่ปุ่น</p>	
<p>1</p>	<p>เสริมสร้าง และขยายขีดความสามารถ และกฎระเบียบของญี่ปุ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เสริมสร้างการทูตให้เข้มแข็ง 2. สร้างสถาปัตยกรรมความมั่นคง (defense architecture) ที่ครอบคลุม 3. เสริมสร้างความพยายามอย่างเข้มแข็งเพื่อรักษาบูรณภาพแห่งดินแดนของประเทศญี่ปุ่น 4. รับประกันความมั่นคงทางทะเล 5. เสริมสร้างความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์ให้เข้มแข็ง 6. เสริมสร้างมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศให้เข้มแข็ง 7. ยกระดับศักยภาพข่าวกรอง

ตารางที่ 1 : โครงร่างของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (ต่อ)

		<p>8. ความร่วมมือเทคโนโลยี และอุปกรณ์เพื่อการป้องกัน</p> <p>9. รับประกันเสถียรภาพในการใช้พื้นที่อวกาศและสนับสนุนการใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์ทางความมั่นคง</p> <p>10. เสริมสร้างศักยภาพของเทคโนโลยี</p>
2	เสริมสร้างความเป็นพันธมิตรระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาให้เข้มแข็ง	<p>1. เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อการป้องกัน และความมั่นคงระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาให้เข้มแข็งต่อไป</p> <p>2. รับรองการมีอยู่ของกองกำลังสหรัฐ (U.S. forces)</p>
3	เสริมสร้างความร่วมมือทางการทูต และความมั่นคงกับหุ้นส่วนของญี่ปุ่นเพื่อสันติภาพและความมั่นคงในประชาคมระหว่างประเทศ	<p>1. ยกกระดับความสัมพันธ์แบบร่วมมือกับประเทศเกาหลีใต้ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสมาชิกอาเซียน³ และประเทศอินเดีย</p> <p>2. สร้าง “Mutually Beneficial Relationship Based on Common Strategic Interests” กับประเทศจีน</p> <p>3. สนับสนุนให้ประเทศเกาหลีเหนือดำเนินการอย่างเป็นทางการเพื่อบรรลุข้อยุติที่ครอบคลุมประเด็นที่เป็นกังวล อาทิ ประเด็นการลักพาตัว ประเด็นนิวเคลียร์ และประเด็นชิปปาซุ</p> <p>4. พัฒนาความร่วมมือกับประเทศรัสเซียในทุกด้าน</p> <p>5. ใช้กรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคและไตรภาคีอย่างแข็งขัน</p> <p>6. ร่วมมือกับหุ้นส่วนภายในภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก</p> <p>7. ร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก</p>

³ กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน คือ ประเทศที่เป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations; ASEAN) ซึ่งปัจจุบันประเทศสมาชิกมีทั้งหมด 10 ประเทศ อันได้แก่ ประเทศบรูไน ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศเมียนมา ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย และประเทศเวียดนาม (ผู้เขียน)

ตารางที่ 1 : โครงร่างของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (ต่อ)

<p>4</p>	<p>การมีส่วนร่วมเชิงรุกต่อความพยายามระหว่างประเทศเพื่อสันติภาพ และความมั่นคงของประชาคมระหว่างประเทศ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสริมสร้างการทูตในองค์การสหประชาชาติให้เข้มแข็ง 2. เสริมสร้างหลักนิติธรรม (rule of law) ให้เข้มแข็ง 3. เป็นผู้นำระหว่างประเทศในความพยายามลดและไม่แพร่กระจายอาวุธ 4. สนับสนุนความร่วมมือเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ 5. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายระดับโลก
<p>5</p>	<p>เสริมสร้างความร่วมมือบนพื้นฐานของค่านิยมสากลเพื่อแก้ประเด็นระดับโลก</p>	<p>แบ่งปันค่านิยมสากล นำเสนอประเด็นการพัฒนาและตระหนักถึง “ความมั่นคงของมนุษย์” ร่วมมือกับความพยายามในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศกำลังพัฒนา รักษา และเสริมสร้างระบบการค้าเสรี ตอบสนองต่อประเด็นพลังงาน และสิ่งแวดล้อม และยกระดับการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนกับประชาชน (people-to-people)</p>
<p>6</p>	<p>เสริมสร้างรากฐานภายในประเทศซึ่งสนับสนุนความมั่นคงของชาติ และส่งเสริมความเข้าใจทั้งในระดับภายในประเทศและต่างประเทศ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รักษา และยกระดับฐานการผลิต และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกัน 2. ส่งเสริมศักยภาพทางการสื่อสาร 3. ฐานสังคม (social base) 4. ยกระดับฐานข่าวกรอง (intelligence base)

ที่มา: แปลจาก outline of the NSS (Ministry of Defense, 2020a, p. 214)

2. พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง (Legislation for Peace and Security)

2.1 ข้อมูลเบื้องต้น

พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง (Legislation for Peace and Security) เป็นหนึ่งในสถาบันที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ร่างขึ้นเพื่อแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นให้เกิดความสอดคล้องกับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงถือได้ว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการนำนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกไปสู่การปฏิบัติ

ในกระบวนการร่าง และพิจารณาพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง คณะกรรมการที่มีความสำคัญต่อกระบวนการร่างพระราชบัญญัตินี้มีทั้งหมด 3 คณะ อันได้แก่ คณะทำงานร่างพระราชบัญญัติ (legislation drafting team) ซึ่งถูกจัดตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คณะกรรมาธิการศึกษาการพัฒนานโยบายความมั่นคง (The Study Committee on

the Development of Security Legislation) ซึ่งถูกจัดตั้งโดยกระทรวงการป้องกันประเทศ โดยที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการป้องกันประเทศดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการและคณะที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำกฎหมายพื้นฐานเพื่อความมั่นคงฉบับใหม่ (Advisory Panel on Reconstruction of the Legal Basis for Security) ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 2015 ในวันต่อมา มีการนำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของรัฐสภา ซึ่งระยะเวลาพิจารณาของรัฐสภาต่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ถือได้ว่ายาวนานที่สุดในการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงนับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2015 รัฐสภาเห็นชอบพระราชบัญญัติฉบับนี้ และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 29 มีนาคม ค.ศ. 2016

พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง ประกอบไปด้วยกฎหมาย 2 ส่วน อันได้แก่ พระราชบัญญัติการพัฒนากฎหมายสันติภาพ และความมั่นคง (Peace and Security Legislation Development Act) ซึ่งประกอบไปด้วยกฎหมายความมั่นคงทั้งหมด 10 ฉบับ ได้แก่ 1. พระราชบัญญัติกองกำลังป้องกันตนเอง (Self-Defense Forces Act) 2. พระราชบัญญัติความร่วมมือเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ (International Peace Cooperation Act) 3. พระราชบัญญัติ

เกี่ยวกับมาตรการสำหรับประกันสันติภาพ และความมั่นคง
ของประเทศญี่ปุ่นในสถานการณ์ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสำคัญ
ต่อสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น (Act Concerning
Measures to Ensure Peace and Security of Japan in
Situations that Will Have an Important Influence
on Japan's Peace and Security) 4.พระราชบัญญัติ
การตรวจสอบเรือ (Ship Inspection Operations Act)
5. พระราชบัญญัติการตอบโต้สถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธ
(Armed Attack Situations Response Act) 6. พระราชบัญญัติ
มาตรการที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐอเมริกา
และชาติอื่น (the U.S. and Others' Military Actions
Related Measures Act) 7. พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการใช้
สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะเฉพาะ (Act Regarding the
Use of Specific Public Facilities) 8. พระราชบัญญัติ
จำกัดการขนส่งทางทะเล (Maritime Transportation
Restriction Act) 9. พระราชบัญญัติเชลยศึก (Prisoners of
War Act) และ 10.พระราชบัญญัติจัดตั้งสภาความมั่นคง
แห่งชาติ (Act for Establishment of the National
Security Council) และพระราชบัญญัติสนับสนุนสันติภาพ
ระหว่างประเทศ (International Peace Support Act)

2.2. แนวคิดพื้นฐานของพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง

แนวคิดพื้นฐานของพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงฉบับนี้ประกอบไปด้วย 2 แนวคิด อันได้แก่นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก (Proactive Contribution to Peace) และยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy) โดยสาระสำคัญของแนวคิดพื้นฐานทั้งสองที่มีต่อพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงฉบับนี้คือ ประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ได้ประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญสำหรับการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของญี่ปุ่นภายใต้สถานการณ์ความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นเพื่อให้กลไกเชิงสถาบันขับเคลื่อนหลักการพื้นฐานสำคัญทั้งสองหลักการ พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทั้งหมด 10 ฉบับให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของหลักการพื้นฐานทั้งสองข้างต้น

2.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงฉบับนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน อันได้แก่

1. พระราชบัญญัติการพัฒนากฎหมายสันติภาพ และความมั่นคง
- และ 2. พระราชบัญญัติสนับสนุนสันติภาพระหว่างประเทศ

2.3.1 พระราชบัญญัติการพัฒนากฎหมายสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง เป็นส่วนที่พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายความมั่นคงของญี่ปุ่นฉบับต่าง ๆ ทั้งหมด 10 ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป และนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งสาระสำคัญของการแก้ไขกฎหมายความมั่นคงตามพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงฉบับนี้สามารถแบ่งได้ดังนี้

2.3.1.1 การแก้ไขกฎหมายกองกำลังป้องกันตนเอง (Self Defense Force law)

กฎหมายกองกำลังป้องกันตนเองเป็นกฎหมายความมั่นคงที่กำหนดขอบเขตอำนาจ และหน้าที่ของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น สาระสำคัญของการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายกองกำลังป้องกันตนเองในครั้งนี้ ได้แก่

1. การปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือพลเมืองญี่ปุ่นที่อาศัยในต่างแดน แต่เดิมตามกฎหมายกองกำลังป้องกันตนเอง กองกำลังป้องกันตนเองสามารถปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือ

พลเมืองญี่ปุ่นที่กำลังเผชิญกับสถานการณ์ฉุกเฉินในต่างแดนได้ เฉพาะปฏิบัติการล่าเลยไปยังสถานที่ปลอดภัยเพียงเท่านั้น และกองกำลังป้องกันตนเองไม่สามารถใช้อาวุธในเหตุการณ์ การก่อการร้ายได้ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้มี การขยาย บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองให้สามารถดำเนินมาตรการ ปกป้อง และช่วยเหลือพลเมืองญี่ปุ่นที่กำลังอยู่ในสถานการณ์ ฉุกเฉินในต่างแดนได้ โดยที่กองกำลังป้องกันตนเองจะต้องได้ รับอนุญาตจากประเทศต้นทางเสียก่อน กองกำลังป้องกัน ตนเองสามารถใช้อาวุธภายในขอบเขตที่มีการตัดสินใจว่า มีความจำเป็นตามสมควรเพื่อปกป้องชีวิต และร่างกายของ ชาวญี่ปุ่นและคนชาติอื่นในสถานการณ์จำเป็น นอกจากนี้ ขณะปฏิบัติการช่วยเหลือชาวญี่ปุ่นในต่างแดน กองกำลัง ป้องกันตนเองสามารถใช้อาวุธในขอบเขตที่มีการตัดสินใจว่า มีความจำเป็นตามสมควร และการใช้อาวุธซึ่งจะเป็นอันตราย ต่อคนจะเป็นไปเฉพาะในสถานการณ์ที่ป้องกันตนเองตาม กฎหมาย (legitimate self-defense) และหลีกเลี่ยงอันตราย ที่ชัดเจน และเกิดขึ้นในขณะนั้น (evasion of clear and present danger)⁴ (Ministry of Defense, 2016a, p. 214)

⁴ สำคัญโดยละเอียดสามารถอ่านได้ใน Defense of Japan 2016 หน้า 214

2. จัดทำข้อกำหนดสำหรับปกป้องอุปกรณ์ และอาวุธอื่นของกองกำลังสหรัฐอเมริกา และชาติอื่น กำหนดให้ กองกำลังป้องกันตนเองสามารถปฏิบัติการเพื่อปกป้องอุปกรณ์ และอาวุธอื่นซึ่งถูกใช้ในกิจกรรมที่สนับสนุนการป้องกันของญี่ปุ่น ของกองกำลังสหรัฐอเมริกา ชาติอื่น และองค์กรที่คล้ายคลึง อนุญาตให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถซ้อมร่วม (joint exercises) ได้ ยกเว้นกิจกรรมในสถานการณ์ที่กำลังต่อสู้กัน นอกจากนี้ กองกำลังป้องกันตนเองสามารถใช้อาวุธเพื่อปกป้อง อุปกรณ์ และอาวุธอื่นได้ภายในสถานการณ์ที่เหมาะสม (Ministry of Defense, 2016a, p. 214)

3. พัฒนาข้อกำหนดเกี่ยวกับการขยาย การจัดหาสิ่งของ และบริการให้แก่กองกำลังสหรัฐอเมริกา กองกำลังป้องกันตนเองสามารถจัดหาสิ่งของ และบริการให้แก่ กองกำลังสหรัฐอเมริกาในขณะที่ปฏิบัติการ ได้แก่

1. ป้องกันสาธารณูปโภค และพื้นที่ รอบฐานของกองกำลังสหรัฐอเมริกาที่ประจำการในประเทศญี่ปุ่น
2. ปฏิบัติการต่อต้านโจรสลัด
3. การดำเนินการที่จำเป็นในการใช้ มาตรการเพื่อทำลายซีปนาวุธ
4. เคลื่อนย้าย และทำลายทุ่นระเบิด และวัตถุอันตรายที่ระเบิดได้
5. มาตรการคุ้มครองชาวญี่ปุ่นที่กำลัง เพลิดเพลินสถานการณ์ฉุกเฉินในต่างประเทศ

6. กิจกรรมรวบรวมข้อมูลโดยเร็ว และเครื่องบินเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกองกำลังของประเทศอื่น และข้อมูลอื่นซึ่งสนับสนุนการป้องกันของประเทศญี่ปุ่น

นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังขยายขอบเขตความร่วมมือโดยอนุญาตกองกำลังป้องกันตนเองสามารถให้จัดหากระสุน (ammunition) แต่ไม่รวมถึงอาวุธ (weapon) แก่กองกำลังสหรัฐอเมริกาได้ และขยายขอบเขตการสนับสนุนให้รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของกองกำลังสหรัฐอเมริกาในการฝึกแบบพหุภาคีของสามประเทศขึ้นไป (Ministry of Defense, 2016a, p. 215)

4. กลไกการลงโทษผู้ที่กระทำผิดในต่างประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองบรรลุตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับกฎระเบียบ พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงฉบับนี้จึงกำหนดให้มีบัญญัติสำหรับลงโทษเจ้าหน้าที่ของกองกำลังป้องกันตนเองที่ขัดคำสั่งหรือไม่เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาที่ออกคำสั่งละเมิดกฎหมายขณะที่ปฏิบัติการในต่างประเทศ (Ministry of Defense, 2016a, p. 215)

2.3.1.2 กฎหมายเกี่ยวกับมาตรการสำหรับประกันสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่นในสถานการณ์ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่น (Law Concerning Measures to Ensure the Peace and

Security of Japan in Situations that Will Have an Important Influence on Japan's Peace and Security)

กฎหมายเกี่ยวกับมาตรการสำหรับประกันสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่นในสถานการณ์ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่นเป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมจากกฎหมายความมั่นคงฉบับเดิมอย่างกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการสำหรับประกันสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่นในสถานการณ์ในพื้นที่รอบญี่ปุ่น (Law Concerning Measures to Ensure the Peace and Security of Japan in Situations in Areas Surrounding Japan) โดยเป้าหมายสำคัญของกฎหมายความมั่นคงฉบับนี้ คือ การประกันสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น เสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่อาจจะมี ความสำคัญของสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น ด้วยการสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามสนธิสัญญาความมั่นคง ประเทศญี่ปุ่น-สหรัฐอเมริกา (Japan-U.S. Security Treaty) มีประสิทธิภาพด้วยการสนับสนุนด้านการขนส่ง และด้านอื่น ๆ ให้แก่กองกำลังสหรัฐ (Ministry of Defense, 2015, p. 143) สาระสำคัญของการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายความมั่นคงฉบับนี้ ในครั้งนี้ ได้แก่

1. การเปลี่ยนชื่อกฎหมาย กฎหมายความมั่นคงฉบับนี้มีการเปลี่ยนนิยามของคำว่า “สถานการณ์” (situation)

ด้วยการตัดคำว่า “ในพื้นที่โดยรอบญี่ปุ่น” (in areas surrounding Japan) และเปลี่ยนมาเป็น “สถานการณ์ที่อาจมีความสำคัญต่อสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น” (situations that will have an important influence on Japan’s peace and Security)

2. การขยายขอบเขตการให้การสนับสนุนทางด้านโลจิสติกส์ กฎหมายความมั่นคงฉบับนี้มีการขยายขอบเขตของกองกำลังที่ญี่ปุ่นสามารถให้การสนับสนุนด้านโลจิสติกส์ที่จำเป็น และภารกิจค้นหา และช่วยเหลือ “กองกำลังต่างประเทศ” (armed forces of foreign countries) ที่ปฏิบัติการเพื่อประกันสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น ในสถานการณ์ที่จะมีอิทธิพลสำคัญต่อสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งต่างจากเดิมที่ญี่ปุ่นสามารถให้การสนับสนุนทางด้านดังกล่าวเฉพาะกองกำลังของสหรัฐอเมริกาเพียงอย่างเดียว การกำหนดให้ประเทศญี่ปุ่นสามารถให้การสนับสนุนทางด้านขนส่งที่จำเป็น และภารกิจค้นหาและช่วยเหลือแก่ “กองกำลังต่างประเทศ” ที่ปฏิบัติการในสถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง และสันติภาพระหว่างประเทศ ภายใต้มติขององค์การสหประชาชาติเป็นกฎหมายถาวร ซึ่งต่างจากเดิมที่มาตรการให้ความช่วยเหลือของญี่ปุ่นในลักษณะดังกล่าวเป็นไปตามกฎหมายพิเศษสำหรับการต่อต้านการก่อการร้าย และประเทศอิรัก (Special Measure Law for

Anti-Terrorism and Iraq) ซึ่งมีสถานะเป็นกฎหมายชั่วคราว (The Government of Japan, 2016, p. 3) นอกจากนี้พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงขยายขอบเขตของภารกิจสนับสนุนทางด้านโลจิสติกส์จากเดิมที่ญี่ปุ่นสามารถให้การสนับสนุนทางด้านการจัดหา การขนส่ง การซ่อมแซม และบำรุงรักษา ภารกิจด้านการแพทย์ การสื่อสาร การให้บริการท่าเรือ และสนามบิน และบริการพื้นฐานให้ครอบคลุมในการสนับสนุนทางด้านที่พัก สถานที่เก็บรักษา การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการฝึกอบรมอีกด้วย (Ministry of Defense, 2016a, p. 216)

3. การขยายขอบเขตการสนับสนุนทางด้านสิ่งของกฎหมายความมั่นคงฉบับนี้ขยายขอบเขตของการสนับสนุนทางด้านสิ่งของโดยอนุญาตให้ญี่ปุ่นสามารถจัดหา “เครื่องกระสุน” “น้ำมัน” และ “เชื้อเพลิง” เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการของกองกำลังต่างประเทศได้ แต่กฎหมายฉบับนี้ยังคงไม่อนุญาตให้ประเทศญี่ปุ่นสามารถให้การสนับสนุนทางด้านอาวุธ (The Government of Japan, 2016, p. 3)

2.3.1.3 การแก้ไขกฎหมายปฏิบัติการตรวจสอบเรือ (The Ship Inspection Operations Law)

กฎหมายปฏิบัติการตรวจสอบเรือ เป็นกฎหมายที่กำหนดขอบเขตอำนาจ และหน้าที่สำหรับปฏิบัติการตรวจสอบเรือ สาระสำคัญของการแก้ไขกฎหมาย

ปฏิบัติการตรวจสอบเรือในครั้งนี้ ได้แก่ การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายความมั่นคงฉบับนี้ให้สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการสำหรับประกันสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่น ในสถานการณ์ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่น และการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายความมั่นคงฉบับนี้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสนับสนุนสันติภาพระหว่างประเทศ (Ministry of Defense, 2016a, p. 216-217)

2.3.1.4 การแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ (The International Peace Cooperation Act)

พระราชบัญญัติความร่วมมือเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศเป็นกฎหมายที่กำหนดขอบเขตความร่วมมือของญี่ปุ่นเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ โดยกฎหมายฉบับนี้กำหนดปฏิบัติการที่ญี่ปุ่นสามารถให้ความร่วมมือเพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศภายใต้กรอบของกฎหมายฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ปฏิบัติการ ได้แก่

1. ปฏิบัติการรักษาสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ
2. ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
3. ปฏิบัติการสังเกตการณ์การเลือกตั้งระดับนานาชาติ และกำหนดหลักการ 5 ข้อในฐานะหลักการ

พื้นฐานสำหรับการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศ (Five Principles for Participation)⁵

สาระสำคัญของการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือ
เพื่อสันติภาพระหว่างประเทศในครั้งนี้ ได้แก่

1. การเข้าร่วมความร่วมมือเพื่อสร้างสันติภาพ และ
ความมั่นคงนอกกรอบองค์การสหประชาชาติ เนื่องด้วย
ในปัจจุบัน องค์การสหประชาชาติมิใช่กรอบความร่วมมือเดียว
ที่ดำเนินการกิจเพื่อรักษาสันติภาพ ความร่วมมือนอกกรอบ
องค์การสหประชาชาติก็มีบทบาทสำคัญต่อการรักษาสันติภาพ
ระหว่างประเทศด้วยเช่นกัน พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ
และความมั่นคงกำหนดให้ “ประเทศญี่ปุ่นสามารถเข้าร่วมกับ
ความร่วมมือนอกกรอบองค์การสหประชาชาติ” เพื่อรักษาสันติภาพ
และความมั่นคงระหว่างประเทศ การกิจที่ประเทศญี่ปุ่น
สามารถเข้าร่วมได้จะต้องไปเป็นตามปฏิบัติการทั้งสามข้างต้น

⁵ (1) Agreements on a ceasefire have been reached among the Parties to Armed Conflict; (2) Consent for the conduct of U.N. Peacekeeping Operations as well as Japan’s participation in such operations have been obtained from the countries to which the areas where those operations are to be conducted belongs as well as the Parties to Armed Conflict; (3) The operations shall be conducted without partiality to any of the Parties to Armed Conflict; (4) Should any of the requirements in the above-mentioned guideline cease to be satisfied, the International Peace Cooperation Corps shall terminate the International Peace Cooperation Assignments; and (5) The use of weapons shall be limited to the minimum necessity for the protection of the lives of personnel dispatched, in principle.

ยึดหลักการ 5 ข้อสำหรับการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศ และจะตั้งเป็นไปตามเงื่อนไขเพิ่มเติม อันได้แก่

1. เป็นไปตามมติของสมัชชาใหญ่หรือคณะมนตรีความมั่นคงหรือคณะมนตรีเศรษฐกิจ และสังคม องค์การสหประชาชาติ

2. เป็นไปตามคำร้องขององค์การระหว่างประเทศที่กำหนด

3. เป็นไปตามคำร้องของประเทศที่เป็นพื้นที่สำหรับปฏิบัติการ และเฉพาะกรณีที่เป็นไปตามมาตรา 7 วรรค 1 ของกฎบัตรสหประชาชาติ (Ministry of Defense, 2016a, p. 217-218)

2. การขยายขอบเขตภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเอง ในขณะที่ปฏิบัติการเฝ้าติดตามการหยุดยิง และความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมกับปฏิบัติการรักษาสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ มีการขยายขอบเขตให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถ

1. การเฝ้าติดตาม การประจำการ การลาดตระเวน การตรวจสอบที่จุดตรวจ และรักษาความปลอดภัย และป้องกันเพื่อวัตถุประสงค์ของความปลอดภัยในพื้นที่เฉพาะ ซึ่งรวมไปถึงการป้องกัน และปราบปรามการบาดเจ็บ และการได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของคนท้องถิ่น ผู้ทุกข์ยาก และผู้ที่ต้องการการคุ้มครอง หรือเรียกว่าปฏิบัติการรับประกันความปลอดภัย (safety-ensuring operations)

2. การเพิ่มการคุ้มครองชีวิต และร่างกายของบุคคลที่มีส่วนร่วมในปฏิบัติการความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสันติภาพหรือจัดการสนับสุนนปฏิบัติการเหล่านั้น เพื่อตอบสนองต่อคำขอเร่งด่วนเมื่ออันตรายที่ไม่คาดคิดต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับปฏิบัติการกำลังเกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น หรือเรียกว่า ปฏิบัติการ Kaketsuke-Keigo operations (Kaketsuke-Keigo operations)⁶

3. การขยายภาระงาน อาทิ การให้คำแนะนำ หรือแนวทางเพื่อช่วยเหลือในการก่อตั้งหรือปรับโครงสร้างของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงหรือหน่วยงานอื่น

4. การขยายขอบเขตภาระงานที่ดำเนินการองค์กรสำหรับการดูแล และประสานงาน อันประกอบไปด้วย การวางแผน การร่าง การประสานงานหรือการรวบรวม และการปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง ในสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานประสานงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับกองกำลังรักษาสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ และดำเนินการประสานงานระหว่างประเทศเพื่อรักษาสันติภาพ และความมั่นคง ทั้งนี้เพื่อนำภารกิจไปสู่การปฏิบัติ (Ministry of Defense, 2016a, p. 218)

⁶ คำอธิบายเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “ปฏิบัติการ kaketsuke-keigo operations” (kaketsuke-keigo operations) สามารถอ่านได้ใน Nakazawa, Yuuka. (2017). Current Topics of Japanese Law No.4 “So-called ‘Kaketsuke-keigo’ in PKO”. Institute of Comparative Law, Waseda University. Retrieved from <https://www.waseda.jp/foLaw/icl/news-en/2017/03/16/5707/>

3. การขยายขอบเขตของการใช้อาวุธเพื่อปกป้องตนเอง ในปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยค่ายกักขังกำลังรักษาสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ เมื่อเกิดการโจมตีค่ายกักขังป้องกันตนเอง องค์การสหประชาชาติโดยกลุ่มติดอาวุธ กองกำลังป้องกันตนเองสามารถใช้อาวุธตอบโต้เพื่อปกป้องชีวิตตนเอง และบุคคลอื่นที่อยู่ในค่ายนั้นได้ แม้ว่าบุคคลที่อยู่ภายในค่ายจะมีใช่เป้าหมายหลักก็ตาม⁷

4. ประเด็นที่สำคัญอื่น

1. เมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติขนาดใหญ่ และกองกำลังสหรัฐอเมริกา และกองทัพออสเตรเลีย (Australian Defense Force) ซึ่งกำลังปฏิบัติการอยู่ร้องขอความช่วยเหลือจากกองกำลังป้องกันตนเอง กองกำลังป้องกันตนเองสามารถให้การสนับสนุนในการจัดหาสิ่งของ และบริการแก่กองกำลังดังกล่าวได้

2. กำหนดให้เจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเองในเครื่องแบบ (uniformed SDF personnel) สามารถประจำการในองค์การสหประชาชาติได้ อาทิ ตำแหน่งผู้บัญชาการกองกำลังรักษาสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ⁸

⁷ สารสำคัญโดยละเอียดสามารถอ่านได้ใน Defense of Japan 2016 หน้า 218

⁸ สารสำคัญโดยละเอียดสามารถอ่านได้ใน Defense of Japan 2016 หน้า 219

2.3.1.5 การแก้ไขกฎหมายสำหรับการตอบสนองต่อสถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธ (Legislation for Responses to Armed Attack Situations)

กฎหมายสำหรับการตอบสนองต่อสถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธประกอบไปด้วยกฎหมายความมั่นคงหลายฉบับ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมของพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงมีการขยายขอบเขตของคำว่า “สถานการณ์” ด้วยการกำหนดให้ “สถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธ” (an armed attack situation) และ “สถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธที่คาดการณ์ไว้” (an anticipated armed attack situation) เป็น “สถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อความอยู่รอด” (Survival-Threatening Situation)⁹ ซึ่งประเทศญี่ปุ่นจำเป็นต้องตอบโต้เพื่อความมั่นคงของประเทศ (Ministry of Defense, 2016a, p. 219) การขยายขอบเขตของคำว่าสถานการณ์ส่งผลให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายความมั่นคงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 5 ฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญของการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

⁹ สถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อความอยู่รอด (Survival-Threatening Situation) หมายถึง สถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธต่อประเทศอื่นที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายที่ชัดเจนที่จะเป็นภัยคุกคามต่อความอยู่รอดของประเทศญี่ปุ่น และทำลายสิทธิในชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุขขั้นพื้นฐานของประชาชน (Defense of Japan, 2019a, p. 248)

1. การกำหนดให้สถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อความอยู่รอดเป็นหลักการพื้นฐานของกฎหมายความมั่นคงทั้ง 5 ฉบับ การกำหนดให้สถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธ และสถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธที่คาดการณ์ไว้เป็นหลักการพื้นฐานของพระราชบัญญัติการตอบโต้สถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธ และพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะเฉพาะ

2. การกำหนดแผนสำหรับการตอบโต้สถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อความอยู่รอดหรือสถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธ และสถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธที่คาดการณ์ไว้ในพระราชบัญญัติการตอบโต้สถานการณ์การโจมตีด้วยอาวุธทั้งหมด 3 ข้อ อันได้แก่

1. เมื่อเกิดการโจมตีด้วยอาวุธต่อญี่ปุ่นหรือเมื่อการโจมตีด้วยอาวุธต่อประเทศอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศญี่ปุ่น และเป็นภัยคุกคามต่อความอยู่รอดและเป็นอันตรายต่อสิทธิในชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุขของประชาชนโดยพื้นฐาน

2. เมื่อไม่มีวิธีการอื่นที่เหมาะสมในการสกัดกั้นการโจมตี และรับประกับความปลอดภัย และปกป้องพลเมืองของญี่ปุ่น

3. การใช้กำลังควรจำกัดให้อยู่ในขอบเขตที่น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น (Ministry of Defense, 2016a, p. 220)

2.3.1.6. การแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้ง สภาความมั่นคงแห่งชาติ (Act for Establishment of the National Security Council)

พระราชบัญญัติจัดตั้งสภาความมั่นคง
แห่งชาติเป็นกฎหมายก่อตั้ง และกำหนดโครงสร้าง และ
อำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นหนึ่งใน
หน่วยงานที่สำคัญในการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ
ของญี่ปุ่น และเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันนโยบาย
การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกซึ่งเป็นนโยบายต่างประเทศ และ
ความมั่นคงที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี
ชินโซะ อาเบะ สาระสำคัญของการแก้ไขพระราชบัญญัติ
จัดตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติในครั้งนี้ ได้แก่

1. การขยายขอบเขตการพิจารณาของ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และ
ความมั่นคงฉบับนี้มีการระบุให้ “การตอบสนองต่อสถานการณ์
ที่เป็นภัยคุกคามต่อความอยู่รอด” (Survived-Threatening
Situation) และ “สถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพ
และความมั่นคงระหว่างประเทศซึ่งประชาคมระหว่างประเทศ
เผชิญร่วมกัน” เป็นประเด็นใหม่ที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ
จำเป็นต้องพิจารณา (Ministry of Defense, 2016a,
p. 220)

2. การกำหนดขอบเขตการพิจารณาของ สภาความมั่นคงแห่งชาติ พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงฉบับนี้มีการกำหนดขอบเขตของการพิจารณาเพื่อ ป้องกันการตัดสินใจที่ผิดพลาดของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งหมด 4 ประเด็น อันได้แก่

1. การตัดสินใจ และการเปลี่ยนแปลง แผนสำหรับดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่เรียกว่า ปฏิบัติการรับประกันความปลอดภัย (safety-ensuing operation) ซึ่งเป็นปฏิบัติการความร่วมมือเพื่อสันติภาพ ระหว่างประเทศ

2. การตัดสินใจ และการเปลี่ยนแปลง แผนสำหรับดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่เรียกว่า ปฏิบัติการ Kaketsuke-Keigo (Kaketsuke-Keigo operation) ซึ่งเป็นปฏิบัติการความร่วมมือเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ

3. การส่งเจ้าหน้าที่กองกำลังป้องกัน ตนเองในเครื่องบิน (ผู้บังคับหน่วย ฯลฯ) เพื่อทำหน้าที่กำกับ ดูแลการปฏิบัติการหน่วยงานของประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วม ในปฏิบัติการรักษาสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ

4. การดำเนินการมาตรการช่วยเหลือ ซึ่งรวมไปถึงการปกป้อง และช่วยเหลือชาวญี่ปุ่นในต่างประเทศ (Ministry of Defense, 2015, p. 148)

2.3.2 พระราชบัญญัติสนับสนุนสันติภาพ

ระหว่างประเทศ เป็นกฎหมายใหม่ที่ขยายขอบเขตบทบาทของประเศญี่ปุ่นในการสนับสนุนสันติภาพระหว่างประเทศ โดยวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายความมั่นคงฉบับนี้ คือ การขยายขอบเขตให้ญี่ปุ่นสามารถร่วมมือ และสนับสนุนกองกำลังต่างประเทศในปฏิบัติการตอบโต้สถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศ ซึ่งประชาคมระหว่างประเทศเผชิญร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประกันสันติภาพ และความมั่นคงของประชาคมระหว่างประเทศ (Ministry of Defense, 2016a, p. 221)

2.3.2.1 เงื่อนไข

การปฏิบัติการกิจของกองกำลังป้องกันตนเองเพื่อสนับสนุนสันติภาพระหว่างประเทศจะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไข 2 ประการ อันได้แก่

1. มติที่ตัดสิน เรียกร้อง ให้คำแนะนำหรืออนุญาตให้ต่างประเทศภายใต้การสนับสนุนปฏิบัติการของญี่ปุ่นเพื่อตอบโต้ต่อสถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคาม

2. เพิ่มเติมจากเงื่อนไข 1 มติที่พิจารณาสถานการณ์ว่าเป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพหรือละเมิดสันติภาพ และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติตอบโต้ต่อสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (Ministry of Defense, 2016a, p. 220, 222)

2.3.2.2 มาตรการตอบโต้

ภารกิจที่กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นสามารถปฏิบัติการภายใต้การขยายขอบเขตของความร่วมมือเพื่อสนับสนุนสันติภาพระหว่างประเทศของกฎหมายความมั่นคงฉบับนี้ประกอบไปด้วย 3 ภารกิจ อันได้แก่

1. ภารกิจความร่วมมือ และสนับสนุนประเทศญี่ปุ่นให้การสนับสนุนทางด้านสิ่งของ และบริการแก่กองกำลังต่างประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดการ การขนส่ง การซ่อมแซม และบำรุงรักษา บริการทางการแพทย์ การสื่อสาร บริการสนามบิน และท่าเรือ บริการค่าย ที่พัก ที่เก็บสิ่งของ การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก บริการฝึกซ้อม และการก่อสร้าง
2. ภารกิจค้นหา และช่วยเหลือ (search and rescue activities)
3. ปฏิบัติการตรวจสอบเรือ (ship inspection operations) (Ministry of Defense, 2016a, p. 222)

3. แผนแนวทางการป้องกันประเทศ (National Defense Program Guidelines)

3.1. ข้อมูลเบื้องต้น

แผนแนวทางการป้องกันประเทศ (National Defense Program Guidelines; NDPG) เป็นสถาบันที่กำหนดแนวทางสำหรับการดำเนินนโยบายความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น นับตั้งแต่

การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้งของนายชินโซะ อาเบะ ในปี ค.ศ. 2012 มีการประกาศใช้แผนแนวทางการป้องกันประเทศทั้งหมด 2 ฉบับ อันได้แก่ แผนแนวทางการป้องกันประเทศ สำหรับปีงบประมาณ 2014 และอนาคต (National Defense Program Guidelines for FY 2014 and beyond) ซึ่งถูกบังคับใช้วันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 2013 และแผนแนวทางการป้องกันประเทศ สำหรับปีงบประมาณ 2019 และอนาคต (National Defense Program Guidelines for FY 2019 and beyond) ซึ่งถูกบังคับใช้วันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 2018 และเป็นแผนแนวทางการป้องกันประเทศฉบับปัจจุบัน

3.2. แนวคิดพื้นฐานของแผนแนวทางการป้องกันประเทศ

แนวคิดพื้นฐานของแผนแนวทางการป้องกันประเทศในแต่ละฉบับจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงที่สำคัญในช่วงเวลานั้น ๆ สำหรับแผนแนวทางการป้องกันประเทศฉบับปัจจุบัน ซึ่งถูกอนุมัติโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี เดือนธันวาคม ค.ศ. 2013 ตั้งอยู่บนพื้นฐานสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงที่สำคัญของในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ อย่าง “ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy)” และยังถือได้ว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

3.3. สาระสำคัญของแผนแนวทางการป้องกันประเทศ

การที่แผนแนวทางการป้องกันประเทศมีสถานะเป็นสถาบันที่กำหนดแนวทางสำหรับการดำเนินนโยบายความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นสาระสำคัญภายในแผนแนวทางการป้องกันประเทศแต่ละฉบับจึงมีการนำหลักการนโยบาย และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคงที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่นในช่วงเวลานั้น ๆ มาบัญญัติไว้ในแผนแนวทางการป้องกันประเทศด้วย ซึ่งในแผนแนวทางการป้องกันประเทศฉบับปัจจุบันซึ่งประกาศ และบังคับใช้ในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ก็มีการนำหลักการนโยบาย และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคงที่สำคัญในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ มาบัญญัติไว้ด้วย อันได้แก่ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่เสรี และเปิดกว้างอินโด-แปซิฟิก (Free and Open Indo-Pacific Strategy) กฎหมายสำหรับสันติภาพและความมั่นคง (Legislation for Peace and Security) เอกสารแนวทางการร่วมมือทางทหารระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา (Guideline for Japan-US Defense cooperation) รวมไปถึงนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ทั้งนี้ก็เพื่อให้แผนแนวทางในการดำเนินนโยบายความมั่นคง และการดำเนินภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองสอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคง

สาระสำคัญของแผนแนวทางการป้องกันประเทศฉบับนี้
สามารถแบ่งประเด็นได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ประเทศญี่ปุ่นเผชิญกับสภาวะแวดล้อม
ทางด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
แม้ว่าแผนแนวทางการป้องกันประเทศฉบับก่อนจะถูกประกาศ
และบังคับใช้เพื่อตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมทางด้าน
ความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปตามที่กำหนด
ในยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ หากแต่ในช่วงระยะเวลา
ไม่กี่ปีที่ผ่านมา สภาวะแวดล้อมทางด้านความมั่นคงระหว่าง
ประเทศ โดยเฉพาะบริเวณโดยรอบญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงไป
อย่างรวดเร็ว ประเทศญี่ปุ่นนอกจากจะต้องเผชิญกับสถานการณ์
พื้นที่สีเทา (gray-zone situation)¹⁰ สภาวะแวดล้อม
ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ญี่ปุ่นจะต้องเผชิญสถานการณ์

¹⁰ สถานการณ์พื้นที่สีเทา (gray-zone situation) คือ สถานการณ์ที่ไม่มี ความชัดเจน
ระหว่างช่วงสงบ และช่วงสงคราม ตัวอย่างสถานการณ์พื้นที่สีเทาที่สำคัญ ได้แก่
กรณีพิพาทหมู่เกาะเซ็นกากุ (Senkaku Islands) หรือหมู่เกาะเตียวหยู (Diaoyu
Islands) แม้ว่าประเทศญี่ปุ่นกับประเทศจีนจะมีข้อพิพาทด้านพรมแดนจาก
การอ้างสิทธิเหนือหมู่เกาะเซ็นกากุหรือหมู่เกาะเตียวหยู และมีการเผชิญหน้า
ทางทหารระหว่างสองประเทศในบริเวณพื้นที่ความขัดแย้งอยู่บ่อยครั้ง หากแต่
ความขัดแย้ง และการเผชิญหน้าของทั้งสองประเทศมิได้นำไปสู่การเกิดสงคราม
ระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศจีน

ความมั่นคงใหม่อย่าง “สงครามพันทาง (hybrid warfare)”¹¹ ในขณะที่ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้พื้นที่ไซเบอร์ อวกาศ และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ากลายเป็นประเด็นสำคัญที่ญี่ปุ่นจำเป็นที่จะต้องจัดการเพื่อความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้สถานการณ์ของประเทศรอบญี่ปุ่นอย่างประเทศจีน ประเทศรัสเซีย และประเทศเกาหลีเหนือต่างก็ขยายขีดความสามารถ และเพิ่มงบประมาณกองทัพเป็นอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวก็อาจส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นในอนาคต

ประเด็นที่สอง การขยายขีดความสามารถของกองกำลังป้องกันตนเอง เพื่อตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมทางด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การดำเนินการกิจของกองกำลังป้องกันตนเองมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงเพื่อขยายภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองให้สอดคล้องกับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องประเทศญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้องขยายขีดความสามารถของกองกำลัง

¹¹ สงครามพันทาง (hybrid warfare) คือ วิธีการปรับเปลี่ยนสภาพเดิมโดยจงใจทำให้กระบวนการทางทหารกับกระบวนการที่ไม่ใช่ทางทหารมีขอบเขตที่ไม่ชัดเจน หรือสงครามที่ไม่มีเส้นแบ่งที่ชัดเจนระหว่างสงครามตามแบบ (conventional warfare) กับสงครามนอกแบบ (unconventional warfare) ตัวอย่างปฏิบัติการของสงครามพันทาง ได้แก่ ปฏิบัติการของทหารที่มีได้มีการระบุสัญชาติ การโจมตีทางไซเบอร์ต่อระบบโทรคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญอื่น ๆ และการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นเท็จในอินเทอร์เน็ต และสื่อ (Ministry of Defense, 2019a, p. 213)

ป้องกันตนเองทั้งทางด้านยุทธโศปกรณ์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาระบบการเก็บรวบรวมข้อมูล และเทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างความร่วมมือกับตัวแสดงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ รวมถึงการฝึกความร่วมมือระหว่างเหล่าของกองกำลังป้องกันตนเอง

ประเด็นที่สาม การเสริมสร้างความเป็นพันธมิตรระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา ความเป็นพันธมิตรระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกามีได้สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และสันติภาพให้เฉพาะประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น หากแต่ครอบคลุมทั้งภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศญี่ปุ่นสามารถตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมทางด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ ญี่ปุ่นจะคงยึดมั่นการเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่นจะขยายความร่วมมือที่มีกับสหรัฐอเมริกาในด้านต่าง ๆ อาทิ ญี่ปุ่นจะยกระดับ และขยายความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอุปกรณ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านเทคโนโลยี ด้านข่าวกรอง รวมไปถึงด้านความปลอดภัยของข้อมูล เป็นต้น ประเทศญี่ปุ่นขยาย และกระชับความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาในประเด็นความมั่นคงใหม่อย่างพื้นที่อวกาศ และพื้นที่ไซเบอร์ รวมไปถึงการขยายความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกาภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง

ประเด็นสุดท้าย ประเทศญี่ปุ่นเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศอื่น บนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ที่เสรี และเปิดกว้างอินโด-แปซิฟิก ในระดับภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ประเทศญี่ปุ่นสนับสนุนความร่วมมือทางด้านความมั่นคงในหลากหลายแง่มุม และหลากหลายระดับมากยิ่งขึ้น ประเทศญี่ปุ่นจะใช้ศักยภาพของกองกำลังป้องกันตนเองในการสร้าง และแลกเปลี่ยนความร่วมมือเพื่อการป้องกันกับประเทศต่าง ๆ อันได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศอินเดีย ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศเกาหลีใต้ สหราชอาณาจักร ประเทศแคนาดา และประเทศนิวซีแลนด์ ในด้านการอบรม และฝึกซ้อม ความร่วมมือทางด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์ เพื่อการป้องกัน การช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพ (capacity building assistance) ทั้งในรูปแบบความร่วมมือแบบทวิภาคี และไตรภาคี และการแลกเปลี่ยนระหว่างเหล่าทหาร และในระดับโลก ประเทศญี่ปุ่นจะขยายบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับมือกับความท้าทายทางด้านความมั่นคงระดับโลก ด้วยการสนับสนุนความร่วมมือกับประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการกับประเด็นความมั่นคงระดับโลก อันได้แก่ ความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์ การแพร่ขยายของอาวุธทำลายล้างสูง รวมไปถึงความมั่นคงทางทะเล และปัญหาโจรสลัด

3.4. พัฒนาการของแผนแนวทางการป้องกันประเทศ

แผนแนวทางการป้องกันประเทศในฐานะที่เป็นสถาบันในการกำหนดแนวทางสำหรับการดำเนินนโยบายความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นแต่ละฉบับจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการนโยบาย และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคงที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการและความแตกต่างที่เกิดขึ้นระหว่างแผนแนวทางการป้องกันประเทศก่อนการนำนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกมาเป็นหลักการพื้นฐานกับแผนแนวทางการป้องกันประเทศภายหลังการนำนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกมาเป็นหลักการพื้นฐาน ดังนั้นผู้เขียนจึงเปรียบเทียบแผนแนวทางการป้องกันประเทศสามฉบับ อันได้แก่ แผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2011 และอนาคต ซึ่งบังคับใช้ก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก แผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2014 และอนาคต และแผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2019 และอนาคต ซึ่งบังคับใช้ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

3.4.1. การเปรียบเทียบแนวทางพื้นฐานของ แผนแนวทางการป้องกันประเทศ

แนวทางพื้นฐาน (basic approach) ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในส่วนที่สำคัญต่อการกำหนดสาระสำคัญภายในแผนแนวทางการป้องกันประเทศ ซึ่งแนวทางพื้นฐานภายในแผนแนวทางแต่ละฉบับจะมีการความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหลักการพื้นฐาน และสภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงที่สำคัญในช่วงเวลานั้น ๆ ดังนั้นแนวทางพื้นฐานของแผนแนวทางการป้องกันประเทศสามฉบับ อันได้แก่ แผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2011 และอนาคต แผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2014 และอนาคต และแผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2019 และอนาคต มีความแตกต่างกัน โดยแนวทางพื้นฐานของแผนแนวทางฉบับปีงบประมาณ 2011 คือ “การพัฒนากองกำลังป้องกันแบบเป็นพลวัต” (Developing a Dynamic Defense Force) เพื่อให้สอดคล้องกับภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงที่มีลักษณะเหนือขอบเขตของพรมแดนมากขึ้น (Ministry of Defense, 2011, p. 149) ต่อมาแนวทางพื้นฐานของแผนแนวทางฉบับปีงบประมาณ 2014 คือ “การสร้างกองกำลังป้องกันร่วมแบบเป็นพลวัต” (Building a Dynamic Joint Defense Force) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงรอบ

ประเทศญี่ปุ่น และจัดการสถานการณ์ที่มีผลต่อความมั่นคงแต่
ไม่มีความชัดเจนระหว่างสงบสุขหรือขัดแย้ง (gray zone
situations) (Ministry of Defense, 2015, p. 156) และ
แนวทางพื้นฐานของแผนแนวทางฉบับปีงบประมาณ 2019 คือ
“การสร้างกองกำลังหลายพื้นที่” (Building a Multi-Domain
Defense Force) เพื่อให้สอดคล้องกับภัยคุกคามทางด้าน
ความมั่นคงใหม่ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อื่น ๆ นอกเหนือจากน้ำ บก
และอากาศ เช่น พื้นที่ไซเบอร์ พื้นที่อวกาศ เป็นต้น และ
เพื่อจัดการกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นภายในหลาย ๆ พื้นที่ได้พร้อมกัน
(Ministry of Defense, 2019a, p. 211)

3.4.2. การเปรียบเทียบความร่วมมือด้านการฝึก และอบรมร่วมเพื่อการป้องกันระหว่างญี่ปุ่นกับประเทศอื่น ภายใต้กรอบความร่วมมือแบบทวิภาคี

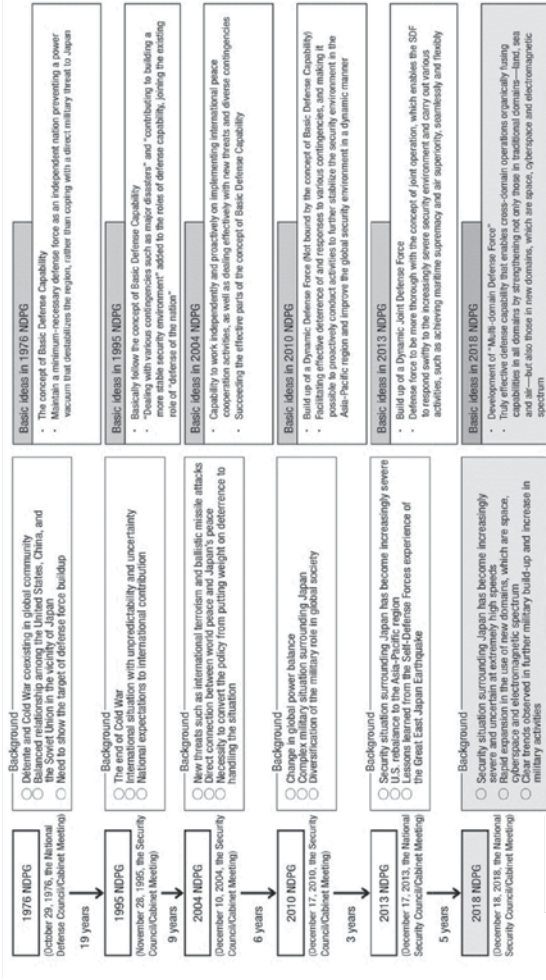
สาระสำคัญของความร่วมมือด้านการฝึก และ
อบรมเพื่อการป้องกันระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศอื่น
ภายใต้กรอบความร่วมมือแบบทวิภาคี (bilateral) ภายใน
แผนแนวทางการป้องกันประเทศทั้งสามฉบับมีความแตกต่าง
ต่างกัน กล่าวคือ แผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับ
ปีงบประมาณ 2011 และอนาคต นอกเหนือจากความร่วมมือ
ด้านการฝึก และอบรมเพื่อการป้องกันระหว่างประเทศญี่ปุ่น
กับสหรัฐอเมริกาแล้ว (Ministry of Defense, 2010b, p. 8)
ความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวภายใต้กรอบความร่วมมือ

แบบทวิภาคีมิได้ถูกกำหนดในแผนแนวทางฉบับดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากแผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2014 และอนาคต และแผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2019 และอนาคตที่มีการกำหนดความร่วมมือลักษณะดังกล่าวนอกเหนือจากความร่วมมือระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา โดยแผนแนวทางฉบับปีงบประมาณ 2014 และอนาคต มีการขยายขอบเขตของความร่วมมือโดยกำหนดให้ประเทศญี่ปุ่นสามารถมีความร่วมมือด้านการฝึกและอบรมแบบทวิภาคีกับประเทศอินเดีย และประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศออสเตรเลียขยายขอบเขตให้สามารถอบรมร่วมได้ ในส่วนของแผนแนวทางฉบับปี 2019 และอนาคต มีการขยายขอบเขตของความร่วมมือด้านการฝึกและอบรมแบบทวิภาคีระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศอื่นเพิ่มเติมจากแผนแนวทางฉบับปี 2014 และอนาคต โดยนอกเหนือจากความร่วมมือด้านการฝึกและอบรมแบบทวิภาคีระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศอินเดีย และประเทศญี่ปุ่นกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ญี่ปุ่นมีความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวกับประเทศเกาหลีใต้ สหราชอาณาจักร ประเทศฝรั่งเศส ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศแคนาดา และประเทศออสเตรเลีย

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการขยายความร่วมมือด้านการฝึกและอบรมเพื่อการป้องกันแบบทวิภาคีระหว่างญี่ปุ่นกับประเทศ

อื่น ๆ ซึ่งกำหนดไว้ในแผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปี 2014 และอนาคต และแผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปี 2019 และอนาคต พบว่าแผนแนวทางทั้งสองฉบับขยายขอบเขตความร่วมมือสอดคล้องกับแนวทางข้อที่สามของยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นแนวทางพื้นฐานของแผนแนวทางการป้องกันประเทศทั้งสองฉบับข้างต้น

รูปภาพที่ 1 : รูปภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของแผนแนวทางการป้องกันประเทศ

ที่มา: Ministry of Defense, 2020a, p. 215

รูปภาพที่ 2 : รูปภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของอัตรากำลัง และยุทธภัณฑ์ของกองกำลังป้องกันตนเองตามแผนแนวทางป้องกันประเทศ

	Category	1976 NDPG	1995 NDPG	2004 NDPG	2010 NDPG	2013 NDPG	2018 NDPG
Self-Defence Forces	Cyber Defense Units						1 squadron
	Maritime Transport Units						1 group
Ground Self-Defence Force	Authorized Number of Personnel	180,000	160,000	155,000	154,000	159,000	150,000
	Active-Duty Personnel		145,000	148,000	147,000	151,000	151,000
	Ready Reserve Personnel		15,000	7,000		8,000	8,000
	Regional Deployment Units ¹	12 divisions 2 combined battalions	8 divisions 8 brigades	8 divisions 8 brigades	8 divisions 8 brigades	5 divisions 2 brigades	5 divisions 2 brigades
	Rapid Deployment Units	1 armored division 1 artillery brigade 1 airborne brigade 1 training group 1 helicopter brigade	1 armored division 1 airborne brigade 1 helicopter brigade	1 armored division Central Readiness Force	Central Readiness Force 1 armored division	3 rapid deployment divisions 4 rapid deployment battalions 1 airborne brigade 1 amphibious rapid deployment brigade 1 helicopter brigade	3 rapid deployment divisions 4 rapid deployment battalions 1 armored division 1 airborne brigade 1 amphibious rapid deployment brigade 1 helicopter brigade
	Surface-to-Ship Guided Missile Units					1 surface-to-ship guided missile squadron	1 surface-to-ship guided missile squadron
	Air Vehicle Sighting Aircraft Intended for the Defense of Remote Islands Units						2 battalions
	Surface-to-Air Guided Missile Units	8 anti-aircraft artillery groups	8 anti-aircraft artillery groups	8 anti-aircraft artillery groups	7 anti-aircraft artillery platoons	7 anti-aircraft artillery platoons	7 anti-aircraft artillery platoons
	Ballistic Missile Defense Units						2 squadrons
	Tanks ² Artillery (Main artillery) ³	(approx. 1,200) (approx. 1,000/vehicle)	approx. 900 (approx. 900/vehicle)	approx. 600 (approx. 600/vehicle)	approx. 400 (approx. 400/vehicle)	(approx. 300) (approx. 300/vehicle)	(approx. 300) (approx. 300/vehicle)
Maritime Self-Defence Force	Destroyers				4 flotillas (8 divisions) 4 flotillas	4 flotillas (8 divisions) 6 flotillas	4 groups (13 divisions)
	Submarine Units	4 flotillas (regional units) 10 units	4 flotillas (regional units) 7 units	4 flotillas (8 divisions) 5 divisions	6 divisions 1 flotilla	6 divisions 1 flotilla	6 divisions
	Minisubmarine Units	6 divisions	8 divisions	4 divisions	6 divisions	6 divisions	6 divisions
	Patrol Aircraft Units (Land-based)	16	113	9 squadrons	9 squadrons	9 squadrons	9 squadrons
	Destroyers	approx. 60	approx. 50	47	48	54	54
Air Self-Defence Force	Submarines	16	16	16	22	22	22
	Patrol vessels						12
	Combat aircraft	approx. 220	approx. 170	approx. 150	approx. 150	approx. 170	approx. 190
	Air Warning & Control Units	28 warning groups 1 squadron	8 warning groups 20 warning squadrons 1 squadron	8 warning groups 20 warning squadrons 1 AEW group (2 squadrons)	4 warning groups 24 warning squadrons 1 AEW group (2 squadrons)	28 warning squadrons 1 AEW group (3 squadrons)	28 warning squadrons 1 AEW wing (3 squadrons)
	Fighter Aircraft Units			12 squadrons	12 squadrons	13 squadrons	13 squadrons ⁴
Self-Defense Force	Fighter-Interceptor Units	10 squadrons	9 squadrons	1 squadron	1 squadron		
	Support Fighter Units	3 squadrons	3 squadrons				
	Air Reconnaissance Units	1 squadron	1 squadron	1 squadron	1 squadron		
	Aerial Refueling/Transport Units			1 squadron	1 squadron	2 squadrons	2 squadrons
	Air Transport Units	3 squadrons	3 squadrons	3 squadrons	3 squadrons	3 squadrons	3 squadrons
Surface-to-Air Guided Missile Units	6 fire groups	6 fire groups	6 fire groups	6 fire groups	6 fire groups	4 fire groups (24 fire squadrons)	
Space Domain Mission Units						1 squadron	
Unmanned Aerial Vehicle Units						1 squadron	
Combat aircraft (Fighters)	approx. 430 (approx. 350 ⁵)	approx. 400 approx. 300	approx. 350 approx. 250	approx. 340 approx. 250	approx. 360 approx. 290	approx. 370 approx. 290	
Major Equipment Units that may also serve for BMD missions ⁶			4 ships	6 ships ⁷	8 ships	8 ships	
Air Warning & Control Units			7 warning groups	11 warning groups/units			
Surface-to-Air Guided Missile Units			4 warning squadrons 3 groups		6 groups		

Notes: 1. Units that were categorized as those deployed in a steady state (peacetime) until 2010 NDPG
 2. Data on tanks and artillery were not included in 1976 NDPG, 2013 NDPG and 2018 NDPG, but are shown here for making comparisons with Annex Tables for 1995 NDPG up to 2010 NDPG.
 3. Data on fighters were not included in 1976 NDPG but are shown here for making comparisons with Annex Tables for 1995 NDPG up to 2018 NDPG.
 4. Major equipment/units that may also serve for BMD missions were included in MSDF's major equipment or ASDF's major units in 2004 NDPG and 2010 NDPG, but those newly procured are included in the categories of Aegis-equipped destroyers, Air Warning & Control Units, and Surface-to-Air Guided Missile Units in 2013 NDPG and 2018 NDPG.
 5. In 2010 NDPG, Aegis-equipped destroyers with BMD functions were allowed to be additionally procured within the limited number of destroyers above, when separately determined in light of the progress in BMD technologies and financial circumstances.
 6. Including Fighter Aircraft Units consisting of STOL aircraft.
 7. Destroyers were expressed as Anti-submarine Surface Units (for mobile operations) or Anti-submarine Surface Units (regional units) in 1976 NDPG, as Destroyers (for mobile operations) or Destroyers (regional units) in 1995 NDPG, and as Destroyers (for mobile operations) or Destroyers (regional deployment) in 2004 NDPG.

ที่มา: Ministry of Defense, 2020a, p. 219

4. แผนป้องกันระยะกลาง (Medium Term Defense Program)

4.1. ข้อมูลเบื้องต้น

แผนป้องกันระยะกลาง (Medium Term Defense Program) เป็นสถาบันที่กำหนดแผนดำเนินการทางด้านการความมั่นคงของญี่ปุ่นในกรอบระยะเวลา 5 ปีงบประมาณ โดยแผนป้องกันระยะกลางแต่ละฉบับจะได้รับการอนุมัติจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีก่อนการบังคับใช้ ซึ่งในช่วงรัฐบาลสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ มีการบังคับใช้แผนป้องกันระยะกลางทั้งหมด 2 ฉบับ อันได้แก่ แผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2014-2018 (Medium Term Defense Program FY2014-FY2018) ซึ่งถูกบังคับใช้ในวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 2013 และแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 (Medium Term Defense Program FY2019-FY2023) ซึ่งถูกบังคับใช้ในวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 2018 ทั้งนี้วัตถุประสงค์สำคัญของแผนป้องกันระยะกลาง ได้แก่ การเพิ่มความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ เพื่อความมั่นคงของประเทศ พัฒนาขีดความสามารถของกองกำลังป้องกันตนเอง และเพื่อผลักดันสถาบัน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงฉบับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

4.2. แนวคิดพื้นฐานของแผนป้องกันระยะกลาง

แผนป้องกันระยะกลางแต่ละฉบับจะตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานเดียวกัน สำหรับแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญ คือ

1. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่วางหลักการพื้นฐานสำหรับกำหนด และดำเนินนโยบาย และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ และถูกบังคับใช้ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2013

2. แนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2019 และอนาคต ซึ่งแผนการป้องกันประเทศตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวทางพื้นฐานที่กำหนดไว้ในแผนแนวทางการป้องกันประเทศฉบับนี้ อย่าง “การสร้างกองกำลังหลายพื้นที่” (Building a Multi-Domain Defense Force) และถูกบังคับใช้ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2018

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดพื้นฐานของแผนป้องกันระยะกลางทั้งสอง อันได้แก่ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ และแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ 2019 และอนาคต ต่างก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการเดียวกัน นั่นคือ “นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก” ดังนั้น แผนระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 ก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และเป็นกลไก

สำหรับการผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก
ด้วยเช่นกัน

4.3. สาระสำคัญของแผนป้องกันระยะกลาง

แผนป้องกันระยะกลางสำหรับปีงบประมาณ 2019-2023 มีการกำหนดนโยบายพื้นฐานซึ่งมีความสอดคล้องกับแผน
แนวทางการป้องกันประเทศทั้งหมด 5 นโยบายพื้นฐาน อันได้แก่

1. การได้มา และเสริมสร้างศักยภาพที่จำเป็นเพื่อ
ดำเนินภารกิจข้ามพื้นที่ (Cross-domain Operations)¹²
กองกำลังป้องกันตนเองจะหามา และเสริมสร้างศักยภาพในพื้นที่ใหม่
อันได้แก่ พื้นที่อวกาศ พื้นที่ไซเบอร์ และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
ให้แข็งแกร่งมากขึ้น กองกำลังป้องกันตนเองจะเสริมสร้าง
ความเข้มแข็ง และป้องกันศักยภาพของคำสั่ง (command)
การควบคุม (control) การสื่อสาร (communication) และ
ข้อมูล (information) (C4I) และกองกำลังป้องกันตนเอง
จะยกระดับศักยภาพเพื่อจัดการกับความมั่นคงในพื้นที่เดิม

2. การปรับปรุงให้การถือครองอุปกรณ์มีประสิทธิภาพ
มากยิ่งขึ้น และการเสริมฐานเทคโนโลยี (technology base)

¹² ปฏิบัติการข้ามพื้นที่ (Cross-domain Operations) หมายถึง สงครามร่วมสมัย
ที่ผสมผสานระหว่างพื้นที่ความมั่นคงเดิมอย่างพื้นดิน ทะเล และอากาศ กับพื้นที่
ความมั่นคงใหม่ อาทิ พื้นที่อวกาศ พื้นที่ไซเบอร์ และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
(Defense of Japan, 2019a, p. 216)

สำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์ จะต้องมีการคำนึงถึงอุปกรณ์ใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงควบคู่ไปกับการยืดอายุการใช้งาน และการปรับปรุงอุปกรณ์ที่มีอยู่อย่างเหมาะสม กระทรวงการป้องกันประเทศ และกองกำลังป้องกันตนเองจะให้ความสนใจในการลงทุนเทคโนโลยีล้ำสมัย (cutting-edge technologies) และลดระยะเวลาการวิจัย และพัฒนาด้วยการปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนต่าง ๆ

3. การเสริมสร้างฐานทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงการป้องกันประเทศ และกองกำลังป้องกันตนเองจะมีมาตรการอย่างครอบคลุมสำหรับการเสริมสร้างฐานของทรัพยากรมนุษย์ อาทิ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้หญิง ยกกระดับคุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมของการทำงาน สนับสนุนการปฏิรูปรูปแบบการทำงาน และปรับปรุงการรักษา

4. เสริมสร้างความเป็นพันธมิตรระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา และความร่วมมือทางด้านความมั่นคงให้เข้มแข็ง ประเทศญี่ปุ่นจะส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือ และการให้คำปรึกษากับสหรัฐอเมริกาให้หลากหลายมากขึ้นภายใต้แนวทางสำหรับความร่วมมือเพื่อการป้องกันระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา (Guidelines for Japan-U.S. Defense Cooperation) นอกจากนี้ บนพื้นฐานของวิสัยทัศน์ที่เสรี และเปิดกว้างอินโด-แปซิฟิก (vision of Free and Open Indo-Pacific) ประเทศญี่ปุ่นจะสนับสนุนความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนเพื่อการป้องกัน

ซึ่งรวมไปถึงการฝึกและซ้อมร่วม ความร่วมมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกัน การให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพ และการแลกเปลี่ยนระหว่างเหล่าทัพ (military branches)

5. ประสิทธิภาพ และความคล่องตัวที่มากขึ้นในการสร้างศักยภาพในการป้องกัน เพื่อให้ประเทศญี่ปุ่นยังสามารถต่อต้านสถานการณ์การบุกรุกได้ กองกำลังป้องกันตนเองจะยังคงจำนวนกองกำลังให้เพียงพอต่อการรักษา และดำเนินการความชำนาญ และทักษะสำคัญในระดับที่น้อยที่สุดเพียงเท่านั้น (Ministry of Defense, 2020a, p. 221)

เพื่อให้บรรลุถึงนโยบายพื้นฐานของแผนป้องกันระยะกลาง ทั้ง 5 ข้อข้างต้น แผนป้องกันระยะกลางกำหนดโครงการที่เกี่ยวข้องกับลำดับความสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพที่จำเป็นสำหรับการดำเนินปฏิบัติการข้ามพื้นที่ทั้งหมด 3 ส่วน อันได้แก่

1. พื้นที่ความมั่นคงใหม่ อันประกอบไปด้วย พื้นที่ไซเบอร์ พื้นที่อวกาศ และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า สำหรับพื้นที่อวกาศ ก่อตั้ง Space Operations Squadron และพัฒนาระบบรับรู้สถานการณ์อวกาศ (Space Situational Awareness System) สำหรับพื้นที่ไซเบอร์ ยกกระตือรือร้นโครงสร้างสำหรับกลุ่มป้องกันไซเบอร์ และอื่น ๆ และปรับปรุงความสามารถในการอยู่รอดของระบบคำสั่ง และการสื่อสาร และเครือข่ายของกองกำลังป้องกันตนเอง และสำหรับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

ก่อตั้งหน่วยงานพิเศษในหน่วยงานภายใน และสำนักงาน Joint Staff (the Joint Staff Office)

2. พื้นที่ความมั่นคงเดิม (traditional domains) สำหรับพื้นที่อากาศ และทะเล จัดซื้อเรือพิฆาต (FFM) เรือดำน้ำ เรือลาดตระเวน เครื่องบินลาดตระเวนแบบ fixed-wing (fixed-wing patrol aircraft) เครื่องบินลาดตระเวน (P-1) เฮลิคอปเตอร์ลาดตระเวน (SH-60K, SH-60K รุ่นปรับปรุงศักยภาพ) เรือบรรทุกเครื่องบินบรรทุกยานไร้คนขับ (Ship-Borne Unmanned Aerial Vehicles) เพิ่มจำนวนเครื่องบินขับไล่ รุ่น F-35A ในประจำการ เปิดตัวเครื่องบินขับไล่รุ่น F-35B และ ปลดระวางเรือพิฆาตชั้น Izumo (Izumo-type destroyers) และเพิ่มศักยภาพเครื่องบินขับไล่รุ่น F-15 สำหรับศักยภาพ ในการป้องกันอากาศ และซีปนาวุธอย่างครอบคลุม ยกระดับ ความสามารถของเรือพิฆาตระบบ Aegis (Aegis destroyers) และซีปนาวุธนำวิถีจากพื้นดินสู่อากาศระบบแพทริออต (Patriot surface-to-air guided missiles) และสำหรับศักยภาพ ในการซ่อมรบและการเคลื่อนกำลัง จัดซื้อเครื่องบินขนส่ง (C-2) และเฮลิคอปเตอร์ขนส่ง (CH-47JA) เปิดตัวเฮลิคอปเตอร์ อเนกประสงค์รุ่นใหม่ นอกจากนี้จะสนับสนุนความพยายาม ในการได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ อากาศยานขึ้น-ลงแนวตั้ง (Osprey aircraft) รุ่น V-22 ได้ อย่างต่อเนื่อง

3. เสริมสร้างยั่งยืน และความยืดหยุ่น สำหรับปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ประเทศญี่ปุ่นจะจัดซื้อซีปนารุสต่อต้านเครื่องบิน ตอร์ปิโด stand-off firepower และซีปนารุสสกัดกัน เพื่อป้องกันซีปนารุสนำวิถี (ballistic missile) และเพื่อรับประกันความพร้อมในการปฏิบัติงานของอุปกรณ์ จัดสรรงบประมาณสำหรับการซ่อมบำรุงอุปกรณ์อย่างเพียงพอ (Ministry of Defense, 2020a, p. 221)

**ตารางที่ 2 : ตารางสรุปจำนวนยุทธภัณฑ์ที่ประจำการของกองกำลังป้องกันตนเองตามแผนป้องกันระยะกลาง
ปีงบประมาณ 2019-2023 (แบ่งตามเหล่า)**

เหล่า	อุปกรณ์	จำนวน
กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดิน	ยานรบเคลื่อนที่ (Mobile Combat Vehicles)	134
	รถหุ้มเกราะ (Armored Vehicles)	29
	เฮลิคอปเตอร์อเนกประสงค์รุ่นใหม่ (New Utility Helicopters)	34
	เฮลิคอปเตอร์ขนส่ง รุ่น CH-47 JA (Transport Helicopters) (CH-47 JA)	3
	ขีปนาวุธนำวิถีจากพื้นดินสู่เรือ (Surface-to-Ship Guided Missiles)	3
	ขีปนาวุธจากพื้นดินสู่อากาศยานพิสัยกลาง (Mid-Range Surface-to-Air Guided Missiles)	5
	ระบบ Aegis ภาคพื้นดิน (Land-based Aegis Systems (Aegis Ashore))	2
	รถถัง (Tanks)	30
	ปืนใหญ่ฮาวอิตเซอร์ (Howitzers) (ไม่รวม ปืนครก (mortars))	40

ตารางที่ 2 : ตารางสรุปจำนวนยุทธภัณฑ์ที่ประจำการของกองกำลังป้องกันตนเองตามแผนป้องกันระยะกลาง
ปีงบประมาณ 2019-2023 (แบ่งตามเหล่า) (ต่อ)

กองกำลังป้องกันตนเองทางทะเล	เรือพิฆาต (Destroyers)	10
	เรือดำน้ำ (Submarines)	5
	เรือลาดตระเวน (Patrol Vessels)	4
	เรืออื่น ๆ (Other Ships)	4
	รวม	23
	ระวางบรรทุกเรือ	ประมาณ 66,000 ตัน
	เครื่องบินลาดตระเวนแบบ Fixed-Wing รุ่น P-1 (Fixed-Wing Patrol Aircraft (P-1))	12
	เฮลิคอปเตอร์ขนส่ง รุ่น SH-60K, SH-60K รุ่นปรับปรุงศักยภาพ (Patrol Helicopters (SH-60K/K (Upgraded Capability)))	13
	เรือบรรทุกเครื่องบินบรรทุกยานไร้คนขับ (Ship-Borne Unmanned Aerial Vehicles)	3
	เฮลิคอปเตอร์กวาดทุ่นระเบิด และขนส่ง รุ่น MCH-101 (Minesweeping and Transport Helicopters (MCH-101))	1

**ตารางที่ 2 : ตารางสรุปจำนวนยุทธภัณฑ์ที่ประจำการของกองกำลังป้องกันตนเองตามแผนป้องกันระยะกลาง
 ปีงบประมาณ 2019-2023 (แบ่งตามเหล่า) (ต่อ)**

กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ	เครื่องบินระบบเตือนภัยล่วงหน้า (ควบคุม) ทางอากาศ รุ่น E-2D (Airborne Early Warning (Control) Aircraft (E-2D))	9
	เครื่องบินขับไล่ รุ่น F-35A (Fighters (F-35A))	45
	เครื่องบินขับไล่รุ่นปรับปรุง F-35 (Fighter Upgrade (F-15))	20
	เครื่องบินเติมน้ำมันทางอากาศ และขนส่ง (Aerial Refueling/Transport Aircraft (KC-46A))	4
	เครื่องบินขนส่ง รุ่น C-2 (Transport Aircraft (C-2))	5
	ปรับปรุงศักยภาพของขีปนาวุธนำวิถีจากพื้นดินสู่อากาศระบบแพทริออต รุ่น PAC-3 MSE (Upgrade of PATRIOT Surface-to-Air Guided Missiles (PAC-3 MSE))	4 groups (16 fire squadrons)
	อากาศยานไร้คนขับ รุ่น Global Hawk (Unmanned Aerial Vehicles (Global Hawk))	1

ที่มา: แปลจาก Annex Table of the MTDP (FY2019-FY2023) and Unit Prices of the Equipment Items Listed on the Annex Table of the MTDP (FY2019-FY2023) p. 222 (Ministry of Defense, 2020a, p. 222)

4.4. พัฒนาการของแผนป้องกันระยะกลาง

แผนป้องกันระยะกลางในฐานะที่เป็นสถาบันในการดำเนินนโยบายความมั่นคงของญี่ปุ่นแต่ละฉบับจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ นโยบาย และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคงที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการและความแตกต่างที่เกิดขึ้นของแผนป้องกันระยะกลางก่อนการนำนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกมาเป็นหลักการพื้นฐานกับแผนป้องกันระยะกลางภายหลังที่นำนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกมาเป็นหลักการพื้นฐาน ผู้เขียนจึงเปรียบเทียบแผนป้องกันระยะกลางสามฉบับ อันได้แก่ แผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2011-2015 ซึ่งบังคับใช้ก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก แผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2014-2018 และแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 ซึ่งบังคับใช้ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

4.4.1. การเปรียบเทียบหลักการพื้นฐาน และแนวทางพื้นฐานของแผนป้องกันระยะกลาง

แผนป้องกันระยะกลางทั้งสามฉบับมีหลักการพื้นฐานและแนวทางพื้นฐานที่แตกต่างกัน โดยแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2011-2015 ซึ่งเป็นแผนป้องกันระยะกลางที่บังคับใช้ก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกวางอยู่บนหลักการพื้นฐานสำคัญของ “แผนแนวทาง

การป้องกันประเทศสำหรับปี 2011 และอนาคต” และมีแนวทางพื้นฐาน คือ การพัฒนากองกำลังป้องกันแบบเป็นพลวัต” (Developing a Dynamic Defense Force) สำหรับแผนป้องกันระยะกลางที่บังคับใช้ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกอย่างแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2014-2018 และแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 ต่างก็มีหลักการพื้นฐาน และแนวทางพื้นฐานที่แตกต่างกัน โดยแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2014 มีหลักการพื้นฐาน คือ “แผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปี 2014 และอนาคต” และมีแนวทางพื้นฐาน คือ “การสร้างกองกำลังป้องกันร่วมแบบเป็นพลวัต” (Building a Dynamic Joint Defense Force) และแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 มีหลักการพื้นฐาน คือ “แผนแนวทางฉบับปีงบประมาณ 2019 และอนาคต” และมีแนวทางพื้นฐาน คือ “การสร้างกองกำลังเพื่อป้องกันหลายพื้นที่” (Building a Multi-Domain Defense Force)

4.4.2. การเปรียบเทียบหน่วยงานที่ทำหน้าที่ อนุมัติแผนป้องกันระยะกลาง

หน่วยงานที่ทำหน้าที่อนุมัติแผนป้องกันระยะกลาง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก กล่าวคือ หน่วยงานที่ทำหน้าที่อนุมัติแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2011-2015

ซึ่งเป็นแผนป้องกันระยะกลางที่บังคับใช้ก่อนการประกาศนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก คือ “สภาความมั่นคง (Security Council)” และ “คณะรัฐมนตรี” ซึ่งแตกต่างจากแผนป้องกัน ระยะกลางทั้งสองฉบับที่บังคับใช้ภายหลังการประกาศนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกอย่างแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2014-2018 และแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 ที่ “สภาความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Council)” และ “คณะรัฐมนตรี” เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่อนุมัติแผนป้องกันระยะกลางทั้งสอง

การเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานที่ทำหน้าที่อนุมัติ แผนป้องกันระยะกลางมีผลต่อหลักการพื้นฐาน และสาระสำคัญของแผนป้องกันระยะกลางทั้งสามฉบับด้วยเช่นกัน เนื่องจาก หน่วยงานที่ทำหน้าที่อนุมัติจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทาง ของสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันระยะกลางแต่ละฉบับ ซึ่งการที่สภาความมั่นคงเป็นหน่วยงานเดิมก่อนการประกาศนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกทำหน้าที่อนุมัติแผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2011-2015 ดังนั้นแผนป้องกันระยะกลางฉบับนี้ จึงมิได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งต่างจากสภาความมั่นคง แห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ที่ตั้งขึ้นเพื่อผลักดันนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ดังนั้นแผนป้องกันระยะกลางสองฉบับต่อจากนั้น อันได้แก่

แผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2014-2018 และ
แผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 จะตั้งอยู่
บนพื้นฐานของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และ
ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า แผนป้องกัน
ระยะกลาง ปีงบประมาณ 2014-2018 และแผนป้องกัน
ระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 เป็นกลไกสำคัญใน
การผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และ
เป็นสถาบันที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการนำนโยบาย
การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกไปสู่การปฏิบัติ

บทที่ 3

องค์กรที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบาย การสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

“องค์กร” หรือ “การรวมกลุ่มของบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ เดียวกัน และดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น” ถือได้ว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการกำหนด และดำเนินนโยบาย หรือสถาบันต่าง ๆ สำหรับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 การประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และการแก้ไขสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง อาทียุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง ส่งผลให้โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด และดำเนินนโยบาย ทางด้านการต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น มีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถาบันดังกล่าว เพื่อเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กร ที่สำคัญในกระบวนการกำหนด และดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ผู้เขียนจึงขอทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกที่สำคัญ 2 หน่วยงาน ได้แก่

1. สภาความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Council) ในฐานะหน่วยงานที่สำคัญที่สุดสำหรับการกำหนดและดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศ ญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ

2. กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น กระทรวงการป้องกันประเทศ (Japan Self-Defense Force, Ministry of Defense) ในฐานะหน่วยงานที่สำคัญในการนำนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และสถาบันทางด้านความมั่นคงอื่นที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติ

1. สภาความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Council)

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สภาความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Council) เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการกิจที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงที่มีรากฐานมาจาก “สภาเพื่อการป้องกัน” (Defense Council) ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1954 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การที่พลเรือนมีอำนาจสั่งการเหนือกองกำลังป้องกันตนเอง ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ. 1984 โครงสร้างของสภาเพื่อการป้องกันมีการเปลี่ยนมาเป็น “สภาความมั่นคง” (Security Council) โดยมีการเพิ่มภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน (Hiromi, 2015, p. 134)

ความพยายามในการก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ เริ่มตั้งแต่ในสมัยแรกของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยในวันที่ 6 เมษายน ค.ศ. 2007 มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาเพื่อให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งญี่ปุ่นและพระราชบัญญัติอื่น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อทบทวนพื้นฐานเดิมของสภาความมั่นคงที่มีอยู่ และก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อรองรับภารกิจดังกล่าว หากแต่ภายหลังการลาออกจากตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ในปี ค.ศ. 2007 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ไม่ได้ถูกนำมาพิจารณาภายในรัฐสภาอีก (Ministry of Defense, 2013a, p. 105)

ภายหลังนายชินโซะ อาเบะ ชนะการเลือกตั้ง และดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้งในปี ค.ศ. 2012 ความพยายามในการแก้ไขพระราชบัญญัติก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งญี่ปุ่นและการก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติได้เริ่มขึ้นอีกครั้ง โดยเริ่มต้นจากการแถลงข่าวของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2012 ในช่วงหนึ่งของการแถลงข่าว นายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ประกาศว่าจะเสริมสร้างระบบการต่างประเทศ และความมั่นคงให้เข้มแข็งด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น ต่อมา มีการจัดประชุมของสภาที่ปรึกษาการจัดตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ (Advisory Council on the Establishment of a National

Security Council) ประกอบไปด้วยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ซึ่งดำรงตำแหน่งประธาน เลขาธิการใหญ่คณะรัฐมนตรี (Chief Cabinet Secretary) ที่ปรึกษาพิเศษของนายกรัฐมนตรี (Special Adviser to the Prime Minister) และผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การผลักดันการก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ในการประชุมสภาที่ปรึกษาครั้งที่ 6 ผลของการประชุมที่สำคัญ คือ มีการกำหนดขอบเขตของอำนาจ วัตถุประสงค์ การใช้ และนโยบายการตัดสินใจข่าวกรอง และรูปแบบของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อนำผลของการประชุมสภาที่ปรึกษาครั้งที่ 6 ไปสู่การจัดตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติอย่างเป็นทางการ รัฐบาลจัดตั้งกองสำหรับเตรียมการเพื่อก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ (The Division for Preparing for the Establishment of the NSC) ขึ้น โดยอยู่ภายใต้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (Cabinet Secretariat) และมีภารกิจที่สำคัญ คือ จัดทำร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงบางส่วนของ การก่อตั้งสภาความมั่นคง (the Act of Partial Revision of the Establishment of the Security Council) หรือ พระราชบัญญัติก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ (the NSC Establishment Act) (Ministry of Defense, 2014a, p. 125)

ร่างพระราชบัญญัติก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้รับมติเห็นชอบจากรัฐสภาในวันที่ 27 พฤศจิกายน ค.ศ. 2013

และนำไปสู่การก่อตั้ง “สภาความมั่นคงแห่งชาติ” ซึ่งแทนที่ “สภาความมั่นคง” อย่างเป็นทางการในวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 2013 นอกจากนี้มีการจัดตั้งสำนักเลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Secretariat) ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 2014 โดยอยู่ภายใต้สังกัดของสำนักนายกรัฐมนตรี และมีภารกิจสำคัญ คือ การดำเนินงานภายในของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ในวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 2013 สภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกาศ “ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ” (National Security Strategy) ในฐานะแนวทางพื้นฐานสำหรับการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ซึ่งการที่ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้มีการนำนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกมาเป็นแนวคิดพื้นฐาน สภาความมั่นคงแห่งชาติจึงถือได้ว่าเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการกำหนดสาระสำคัญ และผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

1.2 โครงสร้างหน่วยงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (the Cabinet Secretary) และมีนายกรัฐมนตรี ดำรงตำแหน่งประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โครงสร้างหน่วยงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน อันได้แก่ 1. โครงสร้างของสภามความมั่นคงแห่งชาติ และ 2. โครงสร้างของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภามความมั่นคงแห่งชาติ

1.2.1 โครงสร้างของสภามความมั่นคงแห่งชาติ

1.2.1.1 ที่ประชุม 4 รัฐมนตรี (4-Minister Meeting) เป็นโครงสร้างที่จัดตั้งใหม่ตามพระราชบัญญัติก่อตั้งสภามความมั่นคงแห่งชาติ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (Minister for Foreign Affairs) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการป้องกันประเทศ (Minister of Defense) และเลขาธิการใหญ่คณะรัฐมนตรี และวาระการประชุม คือ การวางแนวทางพื้นฐานสำหรับนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

1.2.1.2 ที่ประชุม 9 รัฐมนตรี (9-Minister Meeting) เป็นโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ในสภามความมั่นคง ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร (Minister for Internal Affairs and Communications) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (Minister of Finance) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว (Minister of Land, Infrastructure, Transport and Tourism) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การป้องกันประเทศ เลขาธิการใหญ่คณะรัฐมนตรี และ ประธานกรรมการความปลอดภัยสาธารณะแห่งชาติ (Chairman of the National Public Safety Commission) และวาระการประชุม คือ เรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ประเทศ

1.2.1.3 ที่ประชุมรัฐมนตรีภายใต้ สถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Situations Minister Meeting) เป็นโครงสร้างที่จัดตั้งใหม่ตามพระราชบัญญัติก่อตั้ง สภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งประธาน เลขาธิการใหญ่ คณะรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงตามที่นายกรัฐมนตรี แต่งตั้งขึ้นตามลักษณะของภารกิจ (Minister of State) และวาระ ของการประชุม คือ เรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่อ สถานการณ์ฉุกเฉินที่ร้ายแรง

1.2.2 โครงสร้างของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาความมั่นคงแห่งชาติ

1.2.2.1. เลขาธิการใหญ่คณะรัฐมนตรี (Chief Cabinet Secretary)

1.2.2.2 รองเลขาธิการใหญ่คณะรัฐมนตรี
(Deputy Chief Cabinet Secretary)

1.2.2.3 รองเลขาธิการใหญ่คณะรัฐมนตรี
สำหรับการจัดการวิกฤต (Deputy Chief Cabinet Secretary
for Crisis Management)

1.2.2.4 เลขาธิการสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี (Secretary General of National Security
Secretariat)

1.2.2.5 ผู้ช่วยเลขาธิการใหญ่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี (รองเลขาธิการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)
(Assistant Chief Cabinet Secretary (Deputy Secretary
General of National Security Secretariat)) มีจำนวน
ทั้งหมด 2 คน ดูแลประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการวิกฤต
(crisis management) จำนวน 1 คน และดูแลประเด็นเกี่ยวกับ
การต่างประเทศ (foreign affairs) จำนวน 1 คน

1.2.2.6 ผู้อำนวยการหน่วยข่าวกรอง
คณะรัฐมนตรี (Director of Cabinet Intelligence)

1.2.2.7 สำนักงานข่าวกรอง และวิจัย
คณะรัฐมนตรี (Cabinet Intelligence and Research Office)

1.2.2.8 ที่ปรึกษาพิเศษของนายกรัฐมนตรี
ด้านความมั่นคงแห่งชาติ (Special Advisor to the Prime
Minister on National Security ตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติ
ก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีการกำหนดให้ก่อตั้ง

ที่ปรึกษาพิเศษของนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคงแห่งชาติขึ้นอย่างถาวร และที่ปรึกษาพิเศษของนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคงแห่งชาติสามารถเข้าร่วมประชุม และแสดงความเห็นในที่ประชุมรัฐมนตรีทั้งสามรูปแบบได้ถ้าหากประธานอนุญาต (Hiromi, 2015, p. 135)

1.2.2.9. สำนักเลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Secretariat)

จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ประมาณ 60 คน¹³ จากหน่วยงานต่าง ๆ อันได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการป้องกันประเทศ สำนักงานข่าวกรองเพื่อความมั่นคงสาธารณะ (the Public Security Intelligence Agency) ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม (Ministry of Justice) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (National Police Agency) (Hiromi, 2015, p. 135) โดยมีหน้าที่สำคัญ คือ การดำเนินการสนับสนุนสภาความมั่นคงแห่งชาติ นำผลของการประชุมของรัฐมนตรีทั้งสามรูปแบบมาจัดทำร่างกฎหมายหรือร่างนโยบาย เพื่อผลักดันไปสู่การปฏิบัติ

¹³ ตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติก่อตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งจำนวนและหน่วยงานต้นสังกัดเดิมของเจ้าหน้าที่ที่มา:ประจำในสำนักเลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติมีการเปลี่ยนแปลงในปี ค.ศ. 2019 โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่ที่มา:จากกระทรวงการคลัง และเจ้าหน้าที่ที่มา:จากกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม

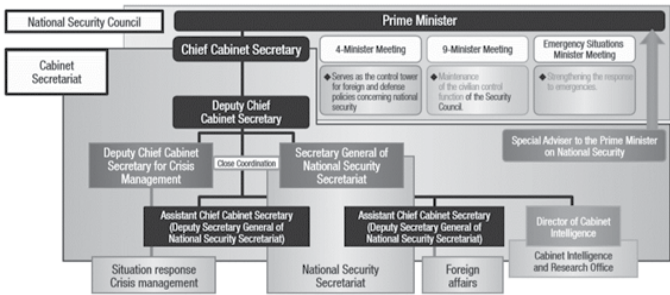
หน่วยงานภายในของสำนักงานเลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติประกอบไปด้วย 7 ฝ่าย โดยแบ่งออกเป็นฝ่ายที่ก่อตั้งพร้อมกับสำนักงานเลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติ 6 ฝ่าย (Hiromi, 2015, p. 135) และฝ่ายที่ก่อตั้งใหม่อีก 1 ฝ่าย อันได้แก่

1. ฝ่ายบริหาร และประสานงาน (the Management and Coordination Department)
2. ฝ่ายยุทธศาสตร์ (the Strategy Department) ทำหน้าที่วางแผน และร่างยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy)
3. ฝ่ายข่าวกรอง (the Intelligence Department) ทำหน้าที่รวบรวม ประสาน และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทูต และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น
4. ฝ่ายพันธมิตร และชาติที่เป็นมิตร (the Allied and Friendly Nations Department)
5. ฝ่ายประเทศจีน และประเทศเกาหลี¹⁴ (the China and Korea Department)
6. ฝ่ายชาติอื่น (the Other Nations Department)
7. ฝ่ายเศรษฐกิจ (The Economic Department) เป็นฝ่ายที่ถูกจัดตั้งเพิ่มเติมในเดือนกันยายน ค.ศ. 2018

¹⁴ ประเทศเกาหลีในความหมายนี้ คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (ประเทศเกาหลีเหนือ) และสาธารณรัฐเกาหลี (ประเทศเกาหลีใต้)

ทำหน้าที่ ร่างยุทธศาสตร์นโยบายเศรษฐกิจ และเจ้าหน้าที่
มาจากกระทรวงการคลัง และกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และ
อุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry:
METI)

รูปภาพที่ 3 : รูปภาพแสดงโครงสร้างของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ที่มา: Ministry of Defense, 2014a, p. 216

2. กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น กระทรวงการป้องกันประเทศ (Japan Self-Defense Force, Ministry of Defense)

2.1 ข้อมูลเบื้องต้น

กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น (Japan Self-Defense Force) เป็นองค์กรที่สำคัญเป็นอย่างมากในการนำหลักการนโยบาย และแผนดำเนินการทางด้านการต่างประเทศ และความมั่นคงที่กำหนดไว้ในสถาบัน และองค์กรต่าง ๆ ไปสู่

การปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การรักษาอยู่รอด และความมั่นคงของญี่ปุ่น รวมไปถึงการสร้าง และผลักดันความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ และประเทศอื่นเพื่อรักษาความมั่นคงของภูมิภาค¹⁵ และประชาคมโลก

นับตั้งแต่การก่อตั้งกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1954 โครงสร้างหน่วยงานของกองกำลังป้องกันตนเองมีการเปลี่ยนแปลงไปให้สอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และแผนปฏิบัติการทางด้านการต่างประเทศ และความมั่นคง ซึ่งในปัจจุบัน กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นสังกัดภายใต้กระทรวงการป้องกันประเทศ (Ministry of Defense) กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นแบ่งออกเป็นสามเหล่าอันได้แก่ กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่น (Ground Japan Self-Defense Force) กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น (Air Japan Self-Defense Force) และกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลญี่ปุ่น (Maritime Japan Self-Defense Force) ซึ่งกองกำลังป้องกันตนเองแต่ละเหล่าจะมี “เสนาธิการกองกำลังป้องกันตนเอง (Chief of Staff)” เป็น

¹⁵ ขอบเขตนิยามของคำว่า “ภูมิภาค” สำหรับการรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศ มีความแตกต่างกันตามหลักการ และนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงในขณะนั้น ๆ ซึ่งในปัจจุบัน ขอบเขตของนิยามคำว่าภูมิภาคสำหรับการรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศ คือ “ภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก”

ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของแต่ละเหล่า¹⁶ และเป็นที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญระดับสูงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการป้องกันประเทศในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับภารกิจ (Ministry of Defense, 2016a, p. 278) โดยที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

2.2 การปรับโครงสร้างหน่วยงานของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น กระทรวงการป้องกันประเทศ

2.2.1 การปรับโครงสร้างหน่วยงานร่วมของกองกำลังป้องกันตนเอง

ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2013 กระทรวงป้องกันประเทศก่อตั้งหน่วยงานป้องกันไซเบอร์ (cyber defense unit) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางสำหรับประสานการทำงานของกองกำลังป้องกันตนเองทั้งสามเหล่าในด้านการรวบรวมข้อมูล และปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกันไซเบอร์ร่วมกัน โดยหน่วยงานดังกล่าวอยู่ภายใต้สังกัด the Command Control Communication Computers Systems Command (C4SC)

¹⁶ ชื่อตำแหน่งอย่างเป็นทางการของเสนาธิการกองกำลังป้องกันตนเองแต่ละเหล่า ได้แก่ 1. เสนาธิการกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดิน (Chief of Staff, Ground Self-Defense Force) 2. เสนาธิการกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ (Chief of Staff, Air Self-Defense Force) และ 3. เสนาธิการกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเล (Chief of Staff, Maritime Self-Defense Force)

2.2.2 การปรับโครงสร้างหน่วยงานของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่น

ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และบังคับใช้สถาบันทางด้านการต่างประเทศและความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่นมีการปรับโครงสร้างหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายและสถาบันต่าง ๆ ดังกล่าว การปรับโครงสร้างหน่วยงานของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินที่สำคัญ ได้แก่

2.2.2.1 ก่อตั้ง Ground Component Command ในปี ค.ศ. 2018 เพื่อที่จะรวมอำนาจการควบคุมคำสั่งสำหรับปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินทั้งหมดเข้าสู่ศูนย์บัญชาการกลาง แทนที่การควบคุมคำสั่งแบบเดิมที่คำสั่งปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินมีลักษณะกระจายอำนาจ โดยที่ผู้บัญชาการกองทัพในแต่ละภาคจะเป็นผู้ควบคุมคำสั่งปฏิบัติการ ในขณะที่กองกำลังป้องกันตนเองเหล่าอื่น การควบคุมคำสั่งปฏิบัติการจะมีลักษณะเป็นการรวมศูนย์อยู่ที่ศูนย์บัญชาการกลาง

2.2.2.2 ก่อตั้งกองพันสะเทินน้ำสะเทินบกเคลื่อนที่เร็ว (amphibious rapid deployment brigade) เพื่อป้องกันการรุกราน และรักษาความเรียบร้อยของเกาะที่อยู่ห่างไกลจากชายฝั่ง (remote islands) กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินจึงก่อตั้งกองพันสะเทินน้ำสะเทินบกเคลื่อนที่

เร็วขึ้นในปี ค.ศ. 2018 โดยกองพันดังกล่าวอยู่ภายใต้สังกัด
ของ Ground Component Command

2.2.2.3 ก่อตั้งหน่วยพื้นที่ไซเบอร์
(cyberspace unit) แม้ว่าเดิมกองกำลังป้องกันตนเอง
จะมีหน่วยที่ปฏิบัติการรักษาความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์
หากแต่สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลง และ
ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงมีการก่อตั้งหน่วยพื้นที่ไซเบอร์ขึ้น
เพื่อที่จะขยายขีดความสามารถในการปฏิบัติการของ
กองกำลังป้องกันตนเองในการรักษาความมั่นคงบนพื้นที่
ไซเบอร์ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้หน่วยงานดังกล่าวอยู่ภายใต้สังกัด
ของ Ground Component Command

2.2.2.4 ก่อตั้งหน่วยปฏิบัติการคลื่นแม่เหล็ก
ไฟฟ้า (electromagnetic operation unit) เพื่อให้ญี่ปุ่น
สามารถจัดการกับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าซึ่งเป็นหนึ่งในประเด็น
ความมั่นคงบนพื้นที่ใหม่ตามยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ
จึงมีการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าขึ้น โดยอยู่
ภายใต้สังกัดของ Ground Component Command

2.2.2.5 ก่อตั้งหน่วยป้องกันขีปนาวุธ
(ballistic missile defense (BMD) unit)

2.2.2.6 ก่อตั้ง Hyper Velocity Gliding
Projectile (HVGP)

2.2.2.7 ก่อตั้งหน่วย Electronic Warfare
(electronic warfare unit)

รูปภาพที่ 4 : รูปภาพพิธีก่อตั้งหน่วยป้องกันไซเบอร์ (cyber defense unit)

ที่มา: Ministry of Defense, 2013e

รายชื่อ และตำแหน่ง (ซ้ายไปขวา) 1. Akinori Eto อดีต State Minister of Defense 2. Itsunori Onodera อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศ 3. Shigeru Iwasaki อดีตประธานเสนาธิการร่วมกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น และ 4. ไม่ปรากฏชื่อ และตำแหน่ง

2.2.3 การปรับโครงสร้างหน่วยงานของ กองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลญี่ปุ่น

2.2.3.1 ก่อตั้งหน่วยเรือลาดตระเวน (patrol vessel unit) แผนป้องกันระยะกลาง ปีงบประมาณ 2019-2023 มีการกำหนดให้ก่อตั้งหน่วยเรือลาดตระเวนขึ้น

ทั้งนี้เพิ่มศักยภาพ และความพร้อมของกองกำลังป้องกันตนเอง ในการปฏิบัติการลาดตระเวนทางทะเลรอบประเทศญี่ปุ่น (Ministry of Defense, 2018a, p. 5)

2.2.3.2 ก่อตั้งหน่วยขนส่งทางทะเล (maritime transport unit) การให้การสนับสนุนทางการขนส่งทางทะเลถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปฏิบัติการที่ขยายขอบเขต และอนุญาตให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถปฏิบัติการร่วมกับ กองกำลังป้องกันของประเทศหรือองค์กรอื่นเพื่อรักษาสันติภาพ ระหว่างประเทศได้ตามพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงในส่วนพระราชบัญญัติสนับสนุนสันติภาพ ระหว่างประเทศ นอกจากนี้กฎหมายฉบับดังกล่าวยังมีการกำหนดว่าการขนส่งทางทะเลถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการรักษาความมั่นคงของญี่ปุ่น ดังนั้นกองกำลังป้องกันตนเอง จึงก่อตั้งหน่วยขนส่งทางทะเลขึ้น เพื่อขยายศักยภาพในการปฏิบัติการกิจขนส่งทางทะเลของกองกำลังป้องกันตนเอง ทางทะเลญี่ปุ่น โดยหน้าที่สำคัญของหน่วยขนส่งทางทะเล คือ การขนส่งสิ่งของขนาดใหญ่ทางทะเล

2.2.4 การปรับโครงสร้างหน่วยงานของ กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น

2.2.4.1 ก่อตั้ง Space Operations Squadron “พื้นที่อวกาศ” ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่สำคัญ ที่ถูกกำหนดว่าเป็นความมั่นคงในพื้นที่ใหม่ และมีความสำคัญ

ต่อความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน เพื่อให้กองกำลังป้องกันตนเองมีศักยภาพในการจัดการกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงของญี่ปุ่นที่มาจากพื้นที่อวกาศ ดังนั้นจึงมีการก่อตั้ง Space Operations Squadron ขึ้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2020 โดยมีเจ้าหน้าที่ประมาณ 20 คน หน้าที่สำคัญของหน่วยนี้ คือ การดำเนินระบบการรับรู้สถานการณ์บนพื้นที่อวกาศ (the Space Situational Awareness (SSA) system) ทั้งนี้หน่วยนี้ยังมีความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาในการจัดทำระบบการรับรู้สถานการณ์บนพื้นที่อวกาศร่วม ซึ่งภายในปีงบประมาณ ค.ศ. 2023 ระบบการรับรู้ดังกล่าวจะเริ่มดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบ (Ministry of Defense, 2020e, p. 2)

2.2.4.2. ก่อตั้งศูนย์บัญชาการกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศที่ 9 (9th Air Wing) ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2016 กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศก่อตั้งศูนย์บัญชาการกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศที่ 9 ที่ฐานทัพอากาศ Naha (the Naha Air Base) ทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการรักษาความมั่นคงทางตะวันตกเฉียงใต้ของญี่ปุ่น ซึ่งกำลังเผชิญกับสภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งการก่อตั้งศูนย์บัญชาการที่ 9 ในครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นการก่อตั้งศูนย์บัญชาการกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศครั้งแรกในรอบประมาณ 50 ปี ภายหลังจากก่อตั้งศูนย์บัญชาการกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ 8 (8th Air Wing) ในปี ค.ศ. 1964 (Ministry of Defense, 2016b, p. 2)

2.2.4.3 ก่อตั้งหน่วยอากาศยานไร้คนขับ
(unmanned aerial vehicle (UAV) unit)

2.2.4.4 ยูนิตลาดตระเวนทางยุทธวิธี
(tactical reconnaissance unit)

2.2.4.5 ก่อตั้งหน่วยเครื่องบินขับไล่
(fighter aircraft units) จำนวน 1 ฝูงบิน (squadron)

2.2.4.6 ก่อตั้งหน่วยเติมเชื้อเพลิง และ
ขนส่งทางอากาศ (aerial refueling/transport units)

2.2.4.7 ก่อตั้งศูนย์บัญชาการแจ้งเตือน
และควบคุมทางอากาศ (airborne warning and control wing)

2.2.4.8 ก่อตั้งศูนย์บัญชาการการขนส่ง
ทางยุทธวิธี (tactical airlift wing) (ซึ่งอย่างไม่เป็นทางการ)
นำอากาศยานขึ้น-ลงแนวดิ่ง (osprey aircraft) มาปฏิบัติ
ภารกิจ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การรับประกันศักยภาพ
ในการขนส่งสิ่งของขนาดใหญ่ และการส่งกำลังพลของ
กองกำลังป้องกันตนเอง

2.2.4.9 ก่อตั้งหน่วยขีปนาวุธนำวิถี
ภาคพื้นดินสู่อากาศ (surface-to-air guided missile unit)
และหน่วยขีปนาวุธนำวิถีภาคพื้นดินสู่เรือ (surface-to-ship
guided missile unit) เพื่อให้ศักยภาพในการรักษา
ความเรียบร้อย และป้องกันการรุกรานเกาะที่อยู่ห่างไกล
จากชายฝั่งได้ดียิ่งขึ้น กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดิน

ก่อตั้งหน่วยซีปนาวุธนำวิถีภาคพื้นดินสู่อากาศ และหน่วยซีปนาวุธนำวิถีภาคพื้นดินสู่เรือ โดยทั้งสองหน่วยจะประจำการทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ

รูปภาพที่ 5 : รูปภาพพิธีก่อตั้ง Space Operations Squadron

ที่มา: Ministry of Defense, 2020e, p. 2

รายชื่อ และตำแหน่ง (ซ้ายไปขวา) 1. นาย Taro Kono รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศ และ 2. นาย Toshihide Ashiki ผู้บัญชาการหน่วย Space Operations Squadron

2.3 ตัวอย่างการปฏิบัติภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นที่สอดคล้องกับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

2.3.1 ความร่วมมือระหว่างกองกำลังสหรัฐอเมริกา กองทัพออสเตรเลีย และกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น ในด้านการบรรเทาสาธารณภัยในเหตุการณ์ภัยพิบัติขนาดใหญ่

พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง ค.ศ. 2015 ในส่วนของการแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ (The International Peace Cooperation Act) มีการระบุไว้ว่า เมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติขนาดใหญ่ และกองกำลังสหรัฐ และกองทัพออสเตรเลีย ซึ่งกำลังปฏิบัติการอยู่ร้องขอความช่วยเหลือจากกองกำลังป้องกันตนเอง กองกำลังป้องกันตนเองสามารถให้การสนับสนุนในการจัดส่งสิ่งของ และบริการให้แก่กองกำลังดังกล่าวได้

การจัดส่งกองกำลังป้องกันตนเองไปดำเนินการกิจสนับสนุนในเหตุการณ์ภัยพิบัติขนาดใหญ่ตามที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกา และรัฐบาลออสเตรเลียร้องขอเกิดขึ้นครั้งแรกในเหตุการณ์ไฟป่าในประเทศออสเตรเลีย โดยในวันที่ 15 มกราคม ค.ศ. 2020 กองกำลังป้องกันตนเอง กระทรวงการป้องกันประเทศ ได้จัดส่งทีมบรรเทาสาธารณภัย (Japan Disaster Relief; JSD) ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่น จำนวน 70 คน และเครื่องบินขนส่งรุ่น C-130H ของกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น จำนวน 2 ลำ เพื่อไปดำเนินการกิจสนับสนุนเหตุการณ์ไฟป่า

ตามที่รัฐบาลออสเตรเลียร้องขอ ซึ่งภารกิจสนับสนุนของ กองกำลังป้องกันตนเองในภัยพิบัติครั้งนี้ คือ การสนับสนุน การขนส่งสิ่งของ และนักผจญเพลิงท้องถิ่น (Ministry of Defense, 2020b, p. 3)

2.3.2 ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพ (Capacity Building Assistance) โดยกองกำลังป้องกันตนเอง กระทรวง การป้องกันประเทศ

แผนแนวทางการป้องกันประเทศ สำหรับปีงบประมาณ ค.ศ. 2014 ถึงอนาคต มีการขยายขอบเขตความร่วมมือ เพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเอง โดยกำหนดให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถให้ความช่วยเหลือ เพื่อสร้างศักยภาพกับประเทศอื่นได้ (Ministry of Defense, 2013c, p. 9) โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ

1. เพื่อให้ประเทศผู้ได้รับความช่วยเหลือ จากประเทศญี่ปุ่นสามารถมีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคง ระหว่างประเทศได้โดยอิสระ

2. มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมากขึ้นกับ ประเทศผู้รับ

3. มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมากขึ้นกับ ประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือนอกเหนือจากสหรัฐอเมริกา และ ประเทศออสเตรเลีย

4. เพื่อให้ประเทศญี่ปุ่นได้รับความไว้วางใจจากประชาคมระหว่างประเทศ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะรักษาเสถียรภาพของสภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (Ministry of Defense, 2016c, p. 3)

ขอบเขตความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพของกองกำลังป้องกันตนเอง ได้แก่

1. การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance / Disaster Relief; HA/DR)
2. ความมั่นคงทางทะเล
3. ปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (peace keeping operation; PKO)
4. อื่น ๆ (Ministry of Defense, 2016c, p. 3)

รูปแบบของการให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพของกองกำลังป้องกันตนเองสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบอันได้แก่

1. การให้การศึกษ และฝึกในประเทศผู้รับระยะยาว
2. การจัดสัมมนา และฝึกในประเทศผู้รับระยะสั้น
3. แผนตามการเชิญแบบระยะสั้น (Ministry of Defense, 2016c, p. 3)

ตัวอย่างของการให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพของกองกำลังป้องกันตนเองกับประเทศอื่นที่สำคัญ ได้แก่

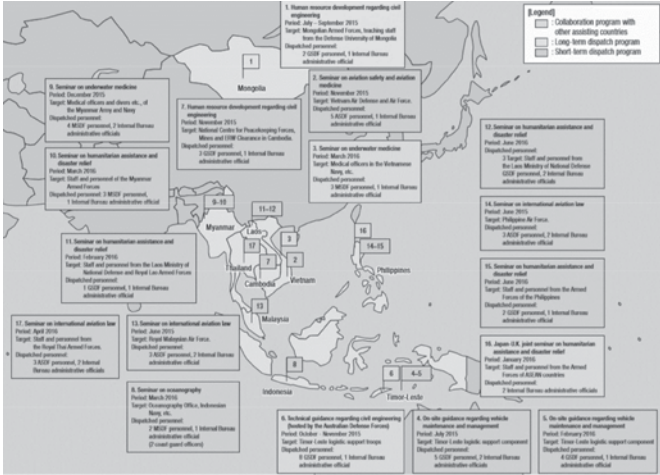
ตัวอย่างที่ 1 กองกำลังป้องกันตนเอง และกระทรวงการป้องกันประเทศให้ความช่วยเหลือในการฝึกความสามารถการใช้เครื่องดนตรี และการเล่นดนตรีแก่วงดุริยางค์กองทัพปาปัวนิวกินีในเดือนกันยายน ค.ศ. 2019 กระทรวงการป้องกันประเทศ และกองกำลังป้องกันตนเองส่งเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 3 คนไปดำเนินการสนับสนุน และจัดหาเพลง รวมไปถึงฝึกทักษะการเล่นดนตรีให้แก่วงดุริยางค์กองทัพปาปัวนิวกินี (Ministry of Defense, 2019d, p. 5)

ตัวอย่างที่ 2 กองกำลังป้องกันตนเองให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพในด้านการให้ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติ และการรักษาความมั่นคงทางทะเลแก่ประเทศอินโดนีเซีย ให้ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติ กระทรวงการป้องกันประเทศ และกองกำลังป้องกันตนเองจัดทำแผนสร้างศักยภาพในด้านการให้ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติ และทำการสัมมนาให้แก่เจ้าหน้าที่ของกองกำลังอินโดนีเซียในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2019 นอกจากนี้กองกำลังป้องกันตนเองเชิญเจ้าหน้าที่ของกองกำลังอินโดนีเซียจำนวน 8 คนให้มาศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติที่ประเทศญี่ปุ่น ในส่วนของการสร้างศักยภาพในการรักษาความมั่นคงทางทะเล กองกำลังป้องกันตนเองจัดสัมมนาให้แก่องค์กรต่าง ๆ ของอินโดนีเซียในหัวข้อกฎหมายระหว่างประเทศเรื่องทะเล (International Law of the Sea) (Ministry of Defense, 2020c, p. 6)

ตัวอย่างที่ 3 กองกำลังป้องกันตนเองให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเทคโนโลยีแก่ประเทศติมอร์-เลสเต (Timor-Leste)¹⁷ กระทรวงการป้องกันประเทศ และกองกำลังป้องกันตนเองจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้แก่กองทัพติมอร์-เลสเต (the Timor-Leste Defense Force) โดยแผนพัฒนาศักยภาพฉบับนี้มีอายุ 6 ปี ตัวอย่างของการให้ความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาศักยภาพตามแผนพัฒนาศักยภาพ ได้แก่ กองกำลังป้องกันตนเองให้การฝึกอบรมให้แก่กองทัพติมอร์-เลสเตในการจัดการการบำรุงรักษายานพาหนะ นำเสนอภารกิจการบรรเทาภัยพิบัติให้แก่กองทัพติมอร์-เลสเตที่ศูนย์บัญชาการกองทัพติมอร์-เลสเต และให้คำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับวิศวกรรมโยธาแก่หน่วยช่าง (engineering units) ของกองทัพติมอร์-เลสเต นอกจากนี้กองกำลังป้องกันตนเองมีส่วนร่วมกับการสร้างศักยภาพ (Harii Hamutuk capacity building program) ของกองทัพออสเตรเลีย (the Australian Defence Forces) (Ministry of Defense, 2020c, p. 7)

¹⁷ ประเทศติมอร์-เลสเต ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในประเทศภูมิภาคเอเชียที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากประเทศต่าง ๆ เนื่องจาก ประเทศติมอร์-เลสเต เป็นประเทศใหม่ ได้รับเอกราชในปี ค.ศ. 2002 ประสบปัญหาระดับการพัฒนาต่ำ โครงสร้างพื้นฐานจำกัด รวมไปถึงมักเผชิญกับภัยธรรมชาติ อาทิ น้ำท่วม

รูปภาพที่ 6 : รูปภาพแสดงสถานะของแผนการให้ความช่วยเหลือ เพื่อสร้างศักยภาพ ค.ศ. 2016

ที่มา: Ministry of Defense, 2016a, p. 320

รูปภาพที่ 7 : รูปภาพแสดงความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพ (capacity building assistance) ของกองกำลังป้องกันตนเอง กระทรวงการป้องกันประเทศในประเทศต่าง ๆ ภายในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก

ที่มา: Ministry of Defense, 2020b, p. 7

2.3.3 การฝึก และอบรมร่วมระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองกับกองทัพประเทศอื่นในรูปแบบทวิภาคี

แผนแนวทางการป้องกันประเทศสำหรับปีงบประมาณ ค.ศ. 2014 และอนาคต มีการกำหนดให้กระทรวงการป้องกันประเทศ และกองกำลังป้องกันตนเองสามารถร่วมกับประเทศอื่นนอกเหนือจากสหรัฐอเมริกา ภายใต้กรอบความร่วมมือแบบ

ทวิภาคีได้ ซึ่งนับตั้งแต่การบังคับใช้แผนแนวทางการป้องกันประเทศฉบับดังกล่าว กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นได้จัดการฝึก และอบรมร่วมกับประเทศอื่น ๆ ได้แก่

2.3.3.1 การฝึก และอบรมร่วมระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองกับกองทัพออสเตรเลียภายใต้กรอบการฝึกร่วม Bushido Guardian 2019 แม้ว่าความร่วมมือระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองกับกองทัพออสเตรเลียในด้านการฝึก และอบรมจะมีมาก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก¹⁸ หากแต่ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกในปี ค.ศ. 2013 ความร่วมมือในการฝึกและอบรมร่วมระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองและกองทัพออสเตรเลียขยายขอบเขตมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างการฝึกและอบรมที่สำคัญ ได้แก่ การฝึกร่วม Bushido Guardian 2019 โดยการฝึกครั้งนี้เป็นไปตามแถลงการณ์ร่วมการประชุม

¹⁸ ปฏิญญาร่วมระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศออสเตรเลียว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคง ค.ศ. 2007 (Japan-Australia Joint Declaration on Security Cooperation) มีการกำหนดให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถฝึกและอบรมร่วมกับกองทัพออสเตรเลีย โดยจะต้องเป็นไปในด้านที่กำหนด อันได้แก่ 1. ด้านการบังคับใช้กฎหมายเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ 2. ด้านความมั่นคงชายแดน 3. ด้านต่อต้านการก่อการร้าย 4. การลดอาวุธ และต่อต้านการแพร่กระจายของอาวุธทำลายล้างสูง 5. ด้านปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ 6. ด้านการแลกเปลี่ยนการประเมินยุทธศาสตร์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 7. ด้านความมั่นคงทางทะเล และการบิน 8. ด้านปฏิบัติการความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และ 8. แผนฉุกเฉิน ซึ่งรวมไปถึงการระบาดใหญ่ (pandemics) (Ministry of Foreign Affairs, 2007a)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการป้องกันประเทศ 2+2 ระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศออสเตรเลีย ครั้งที่ 8 (Joint Statement Eighth Japan-Australia 2+2 Foreign and Defence Ministerial Consultations) ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2018 ซึ่งมีการขยายขอบเขตความร่วมมือการฝึกและอบรมร่วมให้สามารถจัดการฝึกปฏิบัติการเครื่องบินขับไล่ร่วมระหวังกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่นกับกองทัพอากาศออสเตรเลีย (Ministry of Foreign Affairs, 2018b, p. 1) ซึ่งการฝึกในครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่จัดการฝึกปฏิบัติการเครื่องบินขับไล่ร่วม และเป็นครั้งแรกที่กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น (JASDF) ฝึกร่วมกับกองทัพอากาศออสเตรเลีย (Royal Australian Air Force; RAAF) ในประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้การฝึกร่วมในครั้งนี้จัดขึ้นช่วงระหว่างวันที่ 11 กันยายน ถึง 8 ตุลาคม ค.ศ. 2019 ณ ฐานทัพอากาศ Chitose (Chitose Air Base) และฐานทัพอากาศ Misawa (Misawa Air Base) (Ministry of Defense, 2019c, p. 5)

2.3.3.2 การฝึก และอบรมร่วมระหวังกองกำลังป้องกันตนเองกับกองทัพอินเดียภายใต้กรอบการฝึกร่วม SHINYUU Maitri-1 แผนแนวทางการป้องกันประเทศ สำหรับปีงบประมาณ ค.ศ. 2014 และอนาคตขยายขอบเขตความร่วมมือของกองกำลังป้องกันตนเองให้สามารถจัดการฝึก และอบรมร่วมกับกองทัพอินเดียได้ (Ministry of Defense, 2013c, p. 11) การฝึกและอบรมร่วมระหวังกองกำลังป้องกันตนเองกับกองทัพอินเดีย

ครั้งแรก คือ กรอบการฝึกซ้อม SHINYUU Maitri-1 ซึ่งจัดขึ้นช่วงระหว่างวันที่ 3 ถึง 7 ธันวาคม ค.ศ. 2018 โดยกรอบการฝึกซ้อมครั้งนี้เป็นกรอบการฝึกซ้อมระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่นกับกองทัพอากาศอินเดียในด้าน การเคลื่อนย้าย (mobility) และปฏิบัติการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และบรรเทาภัยพิบัติ

ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2019 ประเทศญี่ปุ่น และ ประเทศอินเดียจัดทำแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการป้องกันประเทศ 2+2 ระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศอินเดีย ครั้งที่ 1 (Joint Statement First Japan-India 2+2 Foreign and Defence Ministerial Consultations) ซึ่งแถลงการณ์ดังกล่าวส่งผลให้การฝึกและอบรมร่วมระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองกับกองทัพอินเดียมีขอบเขตที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเปิดโอกาสให้กองกำลังของทั้งสองประเทศสามารถจัดการฝึก และอบรมร่วมในปฏิบัติการด้านอื่น ๆ ได้ในอนาคต

2.3.3.3 การฝึกซ้อมระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองกับกองทัพศรีลังกา ในวันที่ 21 มกราคม ค.ศ. 2020 กองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลจัดการฝึกซ้อมด้านการปฏิบัติการค้นหา และช่วยเหลือกับกองทัพเรือศรีลังกา (the Sri Lanka Navy) โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การสร้าง

ความเข้าใจที่มากขึ้นระหว่างกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเล
ญี่ปุ่นกับกองทัพเรือศรีลังกา (Ministry of Defense, 2020b, p. 8)

2.3.4. บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองกับ ความร่วมมือเพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศภายใต้ นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

การขยายบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น
ในความร่วมมือเพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศถือได้ว่าเป็น
หนึ่งในความพยายามที่สำคัญของรัฐบาลในสมัยนายกรัฐมนตรี
ชินโซะ อาเบะ ตามพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และ
ความมั่นคง (Legislation for Peace and Security) ในส่วน
การแก้ไขพระราชบัญญัติความร่วมมือเพื่อสันติภาพระหว่าง
ประเทศ (The International Peace Cooperation Act)
มีการขยายขอบเขตปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเอง
ในการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ขยายเงื่อนไขการใช้อาวุธ
ของกองกำลังป้องกันตนเอง รวมไปถึงขยายกรอบความร่วมมือของ
กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นให้สามารถร่วมกับความร่วมมืออื่น
นอกกรอบองค์การสหประชาชาติได้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ประเทศญี่ปุ่น
มีบทบาทในการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองกับ
ความร่วมมือเพื่อสร้างสันติภาพระหว่างประเทศภายใต้
นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ได้แก่ การส่งกองกำลังป้องกัน

ตนเองไปปฏิบัติการกิจร่วมกับกองกำลังนานาชาติ และผู้สังเกตการณ์ (Multinational Force and Observers)¹⁹ ในเดือนเมษายน ค.ศ. 2019 กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่นส่งเจ้าหน้าที่จำนวน 2 คน ไปร่วมปฏิบัติการกับกองกำลังนานาชาติอีก 12 ประเทศ โดยไปประจำที่แผนกความร่วมมือและประสานงาน (Coordination and Liaison Department) กองบัญชาการกิจการทหาร (Military Affairs Division headquarters) ที่ค่ายทางใต้ (the South Camp) ซึ่งอยู่ทางใต้ของคาบสมุทรไซนาย และทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานระหว่างประเทศอิสราเอลกับประเทศอียิปต์ การจัดตารางเวลารวมไปถึงตรวจสอบรายงานจากประเทศสมาชิกผู้ประสานอื่นที่อยู่ในแผนกประสานงาน (Ministry of Defense, 2020d, p. 4)

¹⁹ สนธิสัญญาสันติภาพระหว่างรัฐอิสราเอล และสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ (the Peace Treaty between the State of Israel and the Arab Republic of Egypt) ค.ศ. 1979 มีการกำหนดให้ก่อตั้งกองกำลังนานาชาติ และผู้สังเกตการณ์ขึ้น ในฐานะที่เป็นกองกำลังทางเลือกนอกเหนือจากองค์การสหประชาชาติ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ การติดตามสถานการณ์การหยุดยิงระหว่างประเทศอิสราเอลกับประเทศอียิปต์ในช่วงของการอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคาบสมุทรไซนาย (the Sinai Peninsula) ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะสนับสนุนให้ประเทศอิสราเอลกับประเทศอียิปต์เกิดความเชื่อมั่นระหว่างกัน และเพื่อสร้างสันติภาพ และความเสถียรภาพในภูมิภาคตะวันออกกลาง (Middle East) (Ministry of Defense, 2020d, p. 4)

บทที่ 4

การดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก : กรณีศึกษาปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่าง ประเทศของประเทศญี่ปุ่นในประเทศซูดานใต้

สถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในประเทศซูดานใต้ ถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ความขัดแย้งที่สำคัญ และส่งผลกระทบต่อสันติภาพ และความมั่นคงของประเทศซูดานใต้ และประชาคมระหว่างประเทศ สำหรับการศึกษาดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก สถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในประเทศซูดานใต้ ถือได้ว่าเป็นกรณีศึกษาที่สำคัญที่สุด เนื่องจาก บทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศซูดานใต้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ และสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในประเทศซูดานเป็นกรณีศึกษาเดียวที่ประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ เข้าไปมีบทบาทในสถานการณ์ความขัดแย้งทางทหาร ต่างจากสถานการณ์อื่นที่มักจะเป็นสถานการณ์ภัยพิบัติหรือสถานการณ์ความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อสันติภาพ และความมั่นคงที่มีใช้สถานการณ์ความขัดแย้งทางทหาร อาทิ ปฏิบัติการต่อต้านโจรสลัด

สำหรับการศึกษาการดำเนินนโยบายการสนับสนุน
สันติภาพเชิงรุกของประเทศญี่ปุ่นในกรณีการรักษาสันติภาพ
ระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้ ประเด็นที่ผู้เขียนจะทำการ
ศึกษา และอธิบาย ได้แก่

1. เบื้องหลัง และภาพรวมของปฏิบัติการรักษา
สันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้

2. บทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการ
การรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้
ก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

3. บทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการ
การรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้
ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

4. การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในระดับ
ปฏิบัติการก่อน และหลังประกาศนโยบายการสนับสนุน
สันติภาพเชิงรุก

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างขอบเขต
การปฏิบัติการที่ระบุไว้ในสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง
ต่าง ๆ กับการปฏิบัติการจริงในประเทศชูดานใต้

1. เบื้องหลัง และภาพรวมของปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศซูดานใต้

ประเทศซูดานใต้ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่เผชิญกับปัญหาในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ปัญหาความอดอยาก ปัญหาความรุนแรงภายในประเทศ ปัญหาระดับการพัฒนาต่ำ และปัญหาการระดับการอ่านเขียนต่ำ อันเนื่องมาจากสงครามกลางเมืองในช่วงก่อนการได้รับเอกราชในปี ค.ศ. 2011 และการต่อสู้ระหว่างกองทัพรัฐบาลกลางกับกองกำลังฝ่ายกบฏ

ในวันที่ 8 กรกฎาคม ค.ศ. 2011 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council) มีมติที่ 1996 (resolution 1996) (ค.ศ. 2011) โดยมีสาระสำคัญ คือ การก่อตั้งภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในประเทศซูดานใต้ (United Nations Mission in South Sudan; UNMISS) และมีเป้าหมายสำคัญ คือ การทำให้สันติภาพ และความมั่นคงภายในประเทศซูดานใต้เข้มแข็ง ช่วยสร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ รวมไปถึงวางรากฐานระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

ตามมติที่ 1996 ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ระยะเวลาการดำเนินการกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในประเทศซูดานใต้ คือ 1 ปี หากแต่ในเดือน

ธันวาคม ค.ศ. 2013 ความขัดแย้งระหว่างกองทัพรัฐบาลกลางกับกองกำลังฝ่ายกบฏเริ่มเกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ และนำไปสู่การต่อสู้ระหว่างกองกำลังรัฐบาลกลางกับกองกำลังฝ่ายกบฏ ภายหลังการเกิดความขัดแย้งขึ้นเพียง 4 สัปดาห์ มีผู้ลี้ภัยชาวซูดานใต้อพยพไปยังประเทศเพื่อนบ้านมากกว่า 74,300 คน และมีผู้ไร้ถิ่นฐานจำนวน 500,000 คน ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้ระยะเวลาของการดำเนินภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในประเทศซูดานใต้จึงอยู่เกินกว่าตามที่กำหนดไว้ในมติ และส่งทหารไปประจำการเพิ่มเติม รวมไปถึงเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เพื่อปกป้องพลเมืองซูดานใต้ซึ่งเป็นเป้าหมายของการโจมตีจากกองกำลังทั้งสองฝ่าย

ในปัจจุบัน ตามมติที่ 2155 (ค.ศ. 2014) ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในประเทศซูดานใต้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน อันได้แก่ 1. การปกป้องพลเรือน 2. การสร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม 3. สนับสนุนการดำเนินการตามข้อตกลงฟื้นฟูและกระบวนการสันติภาพ และ 4. การติดตามและสืบสวนสิทธิมนุษยชน

2. บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นในปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศชุดานใต้ก่อน และหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

2.1 บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นในปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

ประเทศญี่ปุ่นเริ่มมีบทบาทในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศชุดานใต้ในสมัยนายกรัฐมนตรี นาโอโตะ คัง (Naoto Kan) นอกเหนือจากการรับรองมติที่ 1996 ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ บทบาทในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศชุดานใต้ของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนี้มีทั้งหมด 2 การกิจ

2.1.1 การกิจสนับสนุนการปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของศูนย์บัญชาการขององค์การสหประชาชาติ

ในวันที่ 15 พฤศจิกายน ค.ศ. 2011 รัฐบาลญี่ปุ่นตัดสินใจส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอาวุธ (unarmed staff officers) จากกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่นไปปฏิบัติการร่วมกับสหประชาชาติในศูนย์บัญชาการ (UNMISS headquarters) ซึ่งตั้งอยู่ที่จูบา เมืองหลวงของประเทศชุดานใต้ โดยเป็นเจ้าหน้าที่ในด้านการรวบรวมข้อมูล (database staff officer) ในศูนย์วิเคราะห

ภารกิจร่วม (Joint Mission Analysis Centre; JMAC) จำนวน 1 คน และเป็นเจ้าหน้าที่ในด้านการขนส่ง (logistics staff officer) ในสำนักงานการวางแผนการขนส่ง (logistics planning office) จำนวน 1 คน (Ministry of Defense, 2012a, p. 6)

2.1.2. ภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้

ภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้ ถือได้ว่าเป็นบทบาทหลักของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศชูดานใต้ โดยภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้ของประเทศญี่ปุ่นสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ อันได้แก่

1. ภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้ ที่ปฏิบัติการโดยเจ้าหน้าที่จากกองกำลังป้องกันตนเองทั้งหมด
2. ภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้ ที่ปฏิบัติการร่วมกับเจ้าหน้าที่จากองค์การสหประชาชาติ

บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นในภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้เริ่มต้นในวันที่ 28 พฤศจิกายน ค.ศ. 2011 โดยรัฐบาลญี่ปุ่นตัดสินใจส่งเจ้าหน้าที่หน่วยช่าง (engineer unit) จากกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่นจำนวน 330 คน ไปปฏิบัติการในด้านการฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เมืองหลวงร่วมกับสหประชาชาติ และ

ส่งเจ้าหน้าที่หน่วยช่างจำนวน 40 คน ไปประเทศซูดานใต้ ประเทศยูกันดา (Uganda) และประเทศเคนยา (Kenya) เพื่อไปสนับสนุนภารกิจการจัดหา และการขนส่งในพื้นที่ ในเวลาต่อมา รัฐบาลญี่ปุ่นขยายบทบาทของประเทศญี่ปุ่น ในภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศซูดานด้วยการส่งเจ้าหน้าที่ (advance team) จำนวน 20 คน ไปปฏิบัติการร่วมกับ สหประชาชาติในประเทศซูดานใต้ (Ministry of Defense, 2012e, p. 2)

ภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศซูดานใต้ของประเทศ ญี่ปุ่น ประกอบไปด้วย การซ่อมแซมพื้นถนน การสร้าง และ ซ่อมแซมสะพาน การสร้างโครงสร้างพื้นฐานสำหรับค่ายปฏิบัติการ ขององค์การสหประชาชาติ การวัดมาตราน้ำ และจุดเชื่อมต่อ ถนน กำจัดดินเสีย รวมไปถึงการกำจัดวัชพืชออกจากทางน้ำ และพื้นที่การปฏิบัติการฟื้นฟูบูรณะของเจ้าหน้าที่จาก กองกำลังป้องกันตนเอง คือ ภายใน และรอบนอกเมืองหลวง จูบา รัฐ Central Equatoria (Central Equatoria state) เท่านั้น

2.2. บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น ในปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศภายหลัง การประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก

ประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ บทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นที่ปฏิบัติการ

สนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศ
ชูดานใต้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญภายหลัง
การประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และบังคับใช้
สถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

บทบาทในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพใน
ประเทศชูดานใต้ของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนี้มีทั้งหมด 3 ภารกิจ

2.2.1 ภารกิจสนับสนุนการปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของศูนย์บัญชาการขององค์การสหประชาชาติ

2.2.2 ภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้

ภารกิจฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้ในสมัย
นายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ยังถือได้ว่าเป็นภารกิจหลักของ
ประเทศญี่ปุ่นสำหรับการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพ
ระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้ นายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ
ขยายบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในภารกิจฟื้นฟูบูรณะประเทศ
ชูดานใต้ด้วยการส่งเจ้าหน้าที่จากกองกำลังป้องกันตนเอง
ไปปฏิบัติการฟื้นฟูบูรณะในประเทศชูดานใต้มากขึ้น
ขยายกรอบระยะเวลาประจำการของเจ้าหน้าที่หน่วยช่าง
ที่ปฏิบัติการร่วมในประเทศชูดานใต้รวมไปถึงขยายพื้นที่ปฏิบัติ
ภารกิจ โดยอนุญาตให้เจ้าหน้าที่หน่วยช่างสามารถปฏิบัติการ
ร่วมกับสหประชาชาติในรัฐ Western Equatoria และรัฐ
Eastern Equatoria

2.2.3 ภารกิจปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติการร่วมกับองค์การสหประชาชาติ

ภารกิจปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการร่วมกับองค์การสหประชาชาติ ถือได้ว่าเป็นการขยายบทบาทที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพเชิงรุกในประเทศชูดานใต้ และถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่มีการนำพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง ซึ่งกำหนดให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถให้กับปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการรักษาสันติภาพได้มาบังคับใช้

ตามพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง มีการขยายขอบเขตภารกิจของกองกำลังป้องกันตนเองที่ปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศให้สามารถปฏิบัติ “ภารกิจปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติ” จากการโจมตีด้วยอาวุธได้ โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

สำหรับบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้ ประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ มีการกำหนดให้ “ภารกิจปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติ” เป็นภารกิจใหม่สำหรับกองกำลังป้องกันตนเองที่ปฏิบัติการในประเทศชูดานใต้ ในวันที่ 15 พฤศจิกายน

ค.ศ. 2016 คณะรัฐมนตรีรับรองแผนการส่งเจ้าหน้าที่จาก กองกำลังป้องกันตนเองไปปฏิบัติภารกิจให้การคุ้มครอง แก่พลเรือน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ตามการร้องขออย่างเร่งด่วนจากองค์การสหประชาชาติ (kaketsuke-keigo operations) และในวันที่ 19 ธันวาคม ค.ศ. 2016 กระทรวงการป้องกันประเทศส่งเจ้าหน้าที่หน่วยช่าง จากกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่นไปประจำหน่วยช่าง ที่ 11 เพื่อไปปฏิบัติภารกิจดังกล่าว (Ministry of Defense, 2016d, p. 5)

3. บทสรุป

จากการศึกษาบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเอง ญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ในประเทศซูดานใต้ พบว่าบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุน ปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศซูดานใต้ ภายหลังจากประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก มีขอบเขตปฏิบัติการที่กว้างกว่าบทบาทของประเทศญี่ปุ่น ในช่วงก่อนประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ตัวอย่างที่สำคัญ คือ ภารกิจปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติการร่วมกับองค์การสหประชาชาติ ในช่วงก่อน การประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ภารกิจ ปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการร่วมกับองค์การ

สหประชาชาติ มิได้ถูกกำหนดให้เป็นบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้ หากแต่ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ภารกิจดังกล่าวถูกกำหนดให้เป็นบทบาทใหม่ในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้

นอกจากนี้จากการศึกษาบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้ ยังพบว่าการปฏิบัติการจริงของกองกำลังป้องกันตนเองสอดคล้องกับขอบเขตการปฏิบัติการที่ระบุไว้ในสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงต่าง ๆ ตัวอย่างที่สำคัญ คือ ภารกิจปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการร่วมกับองค์การสหประชาชาติ การปฏิบัติการปกป้องพลเรือน และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการร่วมกับองค์การสหประชาชาติของกองกำลังป้องกันตนเองที่ปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศในประเทศชูดานใต้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงที่ขยายขอบเขตบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศโดยการอนุญาตให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถปฏิบัติการปกป้องพลเรือนได้

บทที่ 5

บทสรุป : นัยยะต่อประเทศไทย

กระบวนการกำหนด และดำเนินนโยบายการต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ในปี ค.ศ. 2013 ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการกำหนด และดำเนินนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นอันเนื่องมาจากนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นที่สำคัญได้ 3 ประเด็น ได้แก่

1. การขยายบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในความร่วมมือเพื่อรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ
2. การปรับโครงสร้างของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น
3. นัยยะต่อประเทศไทย

1. การขยายบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในความร่วมมือเพื่อรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ

เป้าหมายสำคัญของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ คือ การขยายบทบาทของ

ประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ ซึ่งการขยายบทบาทการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นตามนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1.1. การขยายขอบเขตปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 เป็นต้นมา สถาบันที่เกี่ยวข้องทางด้านความมั่นคงซึ่งกำกับการปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองถูกแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก โดยมีการกำหนดให้ขยายขอบเขตการปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเอง ตัวอย่างบทบาทที่สำคัญที่ถูกขยายขอบเขตภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก อาทิ การขยายขอบเขตของเงื่อนไขในการใช้อาวุธของกองกำลังป้องกันตนเองขณะที่ปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศร่วมกับองค์การสหประชาชาติ และการขยายขอบเขตความร่วมมือให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศกับองค์การระหว่างประเทศอื่นนอกเหนือจากองค์การสหประชาชาติได้ ตามพระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคงหรือการขยายขอบเขตการฝึกและอบรมร่วมแบบทวิภาคีระหว่างกองกำลังป้องกันตนเอง

กับกองทัพประเทศอื่นนอกเหนือจากกองทัพสหรัฐอเมริกา
ตามแผนแนวทางการป้องกันประเทศ

ในกระบวนการดำเนินนโยบาย กองกำลังป้องกัน
ตนเองขยายขอบเขตการปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่าง
ประเทศสอดคล้องกับการขยายขอบเขตปฏิบัติการในสถาบัน
ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงต่าง ๆ ตัวอย่างที่สำคัญ คือ
การเข้าร่วมภารกิจกับกองกำลังนานาชาติ และผู้สังเกตการณ์ แม้ว่า
กองกำลังนานาชาติ และผู้สังเกตการณ์จะเป็นกรอบความร่วมมือ
เพื่อรักษาสันติภาพระหว่างประเทศที่ไม่อยู่ภายใต้สังกัดของ
องค์การสหประชาชาติ หากแต่ประเทศญี่ปุ่นก็เข้าร่วมกับกรอบ
ความร่วมมือดังกล่าว โดยส่งเจ้าหน้าที่จากกองกำลังป้องกัน
ตนเองจำนวน 2 คน เข้าร่วมภารกิจกับกองกำลังดังกล่าว²⁰
เนื่องจาก ประเทศญี่ปุ่นระบุว่าความร่วมมือดังกล่าวเป็นไปเพื่อ
รักษาสันติภาพระหว่างประเทศ และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับ
ความมั่นคงอนุญาตให้กองกำลังป้องกันตนเองสามารถเข้าร่วม
ปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศที่มีได้สังกัด
องค์การสหประชาชาติได้

²⁰ เจ้าหน้าที่จากกองกำลังป้องกันตนเองที่เข้าร่วมภารกิจกับกองกำลังนานาชาติ
และผู้สังเกตการณ์จำนวน 2 คน ถูกส่งไปประจำที่แผนกความร่วมมือ และ
ประสานงาน กองบัญชาการกิจการทหาร ที่ค่ายทางใต้ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
คือ ประสานงานระหว่างประเทศอิสราเอลกับประเทศอียิปต์ การจัดการเวลา
และตรวจสอบรายงานจากประเทศสมาชิกผู้ประสานอื่นที่อยู่ในแผนกประสานงาน

1.2 การมีกฎหมายถาวรรับปฏิบัติการการสนับสนุนภารกิจรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น

ก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และบังคับใช้พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง การเข้าไปมีบทบาทในการสนับสนุนภารกิจรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเองถูกรับรองโดยกฎหมายพิเศษ ซึ่งมีกรอบระยะเวลาในการบังคับใช้ที่ชัดเจน จำเป็นต้องผ่านการพิจารณาจากรัฐสภา และมีขอบเขตปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองที่เฉพาะเจาะจง ด้วยลักษณะของกฎหมายพิเศษดังกล่าว ส่งผลให้การปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเองมีความยืดหยุ่น และการขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเอง

ตัวอย่างของการเข้าไปมีบทบาทของกองกำลังป้องกันตนเองในปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศที่ถูกรับรองโดยกฎหมายชั่วคราว ได้แก่

1. ภารกิจการให้ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม และการให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูบูรณะประเทศอิรัก ระหว่าง

เดือนธันวาคม ค.ศ. 2003 ถึงเดือนธันวาคม ค.ศ. 2009²¹ โดยภารกิจดังกล่าวถูกรับรองโดยกฎหมายมาตรการพิเศษเพื่อมนุษยธรรม และการให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูบูรณะประเทศอิรัก (the Special Measures Law for Humanitarian and Reconstruction Assistance in Iraq) (Ministry of Defense, n.d.)

2. ภารกิจเติมน้ำมันให้แก่ยานพาหนะของกองกำลังต่างชาติที่ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย โดยให้บริการเติมน้ำมันในบริเวณมหาสมุทรอินเดีย ระหว่างเดือนธันวาคม ค.ศ. 2001 ถึงเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2007 ภารกิจดังกล่าวถูกรับรองโดยกฎหมายมาตรการพิเศษต่อต้านการก่อการร้าย (the Anti-Terrorism Special Measures Law) (Ministry of Defense n.d.)

ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และบังคับใช้พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง การเข้าไปมีบทบาทในการสนับสนุนภารกิจรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเองถูกรับรองโดยกฎหมายถาวร ซึ่งกำหนดขอบเขตปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองที่กว้างกว่า และไม่ต้องรอกระบวนการพิจารณา

²¹ สำคัญโดยละเอียดสามารถอ่านได้ในรายงาน For the Reconstruction of Iraq: Humanitarian and Reconstruction Assistance in Iraq

และอนุมัติจากรัฐสภา ดังนั้นบทบาทในการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นจึงมีความชัดเจน และแน่นอนมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการปฏิบัติการของกองกำลังป้องกันตนเองในการสนับสนุนภารกิจรักษาสันติภาพระหว่างประเทศมีความต่อเนื่อง และยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น

กฎหมายถาวรที่รับรองบทบาทในการสนับสนุนภารกิจรักษาสันติภาพระหว่างประเทศของกองกำลังป้องกันตนเองได้แก่

1. กฎหมายเกี่ยวกับมาตรการสำหรับประกันสันติภาพและความมั่นคงของญี่ปุ่นในสถานการณ์ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อสันติภาพ และความมั่นคงของญี่ปุ่น (Law Concerning Measures to Ensure the Peace and Security of Japan in Situations that Will Have an Important Influence on Japan's Peace and Security)

2. พระราชบัญญัติสนับสนุนสันติภาพระหว่างประเทศ (International Peace Support Act)

2. การปรับโครงสร้างของกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น

กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นถือได้ว่าเป็นองค์กรที่สำคัญในการนำนโยบายต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นไปสู่การปฏิบัติ สำหรับนโยบายการสนับสนุน

สันติภาพเชิงรุก ภายหลังจากการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และการบังคับใช้สถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงอันได้แก่ พระราชบัญญัติสำหรับสันติภาพ และความมั่นคง แผนแนวทางการป้องกันประเทศ และแผนป้องกันระยะกลาง โครงสร้างของกองกำลังป้องกันตนเองมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับนโยบาย และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงดังกล่าว และมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อจัดการกับสถานการณ์ความมั่นคงภายในประเทศ และระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ความมั่นคงระหว่างประเทศที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น อาทิ การแพร่ขยายลัทธิการก่อการร้าย ปัญหาโจรสลัด การพัฒนา และแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ของประเทศจีน และประเทศเกาหลีเหนือ การพัฒนาศักยภาพทางทหารของประเทศจีน ประเทศเกาหลีเหนือ และประเทศรัสเซีย การพัฒนาและสะสมขีปนาวุธของประเทศจีน ประเทศเกาหลีเหนือ และประเทศรัสเซีย รวมไปถึงการเกิดขึ้นของพื้นที่ความมั่นคงใหม่ อันได้แก่ พื้นที่ไซเบอร์ คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า และพื้นที่อวกาศ

ตัวอย่างการปรับโครงสร้างของกองกำลังป้องกันตนเอง เพื่อจัดการกับสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่ การก่อตั้งหน่วยปฏิบัติการคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (electromagnetic operation unit) และการก่อตั้งหน่วยพื้นที่ไซเบอร์ (cyberspace

unit) ภายใต้สังกัดกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดิน และ การก่อตั้ง Space Operation Squadron ภายใต้สังกัด กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ สร้างศักยภาพของกองกำลังป้องกันตนเองในการจัดการกับ ประเด็นพื้นที่ความมั่นคงใหม่ อันได้แก่ คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า พื้นที่ไซเบอร์ และพื้นที่อวกาศ การก่อตั้งหน่วยป้องกันขีปนาวุธ (Ballistic missile defense (BMD) unit) ภายใต้สังกัด กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดิน และการก่อตั้งหน่วยขีปนาวุธ ภาคพื้นดินสู่อากาศ และหน่วยขีปนาวุธภาคพื้นดินสู่เรือ ภายใต้ สังกัดกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพิ่มศักยภาพของกองกำลังป้องกันตนเองในการจัดการ กับขีปนาวุธที่อาจจะเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ ญีปุ่น รวมไปถึงการก่อตั้งกองพันสะเทินน้ำสะเทินบกเคลื่อนที่เร็ว (amphibious rapid deployment brigade) ภายใต้สังกัด กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดิน และการก่อตั้งหน่วยเรือ ลาดตระเวน (patrol vessel unit) ภายใต้สังกัดกองกำลัง ป้องกันตนเองทางทะเล โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อเพิ่ม ศักยภาพของการกองกำลังป้องกันตนเองในการป้องกันการ รุกราน และรักษาความสงบเรียบร้อยของเกาะที่อยู่ห่างไกลจาก ชายฝั่งญีปุ่น

3. นัยยะต่อประเทศไทย

ภายหลังการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกบนพื้นฐานของหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศของประเศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ค.ศ. 2013 ในการประชุมระดับสุดยอดระหว่างประเทศไทยกับประเศญี่ปุ่น ระหว่างการเดินทางเยือนประเศญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ระหว่างวันที่ 8-10 พฤศจิกายน ค.ศ. 2015 นายกรัฐมนตรี พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา แสดงจุดยืนสนับสนุนนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของประเศญี่ปุ่น และสนับสนุนการขยายบทบาทการรักษาสันติภาพ และความเจริญรุ่งเรืองทั้งในระดับภูมิภาค และระดับโลกของประเศญี่ปุ่น ซึ่งนับตั้งแต่การประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และการบังคับใช้สถาบันทางด้านการต่างประเทศ และความมั่นคงที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ประเทศไทยซึ่งเป็นประเศที่มีความสัมพันธ์ที่ดี และมีความร่วมมือในหลากหลายด้านกับประเศญี่ปุ่น เป็นประเศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกซึ่งเป็นภูมิภาคหลักของการดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก และเป็นประเศที่มีความสัมพันธ์ทางด้านความมั่นคงที่ดีกับสหรัฐอเมริกา ก็ได้รับอิทธิพลของการดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของประเศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ด้วยเช่นกัน อิทธิพลที่ประเทศไทยได้รับจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวของประเศญี่ปุ่นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ทาง อันได้แก่

3.1. การได้รับอิทธิพลจากการดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกในความร่วมมือด้านความมั่นคงแบบทวิภาคีระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทย

นับตั้งแต่การประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกใน ค.ศ. 2013 ความร่วมมือด้านความมั่นคงแบบทวิภาคีระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทยตามนโยบายดังกล่าวที่สำคัญมีเพียงกิจกรรมเดียว คือ การให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพทางด้านอื่น โดยในเดือนเมษายน ค.ศ. 2016 ประเทศญี่ปุ่นส่งเจ้าหน้าที่จากกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่นจำนวน 3 คน และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานบริหารภายในจำนวน 2 คนมาจัดอบรมเรื่องกฎหมายการบินระหว่างประเทศ (international aviation law) ให้แก่เจ้าหน้าที่จากกองทัพอากาศไทย (the Royal Thai Armed Forces) ณ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (Thai National Defence College) และวิทยาลัยการทัพอากาศ (Thai Air War College)

จากความร่วมมือด้านความมั่นคงแบบทวิภาคีระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทยที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมความร่วมมือด้านความมั่นคงดังกล่าว (Capacity Building Assistance) เป็นกรอบความร่วมมือที่มีมาตั้งแต่ก่อนการประกาศนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกใน ค.ศ. 2013 ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า อิทธิพลของการดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของประเทศญี่ปุ่นมิได้ส่งผลให้

ความร่วมมือทางด้านความมั่นคงแบบทวิภาคีระหว่างประเทศ ญี่ปุ่นกับประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญหรือ มิได้ส่งผลให้เกิดการขยายกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคง แบบทวิภาคีให้ครอบคลุมในประเด็นทางด้านการต่างประเทศ และด้านความมั่นคงที่ถูกละเลยขอบเขตตามนโยบายการสนับสนุน สันติภาพเชิงรุก

3.2. การได้รับอิทธิพลจากการดำเนินนโยบายการ สนับสนุนสันติภาพเชิงรุกในกรอบความร่วมมือแบบพหุภาคี ซึ่งประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทยเข้าร่วม

การดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของ ประเทศญี่ปุ่นในกรอบความร่วมมือพหุภาคีต่าง ๆ ส่งผลให้ ประเทศสมาชิกภายในกรอบความร่วมมือพหุภาคีดังกล่าว ต่างก็ได้รับอิทธิพลการดำเนินนโยบายการสนับสนุนสันติภาพ เชิงรุกของประเทศญี่ปุ่นด้วยเช่นกัน สำหรับประเทศไทย ประเทศไทยได้รับอิทธิพลนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก ของประเทศญี่ปุ่นภายในกรอบความร่วมมือแบบพหุภาคี ที่สำคัญ คือ กรอบความร่วมมือสมาคมประชาชาติแห่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)

ประเทศญี่ปุ่นผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพ เชิงรุกในกรอบความร่วมมือพหุภาคีนี้ โดยในด้านความร่วมมือ ทางด้านความมั่นคง ระหว่างการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

กลาโหมระหว่างอาเซียนกับประเทศญี่ปุ่นอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 2 (the second ASEAN-Japan Defence Ministers' Informal Meeting) ในวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 2016 ประเทศญี่ปุ่นกับอาเซียนร่วมจัดทำ “Vientiane Vision” โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ เป็นแนวทางหลักการความร่วมมือทางด้านความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่นที่มีต่ออาเซียน ซึ่งวิสัยทัศน์ดังกล่าวของประเทศญี่ปุ่นได้นำไปสู่ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับอาเซียนที่สำคัญ ได้แก่ โครงการฝึกซ้อมร่วมเพื่อการสังเกตการณ์ช่วยเหลือระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับอาเซียน (Japan-ASEAN Joint Exercise for Rescue Observation Program) และ Japan-ASEAN Ship-Rider Cooperation Program ในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ ระหว่างการประชุมระดับสุดยอดระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับอาเซียนครั้งที่ 17 ในวันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ. 2014 ประเทศญี่ปุ่นกับอาเซียนร่วมจัดทำแถลงการณ์ร่วมระหว่างอาเซียน-ญี่ปุ่นเพื่อความร่วมมือในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ (The ASEAN-Japan Joint Declaration For Cooperation to Combat Terrorism and Transnational Crime) โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับอาเซียนเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ นอกจากนี้ในด้านความมั่นคงบนพื้นที่

ไซเบอร์ ประเทศญี่ปุ่นให้การความช่วยเหลือเพื่อสร้างศักยภาพของบุคลากรที่ทำงานด้านความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์ด้วยการก่อตั้งศูนย์ความร่วมมืออาเซียน-ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (ASEAN-Japan Cybersecurity Capacity Building Centre; AJCCBC) โดยมีเป้าหมาย คือ การสร้างความมั่นคงพื้นที่ไซเบอร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน และลดจำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ไซเบอร์

จากการผลักดันนโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกในกรอบความร่วมมืออาเซียนของประเทศญี่ปุ่น ส่งผลให้ความร่วมมือทางด้านความมั่นคง และการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นภายในกรอบความร่วมมือแบบพหุภาคีเพิ่มมากขึ้น ตัวอย่างที่สำคัญคือ การก่อตั้งศูนย์ความร่วมมืออาเซียน-ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ กรอบความร่วมมือแบบพหุภาคีดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยมีความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่นในด้านความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์มากยิ่งขึ้น ในด้านบุคลากร บุคลากรชาวไทย และบุคลากรชาวญี่ปุ่นที่ทำงานด้านความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์ได้มีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันมากยิ่งขึ้น ในด้านข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์ภายในกรอบความร่วมมือนี้ ส่งผลให้ทั้งประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย ต่างก็ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์เพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ การที่ศูนย์ความร่วมมือดังกล่าวตั้งอยู่ในประเทศไทย ส่งผลให้ความร่วมมือด้านความมั่นคงบนพื้นที่ไซเบอร์ระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นมีความต่อเนื่อง และใกล้ชิดกัน มากกว่าประเทศสมาชิกอื่น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ศูนย์ข้อมูลอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. (2019). *ศูนย์ความร่วมมือ
อาเซียน-ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรความมั่นคง
ปลอดภัยไซเบอร์*. กรมประชาสัมพันธ์. สืบค้นจาก
[https://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/
sub_convert.php?nid=9041](https://thailand.prd.go.th/1700/ewt/aseanthai/sub_convert.php?nid=9041)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2559). *ผลการประชุมรัฐมนตรี
กลาโหมอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ และการประชุม
รัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน-ญี่ปุ่นอย่างไม่เป็นทางการ*.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. สืบค้นจาก [https://cabinet.
soc.go.th/soc/Program2-3.jsp?top_serl=99322188](https://cabinet.soc.go.th/soc/Program2-3.jsp?top_serl=99322188)

สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). *ศูนย์ความร่วมมือ
อาเซียน-ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาบุคลากรความมั่นคง
ปลอดภัยไซเบอร์*. ASEAN 2019. สืบค้นจาก [https://
www.asean2019.go.th/th/infographic/the-asean-
japan-cybersecurity-capacity-building-centre-ajcc-bc/](https://www.asean2019.go.th/th/infographic/the-asean-japan-cybersecurity-capacity-building-centre-ajcc-bc/)

ภาษาอังกฤษ

Akimoto, Daisuke. (2017). Japan's international peace operations in South Sudan: Peacekeeping and civilian protection dilemmas. *African Journal on Conflict Resolution*, 17 (2), 143-167.

- Akimoto, Daisuke. (2018). *The Abe Doctrine Japan's Proactive Pacifism and Security Strategy*. Singapore: Palgrave Macmillan.
- Akio Miyajima and John Swenson-Wright. (2014). *Japan's "Proactive Contribution to Peace": Implications for Regional Security*. London: Chatam House The royal Institute of International Affairs.
- Hiromi, Masayuki. (2015). Act of Partial Revision of the Establishment of the National Security Council of Japan and a Related Act. *Waseda Bulletin of Comparative Law*, 33, 133-137.
- Hornung, Jeffrey W. (2015). *Gauging Abe's 'proactive contributions to peace'*. The Japan times. Retrieved from <https://www.japantimes.co.jp/opinion/2015/10/30/commentary/japan-commentary/gauging-abes-proactive-contributions-peace/>
- Hughes, Christopher W. (2015). *Japan's Foreign and Security Policy Under the 'Abe Doctrine': New Dynamism or New Dead End?*. New York: Palgrave Macmillan.

Japan National Security Secretariat to Form Economic Division. (2019). Nippon.com. Retrieved from <https://www.nippon.com/en/news/yjj2019091800615/japan-national-security-secretariat-to-form-economic-division.html>

Japan to End 5-Year Peacekeeping Mission in South Sudan. (2017). VOA. Retrieved from <https://www.voanews.com/africa/japan-end-5-year-peacekeeping-mission-south-sudan>

Kelly, Tim and Nobuhiro Kubo. (n.d.). *Gulf war trauma began Japan's retreat from pacifism.* Reuters. Retrieved from <https://www.reuters.com/article/us-japan-military-history-insight-idUSKBN0U300D20151220>

Kubo, Nobuhiro and Linda Sieg. (2016). *Japan approves rescue missions for troops in South Sudan.* Reuters. Retrieved from <https://www.reuters.com/article/us-japan-security-southsudan-idUSKBN13A091>

Miyajima, Akio and John Swenson-Wright. (2014). *Japan's "Proactive Contribution to Peace": Implications for Regional Security.* London: Chatam House The royal Institute of International Affairs.

Metzl, Jamie. (2015). *Japan's military normalization*.

The Japan times. Retrieved from <https://www.japantimes.co.jp/opinion/2015/03/06/commentary/japan-commentary/japans-military-normalization/>

Ministry of Defense. (n.d.). *Activities based on several Special Measures Law*. Ministry of Defense.

Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/d_act/kokusai_heiwa/list_sonota.html

Ministry of Defense. (n.d.). *For the Reconstruction of Iraq: Humanitarian and Reconstruction Assistance in Iraq*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/d_act/kokusai_heiwa/other/iraq/iraq.pdf

https://www.mod.go.jp/e/d_act/kokusai_heiwa/other/iraq/iraq.pdf

Ministry of Defense. (2001). *Outline of the Basic Plan regarding Response Measures Based on the Anti-Terrorism Special Measures Law*. Ministry of Defense. Retrieved from https://www.mofa.go.jp/region/n-america/us/terro0109/policy/plan_o.html

https://www.mofa.go.jp/region/n-america/us/terro0109/policy/plan_o.html

Ministry of Defense. (2007). *Defense of Japan 2007*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/2007.html

https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/2007.html

Ministry of Defense. (2010a). *Mid-Term Defense Program (FY2011- FY2015)*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/d_act/d_policy/pdf/mid_termFY2011-15.pdf

Ministry of Defense. (2010b). *National Defense Program Guidelines for FY 2011 and Beyond*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/d_act/d_policy/pdf/guidelinesFY2011.pdf

Ministry of Defense. (2011). *Defense of Japan 2011*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/2011.html

Ministry of Defense. (2012a). *Japan Defense Focus No. 25*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no25.pdf

Ministry of Defense. (2012b). *Japan Defense Focus No. 27*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no27.pdf

Ministry of Defense. (2012c). *Japan Defense Focus No. 28*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no28.pdf

Ministry of Defense. (2012d). *Japan Defense Focus No. 29*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no29.pdf

- Ministry of Defense. (2012e). *Japan Defense Focus No. 30*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no30.pdf
- Ministry of Defense. (2013a). *Defense of Japan 2013*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/2013.html
- Ministry of Defense. (2013b). *Mid-Term Defense Program (FY2014- FY2018)*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/j/approach/agenda/guideline/2014/pdf/Defense_Program.pdf
- Ministry of Defense. (2013c). *National Defense Program Guidelines for FY 2014 and Beyond*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/j/approach/agenda/guideline/2014/pdf/20131217_e2.pdf
- Ministry of Defense. (2013d). *Regarding Response to Cyber Attacks*. Retrieved from <https://www.mod.go.jp/e/jdf/no42/specialfeature.html>
- Ministry of Defense. (2013e). *Japan Defense Focus No. 42*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no42.pdf
- Ministry of Defense. (2013f). *Japan Defense Focus No. 47*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no47.pdf

- Ministry of Defense. (2014a). *Defense of Japan 2014*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/2014.html
- Ministry of Defense. (2014b). *Japan Defense Focus No. 48*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no48.pdf
- Ministry of Defense. (2014c). *Japan Defense Focus No. 49*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no49.pdf
- Ministry of Defense. (2014d). *Japan Defense Focus No. 51*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no51.pdf
- Ministry of Defense. (2015). *Defense of Japan 2015*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/2015.html
- Ministry of Defense. (2016a). *Defense of Japan 2016*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/2016.html
- Ministry of Defense. (2016b). *Japan Defense Focus No. 74*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no74.pdf

- Ministry of Defense. (2016c). *Japan Defense Focus No. 76*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no76.pdf
- Ministry of Defense. (2016d). *Japan Defense Focus No. 83*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no83.pdf
- Ministry of Defense. (2017). *Japan Defense Focus No. 89*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no89.pdf
- Ministry of Defense. (2018a). *Mid-Term Defense Program (FY2019- FY2023)*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/j/approach/agenda/guideline/2019/pdf/chuki_seibi31-35_e.pdf
- Ministry of Defense. (2018b). *National Defense Program Guidelines for FY 2019 and Beyond*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/j/approach/agenda/guideline/2019/pdf/20181218_e.pdf
- Ministry of Defense. (2018c). *Japan Defense Focus No. 96*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no96.pdf
- Ministry of Defense. (2018). *Japan Defense Focus No. 100*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no100.pdf

- Ministry of Defense. (2019a). *Defense of Japan 2019*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/wp2019/pdf/DOJ2019_Full.pdf
- Ministry of Defense. (2019b). *Japan Ground Self-Defense Force*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/gself/fan/pamphlet/pdf/2019_02.pdf
- Ministry of Defense. (2019c). *Japan Defense Focus No. 117*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no117.pdf
- Ministry of Defense. (2019d). *Japan Defense Focus No. 118*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no118.pdf
- Ministry of Defense. (2020a). *Defense of Japan 2020*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/publ/w_paper/wp2020/pdf/index.html
- Ministry of Defense. (2020b). *Japan Defense Focus No. 121*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no121.pdf
- Ministry of Defense. (2020c). *Japan Defense Focus No. 122*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no122.pdf

Ministry of Defense. (2020d). *Japan Defense Focus No. 124*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no124.pdf

Ministry of Defense. (2020e). *Japan Defense Focus No. 125*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no125.pdf

Ministry of Defense. (2020f). *Japan Defense Focus No. 126*. Retrieved from https://www.mod.go.jp/e/jdf/pdf/jdf_no126.pdf

Ministry of Foreign Affairs. (n.d.). *National Security Council (NSC)*. Retrieved from https://www.mofa.go.jp/fp/nsp/page1we_000080.html

Ministry of Foreign Affairs. (n.d.). *National Security Strategy (NSS)*. Retrieved from https://www.mofa.go.jp/fp/nsp/page1we_000081.html

Ministry of Foreign Affairs. (n.d.). *Statement by Minister for Foreign Affairs of Japan on Adoption of the “National Security Strategy (NSS)”*. Retrieved from https://www.mofa.go.jp/press/release/press4e_000141.html

Ministry of Foreign Affairs. (2007a). *Japan-Australia Joint Declaration on Security Cooperation*. Retrieved from <https://www.mofa.go.jp/region/asia-paci/australia/joint0703.html>

Ministry of Foreign Affairs. (2007b). *Japan-Australia Joint Foreign and Defence Ministerial Consultations Joint Statement 2007*. Retrieved from <https://www.mofa.go.jp/region/asia-paci/australia/joint0706.html>

Ministry of Foreign Affairs. (2018a). *Diplomatic Bluebook 2018 Japanese Diplomacy and International Situation in 2017*. Retrieved from https://www.mofa.go.jp/files/0004012_36.pdf

Ministry of Foreign Affairs. (2018b). *Joint Statement Eighth Japan-Australia 2+2 Foreign and Defence Ministerial Consultations*. Retrieved from <https://www.mofa.go.jp/files/000407228.pdf>

Ministry of Foreign Affairs. (2019a). *Diplomatic Bluebook 2019 Japanese Diplomacy and International Situation in 2018*. Retrieved from https://www.mofa.go.jp/files/0005271_62.pdf

Ministry of Foreign Affairs. (2019b). *Joint Statement First Japan-India2+2 Foreign and Defence Ministerial Meeting*. Retrieved from <https://www.mofa.go.jp/files/000544338.pdf>

Ministry of Foreign Affairs. (2020). *Cybersecurity Strategy*. Retrieved from <https://www.nisc.go.jp/eng/pdf/cs-strategy-en.pdf>

Nakazawa, Yuuka. *So-called “Kaketsuke-keigo” in PKO*. Waseda University. Retrieved from <https://www.waseda.jp/foaw/icl/news-en/2017/03/16/5707/>

New SDF mandate in South Sudan. (2016). The Japan times. Retrieved from <https://www.japantimes.co.jp/opinion/2016/11/18/editorials/new-sdf-mandate-south-sudan/>

Prime Minister of Japan and His Cabinet. (2013a). *Address by Prime Minister Shinzo Abe, at The Sixty-Eighth Session of The General Assembly of The United Nations*. Retrieved from http://japan.kantei.go.jp/96_abe/statement/201309/26generaldebate_e.html

Prime Minister of Japan and His Cabinet. (2013b). *Policy Speech by Prime Minister Shinzo Abe to the 183rd Session of the Diet*. Retrieved from https://japan.kantei.go.jp/96_abe/statement/201302/28siseuhousin_e.html

Prime Minister of Japan and His Cabinet. (2013c). *Policy Speech by Prime Minister Shinzo Abe to the 185th Session of the Diet*. Retrieved from https://japan.kantei.go.jp/96_abe/statement/201310/15shoshin_e.html

Prime Minister of Japan and His Cabinet. (2014). *Policy Speech by Prime Minister Shinzo Abe to the 186th Session of the Diet*. Retrieved from https://japan.kantei.go.jp/96_abe/statement/201401/24siseihousin_e.html

Prime Minister of Japan and His Cabinet. (2016). *Policy Speech by Prime Minister Shinzo Abe to the 190th Session of the Diet*. Retrieved from https://japan.kantei.go.jp/97_abe/statement/201601/1215627_10999.html

The ASEAN-Japan Joint Declaration For Cooperation to Combat Terrorism and Transnational Crime. (2014). ASEAN. Retrieved from https://www.asean.org/storage/images/pdf/2014_upload/ASEAN-Japan%20JD%20on%20CTTC.pdf

The Government of Japan. (n.d.). *National Security Strategy of Japan.* Retrieved from http://www.cas.go.jp/jp/siryou/131217anzenhoshou/pamphlet_en.pdf

The Government of Japan. (2014). *Japan's Proactive Contribution to Peace.* Retrieved from https://www.japan.go.jp/tomodachi/2014/spring2014/japans_proactive_contribution_to_peace.html

The Government of Japan. (2016). *Japan's Legislation for Peace and Seamless Responses for Peace and Security of Japan and the International Community.* Retrieved from <https://www.mofa.go.jp/files/000143304.pdf>

United Nations Mission in South Sudan. (n.d.). *Background.* Retrieved from <https://unmiss.unmissions.org/background>

- Vosse, Wilhelm M. (2019). *Japan's Cyber Diplomacy*.
Tokyo: International Christian University (ICU).
- Yoshida, Reiji. (2017). *Japan to end SDF's South Sudan mission in May*. The Japan times. Retrieved from <https://www.japantimes.co.jp/news/2017/03/10/national/japan-end-sdfs-south-sudan-mission-may/#.WTaTdmIGPIU>

พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 0-2218-3557 โทรสาร 0-2218-3547
<http://www.cupress.chula.ac.th>
E-mail: cuprint@hotmail.com

นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุก (Proactive Contribution to Peace)

เป็นนโยบายการต่างประเทศ และความมั่นคงที่สำคัญของประเทศญี่ปุ่นในสมัยนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ เป้าหมายสำคัญของนโยบายดังกล่าว คือ การปรับสถานะ และบทบาทของประเทศญี่ปุ่นในการสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ และขยายขีดความสามารถของกองกำลังป้องกันตนเองเพื่อจัดการกับสถานการณ์ความมั่นคงทั้งภายใน และระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ นโยบายการสนับสนุนสันติภาพเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญของสถาบัน และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศญี่ปุ่น